

Laitteisto- ja ohjelmisto-opas

Compaqin kannettavat tietokoneet

Oppaan osanumero: 375341-351

Maaliskuu 2005

Tämä opas sisältää ohjeet tietokoneen useimpien laitteisto- ja ohjelmisto-ominaisuuksien, kuten lisävarusteina saatavien langattomien ominaisuuksien, tunnistamiseen ja käyttämiseen. Muita tietokonetta koskevia ohjeita, kuten vianmääritysohjeita, on ohjeessa ja tukipalvelussa, johon pääset valitsemalla Käynnistä > Ohje ja tuki. Jos tietokoneessasi on langaton laite, sen asetusten määrittämisohjeet löytyvät painetusta *Go Wireless (Langattoman Internet-yhteyden määrittäminen)* -oppaasta. Muita 802.11-ominaisuutta koskevia tietoja on 802.11-ohjelmistossa.

© Copyright 2005 Hewlett-Packard Development Company, L.P.

Microsoft ja Windows ovat Microsoft Corporationin Yhdysvalloissa rekisteröityjä tavaramerkkejä. SD-logo on omistajansa tavaramerkki. Bluetooth on omistajansa tavaramerkki, jota Hewlett-Packard Company käyttää lisenssillä.

Tässä olevat tiedot voivat muuttua ilman ennakkoilmoitusta. HP-tuotteita ja -palveluja koskevat takuut sisältyvät vain tuote- ja palvelukohtaisesti toimitettavaan rajoitetun takuun antavaan takuuilmoitukseen. Tässä aineistossa olevat tiedot eivät oikeuta lisätakuisiin. HP ei vastaa tässä esiintyvistä mahdollisista teknisistä tai toimituksellisista virheistä tai puutteista.

Laitteisto- ja ohjelmisto-opas

Compaqin kannettavat tietokoneet

Ensimmäinen painos, maaliskuu 2005

Viitenumero: R4000

Oppaan osanumero: 375341-351

Sisällysluettelo

1 Osan tunnuskoodi

Päällä olevat osat	1-1
Näppäimistön ja vaimennuksen merkkivalot	1-1
Virran/valmiustilan, langattoman yhteyden ja muistinlukijan merkkivalot	1-2
Kosketusalue	1-3
Virranhallinta	1-4
Langattoman yhteyden painike ja äänenvoimakkuuspainikkeet	1-5
Näppäimet	1-6
Edessä olevat osat	1-7
Takana olevat osat	1-8
Oikean sivun osat	1-9
Portit	1-9
Liittimet ja tuuletusaukko	1-10
Vasemman sivun osat	1-11
Ulkoiset korttipaikat	1-11
Lukitusvaijerin kiinnityspaikka, portit ja laajennuspaikat	1-12
Pohjassa olevat osat	1-13
Liitäntäpaikat ja tuuletusaukot	1-13
Laajennusmuistin muistipaikka	1-14
Langattomat antennit	1-15
Lisälaitteet	1-16
Virta- ja modeemilaitteistot	1-16
Optiset levyt	1-17
Tarrat	1-18

2 Virta

Virranhallinnan kytkinten ja merkkivalojen sijainnit	2–1
Virtalähteet	2–3
Virtalähteen valitseminen	2–3
Ulkoisen vai sisäisen virtalähteen käyttäminen	2–4
Valmiustila ja lepotila	2–5
Valmiustila	2–5
Lepotila	2–6
Valmiustilan tai lepotilan käynnistäminen tai tietokoneen sammuttaminen	2–8
Virrankäytön oletusasetukset	2–9
Tietokoneen tai näytön virran kytkeminen ja katkaiseminen	2–10
Lepotilan käynnistäminen ja lopettaminen	2–11
Valmiustilan käynnistäminen ja lopettaminen	2–12
Tietokoneen hätäsammutus	2–13
Virranhallinta-asetukset	2–13
Virranhallinta-asetusten ikkunan avaaminen	2–13
Akkumittari-kuvakkeen asettaminen näkyviin	2–15
Virrankäyttömallin määrittäminen tai vaihtaminen	2–15
Suojaussalasanan käyttäminen	2–16
Akut	2–17
Akun asettaminen paikalleen tai irrottaminen	2–17
Akun lataaminen	2–19
Akun varauksen tarkkaileminen	2–20
Akun heikon varaustilan hallitseminen	2–21
Akun kalibroiminen	2–24
Akun virransäästö	2–28
Akun säilyttäminen	2–30
Käytetyn akun hävittäminen	2–30

3 Näppäimistö

Kosketusalusta	3–1
Kosketusalustan käyttäminen	3–1
Hiiren ominaisuuksien määrittäminen	3–3
Kutsunäppäimet	3–5
Kutsunäppäinten pikaopas	3–5
Kutsunäppäinten toimintojen käyttäminen	3–6
Kutsunäppäinten toimintojen käyttäminen	3–7
Kutsunäppäinten käyttäminen ulkoiselta näppäimistöltä	3–14
Quick Launch Buttons -ohjelma	3–15
Näppäimistöt	3–19
Upotetun numeronäppäimistön käyttäminen	3–19
Ulkoisen numeronäppäimistön käyttäminen	3–22

4 Multimedia

Äänitoiminnot	4–1
Audiotuloliitännän (mikrofoniliitäntä) käyttäminen	4–1
Audiolähtöliitännän (kuulokeliitännän) käyttäminen	4–2
Äänenvoimakkuuden säätäminen	4–3
Videotoiminnot	4–5
S-videoliitännän käyttäminen	4–5
Näytön, projektorin tai television liittäminen	4–6
Näyttölaitteen vaihtaminen	4–8

Multimediaohjelmistot	4–10
Multimediasovellusten löytäminen	4–10
Multimediasovellusten valitseminen	4–11
Oletussovellusten käyttäminen	4–11
Multimediasovellusten asentaminen	4–13
Multimediasovellusten käyttäminen	4–15
Automaattisen käynnistyksen asetusten määrittäminen	4–19
DVD-aseman aluekohtaisten asetusten muuttaminen	4–21

5 Levyasemat

Asemien käsittely	5–1
IDE-levyaseman merkivalo	5–2
Ensisijainen kiintolevy	5–2
Optinen asema	5–3
Optisen levyn asettaminen paikalleen	5–3
Optisen levyn poistaminen (kun virtalähde on saatavana)	5–4
Optisen levyn poistaminen (kun virtalähdettä ei ole saatavana)	5–5
Optisen levyn sisällön näyttäminen	5–6
Valmiustilan ja lepotilan käytön välttäminen	5–7

6 PC-kortit ja ExpressCard-kortit

Mikä PC-kortti on?	6–1
PC-kortin asettaminen paikalleen	6–2
PC-kortin pysäyttäminen tai poistaminen	6–4
Mikä ExpressCard on?	6–6
ExpressCard-kortin valitseminen	6–6
ExpressCard-kortin määritysten tekeminen	6–7
ExpressCard-kortin asettaminen paikalleen	6–7
ExpressCard-kortin pysäyttäminen tai poistaminen	6–9

7 Digitaaliset muistikortit

Mikä digitaalinen muistikortti on?	7–1
Muistinlukijan merkkivalo	7–2
Asettaminen	7–3
Poistaminen	7–4

8 Muistimoduulit

Tietoja muistimoduuleista	8–1
Ensisijainen muistimoduulipaikka	8–1
Laajennusmuistimoduulipaikka	8–2
Muistimoduulin valitseminen	8–2
Muistimoduulin poistaminen tai asettaminen	8–3
Lepotilatiedosto	8–8
Näyttömuistin asetukset	8–8

9 USB- ja 1394-laitteet

Mitä USB tarkoittaa?	9–1
USB-laitteiden liittäminen	9–2
Mitä 1394 tarkoittaa?	9–3
1394-laitteen liittäminen	9–3

10 Modeemi ja verkko

Sisäinen modeemi	10–1
Modeemikaapeli	10–1
Modeemin maavalinta	10–5
Valmiiksi asennetut tietoliikenneohjelmat	10–10
Verkko	10–11
Verkkokaapeli	10–11
Verkkokaapelin käyttäminen	10–12

11 Langaton toiminto (vain tietyt mallit)

Langaton lähiverkko eli WLAN (tietyissä malleissa)	11–3
WLAN-verkon määrittäminen kotiin	11–5
WLAN-yhteyden käyttäminen	11–6
Langattomien suojaustoimintojen käyttäminen.	11–7
Langattomien laitteiden ohjelmistojen asentaminen (lisävaruste)	11–7
WLAN-ohjelmiston ja -ohjemateriaalin käyttäminen.	11–9
.	11–9
Bluetooth (vain tietyt mallit)	11–9
Laitteen virtatilat	11–12
Laitteiden käynnistäminen	11–14
Laitteiden käynnistäminen	11–15

12 Suojaus

Suojausominaisuudet	12–1
Suojausasetusten määrittäminen	
Tietokoneen asetukset -apuohjelmassa	12–3
QuickLock	12–3
Salasanat.	12–5
Compaq ja Windows-salasanat.	12–5
Compaq- ja Windows-salasanoiden ohjeet.	12–8
Compaq-järjestelmänvalvojan salasanat	12–10
Compaq-järjestelmänvalvojan salasanoiden asettaminen	12–11
Compaq-järjestelmänvalvojan salasanoiden kirjoittaminen	12–12

Käynnistyssalasana	12–13
Käynnistyssalasanojen asettaminen	12–13
Käynnistyssalasanojen syöttäminen	12–14
DriveLock	12–15
DriveLock-salasanojen asettaminen	12–16
DriveLock-salasanan syöttäminen	12–17
DriveLock-salasanojen vaihtaminen	12–18
DriveLock-suojauksen poistaminen	12–19
Laiteturvallisuus	12–20
Virustorjuntaohjelmat	12–21
Tärkeät suojauspäivitykset	
Windows XP -käyttöjärjestelmää varten	12–22
Palomuuriohjelmisto	12–23
Lisävarusteena saatava vaijerilukko	12–24

13 Tietokoneen asetukset -apuohjelma

Tietokoneen asetukset -apuohjelman avaaminen.	13–2
Tietokoneen asetukset -apuohjelman kieli	13–3
Siirtyminen osien välillä ja kohteiden valitseminen	13–4
Järjestelmätiedot	13–5
Oletusasetukset	13–6
Lisätoiminnot	13–7
Tietokoneen asetukset -apuohjelman lopettaminen	13–8

14 Ohjelmistojen päivitys ja palautus

Ohjelmistopäivitykset	14–1
Tietokonetta koskevien tietojen tarkistaminen	14–2
Tietokoneen lukumuistin tietojen tarkistaminen	14–2

Internet-ohjelmat	14-4
Järjestelmän lukumuistin lataaminen	14-4
Ohjelmien lataaminen	14-7
Järjestelmän palauttaminen	14-8
Ennen vianmäärittystä	14-9
Tietojen suojaaminen	14-10
Järjestelmän palautuksen käyttäminen	14-10
Ohjaimien korjaaminen tai asentaminen uudelleen	14-11
Sovellusten korjaaminen tai asentaminen uudelleen	14-13
Käyttöjärjestelmän korjaaminen	14-15
Käyttöjärjestelmän asentaminen uudelleen	14-16

15 Tietokoneen käsitleminen

Lämpötila	15-1
Kannettava tietokone	15-1
Näppäimistö	15-3
Näyttö	15-4
Kosketusalue	15-4
Ulkoinen hiiri	15-5

16 Tietokoneen kuljetus ja lähetys

Kuljetus	16-1
Lähetys	16-3

17 Tekniset tiedot

Käyttöympäristö	17-1
Nimellinen virransyöttö	17-2
Laajennusportin 2 tulo- ja lähtösignaalit	17-3

Hakemisto

Osan tunnuskoodi

Päällä olevat osat

Näppäimistön ja vaimennuksen merkkivalot

Kohde	Kuvaus
❶ Caps Lock -merkkivalo	Merkkivalo palaa: Caps Lock on käytössä.
❷ Vaimennuksen merkkivalo	Merkkivalo palaa: äänenvoimakkuus on vaimennettu.
❸ Num Lock -merkkivalo	Merkkivalo palaa: numerolukitus on päällä tai upotettu numeronäppäimistö on käytössä.

Virran/valmiustilan, langattoman yhteyden ja muistinlukijan merkkivalot

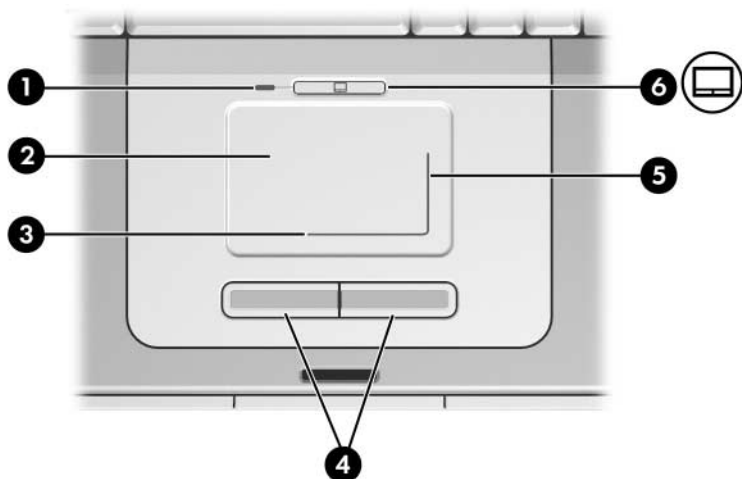
Kohde	Kuvaus
① Langattoman yhteyden merkkivalo (vain tietyt mallit)	Merkkivalo palaa: vähintään yksi lisävarusteena saatava sisäinen langaton laite, kuten langaton 802.11-laite tai Bluetooth®-laite, on käytössä. (Merkkivalo ei ilmoita, onko langaton yhteys muodostettu.)*
② Virran/valmiustilan merkkivalo†	Merkkivalo palaa: tietokone on käynnissä. Merkkivalo vilkkuu: tietokone on valmiustilassa. Merkkivalo ei pala: tietokone on pois päältä.
③ Muistinlukijan merkkivalo (vain tietyt mallit)	Merkkivalo palaa: digitaalista muistikorttia luetaan. (Merkkivalo näkyy myös tietokoneen vasemmalta puolelta.)

*Katso langattoman yhteyden muodostamista koskevat lisätiedot painetusta tietokoneen mukana toimitetusta *Go Wireless* -oppaasta ja kohdasta [Luku 11, "Langaton toiminto \(vain tietyt mallit\)"](#).

†Tietokoneessa on kaksi virran/valmiustilan merkkivaloa.

Tietokoneen yläosassa oleva virran/valmiustilan merkkivalo näkyy ainoastaan laitteen ollessa avattuna, kun taas koneen etureunassa oleva virran/valmiustilan merkkivalo näkyy myös laitteen ollessa suljettuna.

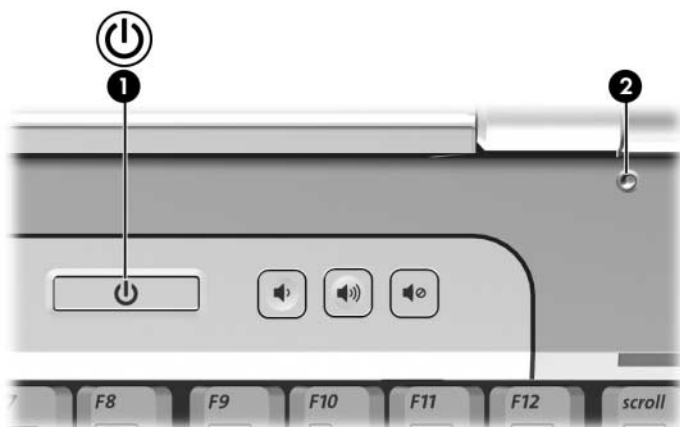
Kosketusalusta

Kohde	Kuvaus
① Kosketusalustan merkkivalo	Merkkivalo palaa: kosketusalusta on käytössä.
② Kosketusalusta*	Siirtää osoitinta.
③ Kosketusalustan vaakasuuntainen vieritysalue*	Vierittää vasemmalle tai oikealle.
④ Kosketusalustan vasen ja oikea painike*	Toimivat samalla tavalla kuin ulkoisen hiiren ykkös- ja kakkospainike (vasen ja oikea painike).
⑤ Kosketusalustan pystysuuntainen vieritysalue*	Vierittää ylös- tai alaspäin.
⑥ Kosketusalustan painike	Ottaa kosketusalustan käyttöön / pois käytöstä.

*Taulukossa näkyvät oletusasetukset. Katso kosketusalustan osien toimintojen muuttamista koskevat tiedot kohdasta ["Hiiren ominaisuuksien määrittäminen"](#), Luku 3, "Näppäimistö".

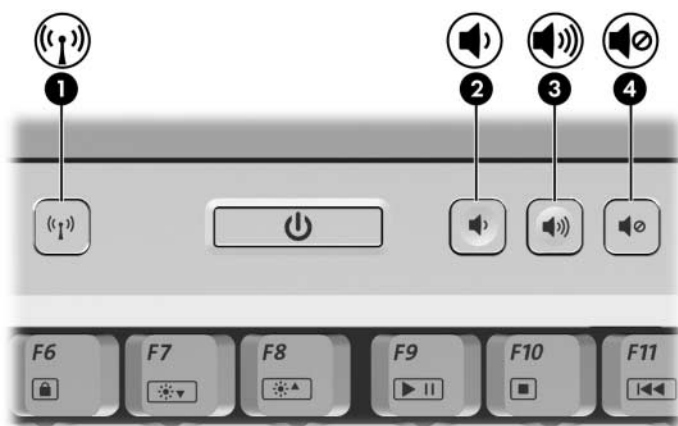
Virranhallinta

Kohde	Kuvaus
① Virtapainike*	<p>Kun tietokone on</p> <ul style="list-style-type: none"> ■ sammutettu, käynnistä tietokone painamalla tätä painiketta. ■ käynnissä, käynnistä lepotila painamalla tätä painiketta nopeasti. ■ valmiustilassa, lopeta valmiustila painamalla tätä painiketta nopeasti. ■ lepotilassa, lopeta lepotila painamalla tätä painiketta nopeasti. <p> Jos tietokone ei reagoi komentoihin ja Microsoft® Windowsin® sammutustoimintoja ei voi käyttää, sammuta tietokone painamalla tätä näppäintä vähintään neljä sekuntia.</p>
② Näytön kytkin*	Siirtää laitteen valmiustilaan, jos tietokone suljetaan sen käydessä.

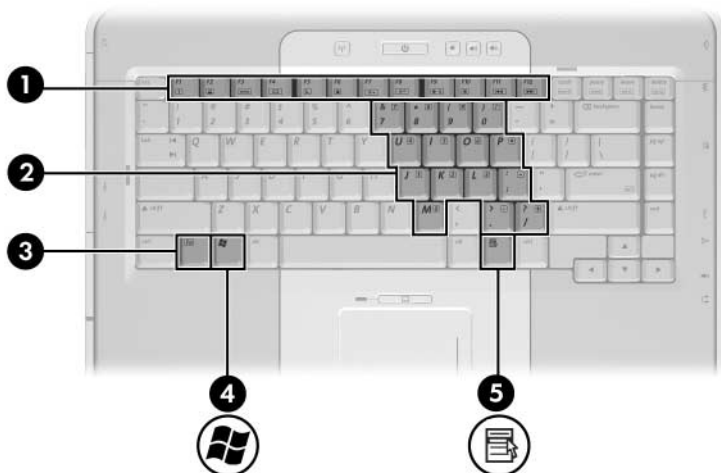
*Taulukossa näkyvät oletusasetukset. Katso näytön kytkimen tai virtapainikkeen toimintojen muuttamista koskevat tiedot kohdasta ["Virranhallinta-asetusten ikkunan avaaminen" Luku 2, "Virta"](#).

Langattoman yhteyden painike ja äänenvoimakkuuspainikkeet

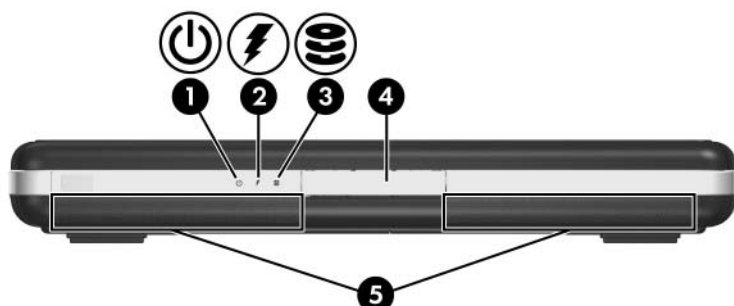
Kohde	Kuvaus
① Langattoman yhteyden painike (vain tietyt mallit)	<p>Ottaa langattoman toiminnon käyttöön tai poistaa sen käytöstä, mutta ei kuitenkaan muodosta langatonta yhteyttä.</p> <p> Langattoman yhteyden muodostamiseksi langattoman verkon pitää olla määritetty. Katso langattoman yhteyden muodostamista koskevat lisätiedot painetusta, tietokoneen mukana toimitetusta <i>Go Wireless</i> -oppaasta ja kohdasta Luku 11, "Langaton toiminto (vain tietyt mallit)".</p>
② Äänenvoimakkuuden vähennyspainike	Hiljentää äänenvoimakkuutta.
③ Äänenvoimakkuuden lisäyspainike	Lisää järjestelmän äänenvoimakkuutta.
④ Äänenvoimakkuuden mykistyspainike	Mykistää tai palauttaa järjestelmän äänet.

Näppäimet

Kohde	Kuvaus
① Toimintonnäppäimet (12)	Suorittavat järjestelmä- ja sovellustoimintoja. Yhdistettynä Fn -näppäimeen toimintonnäppäimet suorittavat lisätoimintoja kutsunäppäiminä.
② Upotetun numeronäppäimistön näppäimet (15)	Voidaan käyttää kuten ulkoisen numeronäppäimistön näppäimiä.
③ Fn -näppäin	Tätä näppäintä käytetään muiden näppäinten kanssa järjestelmätehtävien suorittamisessa. Esimerkiksi näppäinyhdistelmä Fn+F7 vähentää näytön kirkkautta.
④ Windows -näppäin	Avaa Windowsin Start (Käynnistä) -valikon.
⑤ Windows-sovellusnäppäin	Avaa osoittimen alla olevan kohteen pikatoimintovalikon.

Edessä olevat osat

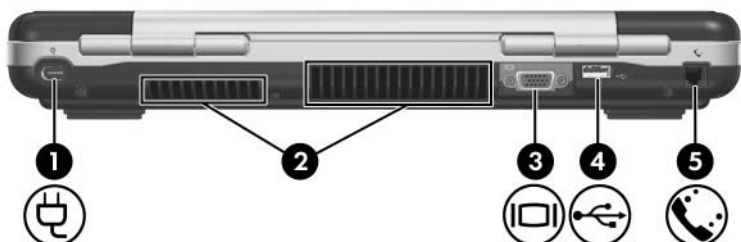

Kohde	Kuvaus
① Virran/valmiustilan merkkivalo*	Merkkivalo palaa: tietokone on käynnissä. Merkkivalo vilkkuu: tietokone on valmiustilassa. Merkkivalo ei pala: tietokone on pois päältä.
② Akun merkkivalo	Merkkivalo palaa: akku on latautumassa. Merkkivalo vilkkuu: käytettävissä oleva akun jännite ei riitä tietokoneen käynnistämiseen. [†] Merkkivalo ei pala: akku on latautunut täyteen tai akkua ei ole asetettu.
③ IDE-aseman merkkivalo	Merkkivalo palaa tai vilkkuu: ensisijainen kiintolevyasema tai optinen asema on käytössä.
④ Näytön vapautuspainike	Avaa tietokoneen.
⑤ Stereokaiuttimet (2)	Kaiuttimet tuottavat stereoäänen.

*Tietokoneessa on kaksi virran/valmiustilan merkkivaloa. Tietokoneen yläosassa oleva virran/valmiustilan merkkivalo näkyy ainoastaan laitteen ollessa avattuna, kun taas koneen etureunassa oleva virran/valmiustilan merkkivalo näkyy myös laitteen ollessa suljettuna.

[†]Akun merkkivalo vilkkuu, jos yrität käynnistää tietokoneen siten, että sitä ei ole kytketty ulkoiseen virtalähteeseen tilanteessa, jossa akun varaus ei riitä tietokoneen käynnistämiseen.

Takana olevat osat

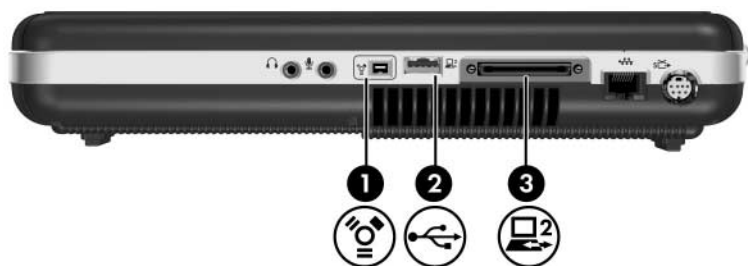
Kohde	Kuvaus
① Virtaliitin	Liittää verkkovirtalaitteen kaapelin.
② Poistoilma-aukot (2)*	Jäähdyttää tietokoneen sisäisiä osia. △ Älä tuki aukkoja, jotta tietokone ei kuumene liikaa. Älä anna minkään kovan esineen, kuten tietokoneen vieressä olevan tulostimen tai pehmeän esineen, kuten vuodevaatteen tai vaatteen, estää tietokoneen ilmanvaihtoa.
③ Ulkoisen näytön portti	Tähän liitimeen voidaan kytkeä lisävarusteena saatava VGA-näyttö tai projektori.
④ USB-portti†	Tähän voit liittää lisävarusteena saatavan USB-laitteen.
⑤ RJ-11 (modeemi) liitäntä	Tähän liitimeen voidaan kytkeä modeemikaapeli.

*Tietokoneessa on viisi tuuletusaukkoa. Osa aukoista näkyy tietokoneen oikealla puolella. Kaikki aukot näkyvät tietokoneen pohjassa.

†Tietokoneessa on neljä USB-porttia. Osa USB-porteista on tietokoneen oikealla ja osa vasemmalla puolella.

Oikean sivun osat

Portit

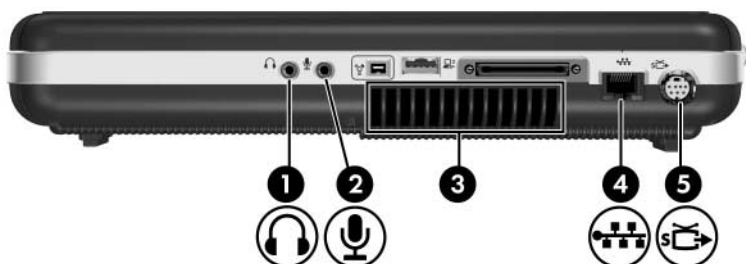

Kohde	Kuvaus
❶ 1394-portti (vain tietyt mallit)	Tähän porttiin voidaan liittää 1394a-lisälaite, kuten skanneri, digitaalinen kamera tai digitaalinen videokamera.
❷ USB-portti*	Tähän voit liittää lisävarusteena saatavan USB-laitteen.
❸ Laajennusportti 2 [†]	Kytkee tietokoneen lisävarusteena saatavaan telakointilaitteeseen.

*Tietokoneessa on neljä USB-porttia. Osa USB-porteista on tietokoneen vasemmalla puolella ja osa sen takana.

[†]Tietokoneessa on vain yksi laajennusportti. Termi *laajennusportti 2* tarkoittaa laajennusportin tyyppiä. Katso laajennusportin signaaleja koskevat tiedot kohdasta "[Laajennusportin 2 tulo- ja lähtösignaalit](#)", Luku 17, "Tekniset tiedot".

Liittimet ja tuuletusaukko

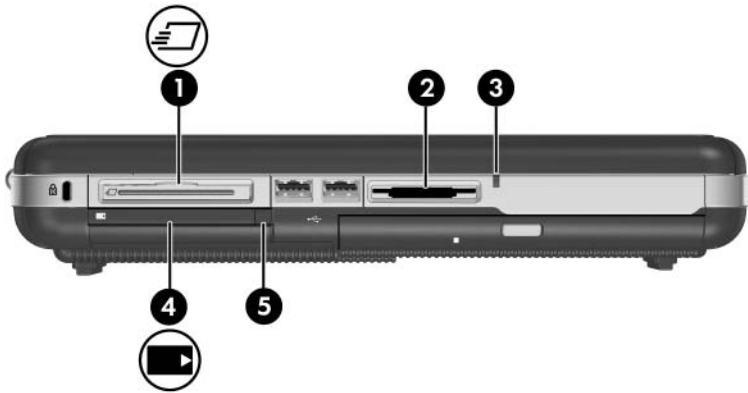

Kohde	Kuvaus
① Äänilähdön (kuulokkeiden) liitäntä	Tähän voit kytkeä lisävarusteena saatavat kuulokkeet tai omalla virtalähteellä varustetut stereokaiuttimet. Tähän voidaan kytkeä myös jonkin ääni- tai kuvalaitteen, kuten television tai videonauhurin, äänijohto.
② Audiotulon (mikrofonin) liitäntä	Tähän voit kytkeä monofonisen (yksikanavaisen) mikrofonin (lisävaruste).
③ Poistoilma-aukko*	Jäähdyttää tietokoneen sisäisiä osia. △ Älä tuki aukkoja, jotta tietokone ei kuumene liikaa. Älä anna minkään kovan esineen, kuten tietokoneen vieressä olevan tulostimen tai pehmeän esineen, kuten vuodevaatteen tai vaateen, estää tietokoneen ilmanvaihtoa.
④ RJ-45-verkkoliitäntä	Tähän liittimeen voit kytkeä verkkokaapelin (lisävaruste).
⑤ S-videolähtöliitäntä	Tähän voit kytkeä jonkin S-Video-liitäntää käyttävän videolaitteen kuten television, videonauhurin, videokameran, projektorin tai videokaappauskortin.

*Tietokoneessa on viisi tuuletusaukkoa. Kaksi aukkoa näkyy tietokoneen takaosassa. Kaikki aukot näkyvät tietokoneen pohjassa.

Vasemman sivun osat

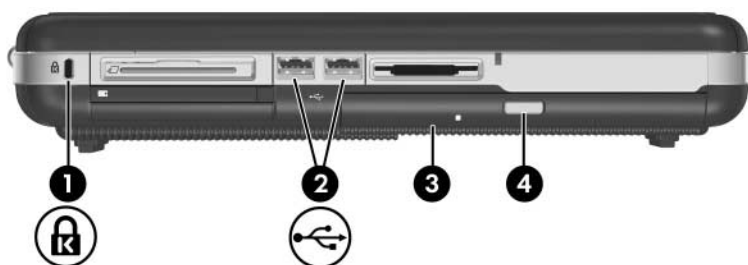
Ulkoiset korttipaikat

Kohde	Kuvaus
① ExpressCard-paikka (vain tietyt mallit)	Tukee lisävarusteena saatavaa ExpressCard-korttia.
② Muistinlukija (vain tietyt mallit)	Tukee lisävarusteena saatavia digitaalisia muistikortteja.*
③ Muistinlukijan merkkivalo (vain tietyt mallit)	Merkkivalo palaa: järjestelmä käyttää valinnaista digitaalista muistikorttia.*
④ PC-korttipaikka	Tähän paikkaan voidaan asettaa lisävarusteena saatava I- tai II-tyyppin 32-bittinen CardBus-kortti tai 16-bittinen PC-kortti.
⑤ PC-kortin vapautuspainike	Vapauttaa PC-korttipaikassa olevan PC-kortin (lisävaruste).

*Korttipaikka tukee useimpia digitaalisia muistikortteja. Voit käyttää mm. Secure Digital (SD)-, Memory Stick-, Memory Stick Pro-, xD-Picture Card- tai SmartMedia (SM) -korttia.

Lukitusvaijerin kiinnityspaikka, portit ja laajennuspaikat

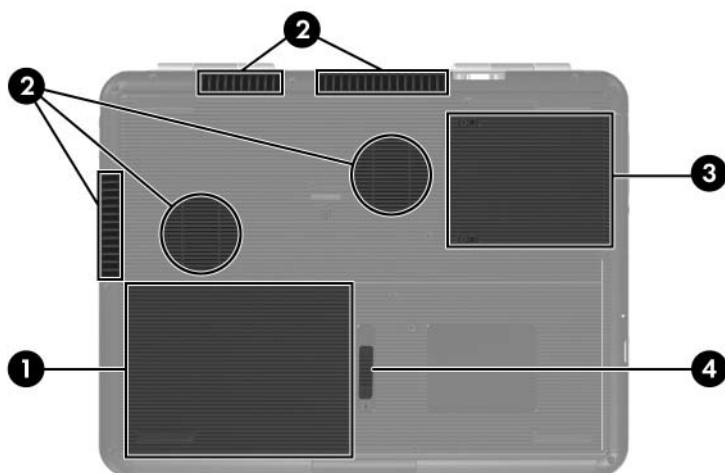
Kohde	Kuvaus
① Vaijerilukon kiinnityspaikka	<p>Kiinnittää tietokoneeseen lisävarusteena saatavan vaijerilukon.</p> <p> Suojausratkaisujen tarkoituksena on toimia eräänlaisena pelotteena. Nämä ratkaisut eivät välttämättä estä tuotteen väärinkäyttöä tai varastamista.</p>
② USB-portit (2)*	Tähän voit liittää lisävarusteena saatavan USB-laitteen.
③ Optinen asema†	Tukee optisten levyjen käyttöä.
④ Optisen aseman vapautuspainike	Avaa optisen aseman levykelkan, kun virta on käytettävissä.

*Tietokoneessa on neljä USB-porttia. Osa USB-porteista on tietokoneen oikealla puolella ja osa sen takana.

†Optisen aseman tyyppi (esimerkiksi DVD-ROM-asema, DVD/CD-RW-yhdistelmäasema tai DVD+RW/R- ja CD-RW-yhdistelmäasema) vaihtelee tietokoneen mallin mukaan.

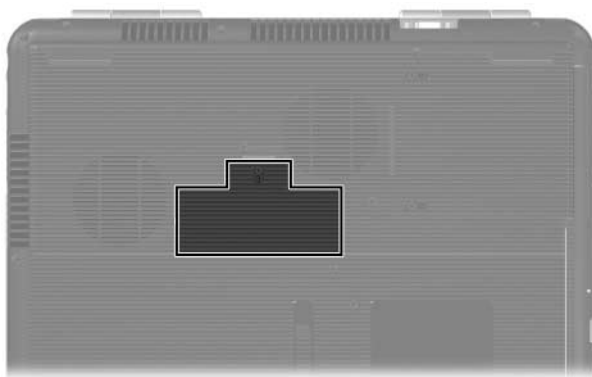
Pohjassa olevat osat

Liitântäpaikat ja tuuletusaukot

Kohde	Kuvaus
① Akkupaikka	Paikka tietokoneen akulle.*
② Poistoilma-aukot (5)	Jäähdyttävät tietokoneen sisäisiä osia. △ Älä tuki aukkoja, jotta tietokone ei kuumene liikaa. Älä anna minkään kovan esineen, kuten tietokoneen vieressä olevan tulostimen tai pehmeän esineen, kuten vuodevaatteen tai vaateen, estää tietokoneen ilmanvaihtoa.
③ Kiintolevyipaikka	Kiintolevyipaikka on ensisijaista kiintolevyä varten.
④ Akun vapautussalpa	Vapauttaa akun akkupaikasta.
*Akut vaihtelevat tietokonemallikohtaisesti.	

Laajennusmuistin muistipaikka

Kohde	Kuvaus
Laajennusmuistimoduulin paikka	Sisältää yhden muistimoduulipaikan. Toimituksen yhteydessä korttipaikka saattaa olla tyhjä tai sisältää vaihdettavan muistimoduulin.*
*Tietokoneessa on kaksi muistimoduulipaikkaa. Katso muistia koskevat lisätiedot kohdasta Luku 8, "Muistimoduulit" .	

Langattomat antennit

Osat	Kuvaus
Antennit (2)*	Lähettaa ja vastaanottaa langattomien laitteiden signaaleja.
	<p>⚠ Langattomia laitteita käytettäessä on olemassa radiotaajuussäteilylle altistumisen vaara. Tämän laitteen säteilyteho on FCC:n radiotaajuussäteilyn altistumisrajojen alapuolella. Tästä huolimatta radiolaitetta on käytettävä niin, että se on mahdollisimman vähän kosketuksissa ihmisiin normaalin toiminnan aikana. Jotta välttyttäisiin altistukselta radiotaajuussäteilylle, joka mahdollisesti ylittää FCC:n raja-arvot, käyttäjän etäisyyden antenneihin tulisi olla vähintään 20 cm normaalin käytön aikana, myös silloin, kun tietokoneen näyttö on suljettuna.</p>
	<p>*Antennit eivät näy tietokoneen ulkopuolelle. Parhaan mahdollisen signaalitason saavuttamiseksi pidä antennien välitön ympäristö esteistä vapaana.</p>

Lisälaitteet

Tietokoneen mukana tulevat osat vaihtelevat ostopaikan ja hankkimiesi laitteiden mukaan. Seuraavissa kohdissa esitellään useimpien mallien mukana tulevat vakio-osat.

Virta- ja modeemilaitteistot

Kohde	Kuvaus
① Verkkovirtalaite*	Muuntaa vaihtovirran tasavirraksi.
② Virtajohto*	Liittää verkkovirtalaitteen pistorasiaan.
③ Akku*	Kun tietokonetta ei ole liitetty ulkoiseen verkkovirtalähteeseen, tietokone toimii akkuvirralla.
④ Modeemijohto*	Liittää modeemin RJ-11-puhelinpistokkeeseen tai maakohtaiseen modeemisovittimeen.
⑤ Maakohtainen modeemisovitin (toimitetaan pyydettyäessä)*	Muuntaa modeemijohdon RJ-11-liitännästä poikkeaviin liitäntöihin sopivaksi.

*Kaikkien taulukossa kuvattujen osien ulkonäkö vaihtelee alueen, maan ja/tai tietokoneen mallin mukaan.

Optiset levyt

Kaikkien tietokonemallien mukana toimitetaan ohjelmistoja optisilla levyillä eli CD- tai DVD-levyillä.

- Ohjelmistot, joita ei ole esiasennettu tietokoneeseen löytyvät Tarvitaan asennuksessa -pakkauksen levyiltä. Tietokoneen käyttötarkoituksen mukaan voit halutessasi asentaa joitakin näistä sovelluksista. Ohjelmat voidaan asentaa tarpeen mukaan.
- Säilytä myöhempää käyttöä varten -pakkauksen levykkeet sisältävät mm. tietokoneelle joko valmiiksi asennettujen tai sinne ladattujen ohjelmistojen palautuslevyt. Levyt ovat sitä varten, että ohjelmien asennukseen halutaan korjauksia tai ne halutaan asentaa uudelleen.
 - Käyttöjärjestelmän ja ohjainten palautusohjelmisto sisältyy kaikkiin tietokonemalleihin.
 - Joidenkin mallien mukana toimitetaan myös sovellusten palautusohjelmisto.

Mikäli tietokoneen mukana seuraa käyttöjärjestelmän päivityslevy, on erittäin suositeltavaa asentaa kyseiset päivitykset välittömästi. Katso ohjelmistopäivityksiä koskevat lisätiedot kohdasta "[Tärkeät suojauspäivitykset Windows XP -käyttöjärjestelmää varten](#)", Luku 12, "[Suojaus](#)".

Katso sovellusten asentamista koskevat tiedot kohdasta "[Sovellusten asentaminen levyiltä](#)", Luku 4, "[Multimedia](#)".

Katso palautusohjelmiston käyttöä koskevat tiedot kohdasta "[Järjestelmän palauttaminen](#)", Luku 14, "[Ohjelmistojen päivitys ja palautus](#)".

Tarrat

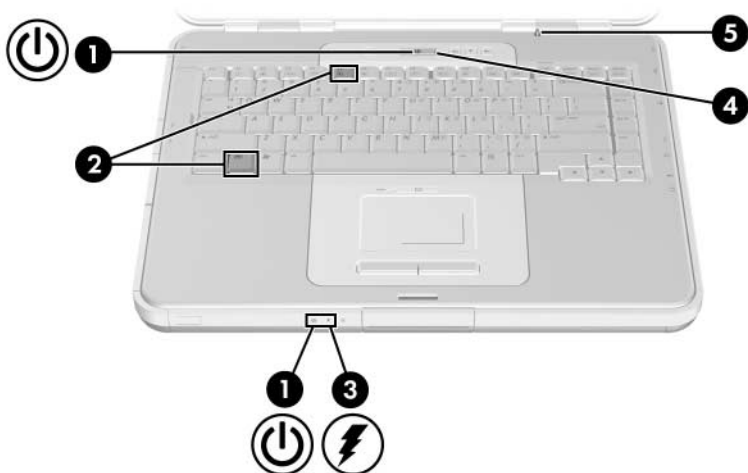
Tietokoneeseen kiinnitetyissä tarroissa on tietoja, joita voidaan tarvita järjestelmän ongelmien vianmäärityksessä tai tietokoneen kanssa matkustettaessa.

- Service Tag -tarra: Tässä tarrassa on tietokoneen nimi, tuotenumero (P/N) ja sarjanumero (S/N). Voit tarvita tuotenumeroa ja sarjanumeroa, jos otat yhteyttä asiakastukeen. Palvelutarra on kiinnitetty tietokoneen pohjaan. Näytä palvelutarran tiedot valitsemalla **Käynnistä > Ohje ja tuki > Oma Compaq -tietokone**.
- Microsoft Certificate of Authenticity -aitoustodistustarrassa on Microsoft® Windows® -tuotetunnus. Tuotetunnusta voidaan tarvita käyttöjärjestelmän päivittämisen tai vianmäärityksen yhteydessä. Tämä todistus on kiinnitetty tietokoneen pohjaan.
- Viranomaisten tiedot -tarra: Sisältää tietokonetta koskevia viranomaisten ilmoituksia. Tarra on kiinnitetty akkupaikan sisäpuolelle.
- Modeemin hyväksyntätarrassa on modeemiin liittyviä tietoja. Tarraan on merkitty joidenkin sellaisten maiden viranomaisten hyväksyntämerkkinnät, joissa modeemin käyttäminen on hyväksyttyä. Tätä tietoa tarvitaan käytettäessä tietokonetta ulkomailla. Modeemin hyväksyntätarra on kiinnitetty akkupaikkaan.
- Langattoman laitteen hyväksyntätarrat. Tietyt tietokonemallit sisältävät lisävarusteena saatavan langattoman 802.11-laitteen tai Bluetooth®-laitteen. Jos tietokoneesi sisältää yhden tai useamman langattoman laitteen, tietokoneeseen on kiinnitetty tarra, joka sisältää viranomaisen antamat tiedot jokaisesta laitteesta ja hyväksyntämerkkinnät osalle niistä maista, joissa laite on hyväksytty käytettäväksi. Tietoa voidaan tarvita käytettäessä tietokonetta ulkomailla. Langattoman yhteyden hyväksyntätarrat ovat akkupaikassa.

Virranhallinnan kytkinten ja merkkivalojen sijainnit

Seuraavassa kuvassa on esitetty virranhallinnan kytkinten
ja merkkivalojen sijainnit.

Kunkin kohteen toiminta on kuvattu lyhyesti kohdassa [Luku 1, "Osan tunnuskoodi"](#). Vastaavat käyttöohjeet löytyvät tästä luvusta.

- ❶ Virran/valmiustilan merkkivalot (2) ❹ Virtanäppäin
- ❷ Fn+F5-kutsunäppäin ❺ Näytön kytkin
- ❸ Akun merkkivalo

Tietokoneessa on kaksi virran/valmiustilan merkkivaloa. Tietokoneen yläosassa oleva virran/valmiustilan merkkivalo näkyy ainoastaan koneen ollessa auki. Tietokoneen edessä oleva virran/valmiustilan merkkivalo näkyy, kun tietokone on suljettu.

Virtalähteet

Virtalähteen valitseminen

Tietokone voi käyttää sisäistä virtalähdettä (akkaa) tai ulkoista virtalähdettä verkkolaitteen tai valinnaisen telakointilaitteen avulla.

Useimpien sovellusten käytön yhteydessä kaikki virtalähteet ovat käyttökelpoisia. Tietokoneen liittäminen ulkoiseen virtalähteeseen on suositeltavaa

- järjestelmäohjelmiston asentamisen tai sen kokoonpanon muuttamisen yhteydessä.
- optiselle levyille kirjoittamisen yhteydessä.

Sisäinen virtalähde voi varautua ainoastaan, kun tietokone on liitetty ulkoiseen virtalähteeseen.

VAARA: Voit vähentää sähköiskun tai laitteen vahingoittumisen vaaraa toimimalla seuraavasti:

- Kytke virtajohto verkkovirtapistorasiaan, johon on aina vaivaton pääsy.
 - Irrota virta tietokoneesta irrottamalla virtajohto verkkovirtapistorasiasta (ei irrottamalla virtajohto tietokoneesta).
 - Jos tietokoneen mukana toimitettiin virtajohto, jossa on kolmipiikkinen pistoke, kytke se kolmipiikkiseen maadoitettuun pistorasiaan. Älä poista virtajohdon maadoituspiikkiä käytöstä (esimerkiksi käyttämällä kaksinastaista sovitinta). Maadoitusnasta on tärkeä suojavaruste.
-

Ulkoisen vai sisäisen virtalähteen käyttäminen

Tietokonetta käytetään ulkoisella virtalähteellä aina, jos ulkoinen virtalähde on käytettävissä. Näin akun virtaa voidaan säästää.

Koska tietokone käyttää ulkoista virtalähdettä tai akkuvirtaa sen mukaan, onko se liitetty ulkoiseen virtalähteeseen vai ei, ota huomioon seuraavat seikat:

- Jos tietokonetta käytetään akkuvirralla ja liität tietokoneen ulkoiseen virtalähteeseen, tietokone siirtyy käyttämään ulkoista virtalähdettä.
- Jos tietokonetta käytetään ulkoisella virtalähteellä (ja tietokoneessa on ladattu akku) ja irrotat tietokoneen ulkoisesta virtalähteestä, tietokone siirtyy käyttämään akkuvirtaa.

Käytettävä virtalähde näkyy tehtäväpalkin oikeassa reunassa olevassa ilmaisinalueella.

- Akkumittari-kuvake muuttuu sen mukaan, käytetäänkö ulkoista virtalähdettä tai akkuvirtaa.
- Kun siirrät kohdistimen akkumittarikuvakkeen päälle, näyttöön avautuva tekstiviesti ilmoittaa käytössä olevan virtalähteen.

Mikäli akkumittari ei ole näkyvissä, katso myöhemmin tässä luvussa oleva kohta "[Akkumittari-kuvakkeen asettaminen näkyviin](#)".

Valmiustila ja lepotila

Valmiustila

Valmiustila vähentää virransyöttöä tietokoneen osille, joita ei käytetä. Kun valmiustila käynnistetään, avoimet työtiedostot tallennetaan työmuistiin (RAM), näyttö tyhjennetään ja virran/valmiustilan merkkivalot alkavat vilkkua. Töiden tallentaminen ennen valmiustilan käynnistämistä ei ole yleensä tarpeen, mutta se on silti suositeltavaa. Työtiedostot palaavat näyttöön heti, kun lopetat valmiustilan.

Jos tietokone toimii akkuvirralla, järjestelmä käynnistää valmiustilan 10 minuutin kuluttua, mikäli tietokonetta ei käytetä tänä aikana, ja 25 minuutin kuluttua, jos tietokone toimii verkkovirralla. Katso näiden asetusten muuttamista koskevat lisätiedot myöhemmin tässä luvussa kohdasta ["Virrankäyttömallin määrittäminen tai vaihtaminen"](#).

Lepotila

VAROITUS: Jos tietokoneen kokoonpanoa muutetaan lepotilan aikana, lepotilaa ei voi ehkä lopettaa. Kun tietokone on lepotilassa:

- Älä lisää tai poista muistimoduuleja.
 - Älä kytke tai irrota ulkoisia laitteita.
 - Älä aseta tai poista CD- tai DVD-levyä tai PC-, ExpressCard- tai digitaalista muistikorttia.
-

Kun lepotila käynnistetään, työmuistissa olevat työtiedostot tallennetaan kiintolevyllä olevaan lepotilatiedostoon ja tietokone sammutetaan. Kun tietokone on siirtynyt lepotilaan, virran/valmiustilan merkkivalot sammuvat. Töiden tallentaminen ennen lepotilan käynnistämistä ei ole yleensä tarpeen, mutta suositeltavaa.

Kun lopetat lepotilan, näyttöön palaavat samat tiedot, jotka olivat siinä lepotilan käynnistyessä. Lepotilan lopettaminen kestää kauemmin kuin valmiustilan lopettaminen, mutta on silti nopeampaa kuin tietokoneen käynnistäminen ja töiden avaaminen uudelleen.

Jos et ole varma, onko tietokone pois päältä vai lepotilassa, paina virtapainiketta.

- Jos tietokone on lepotilassa, työsi palaavat näyttöön.
- Jos tietokone on pois päältä, Windows käynnistyy.

Jos tietokone toimii akkuvirralla, järjestelmä käynnistää lepotilan 30 minuutin kuluttua, mikäli tietokonetta ei käytetä tänä aikana tai jos akun varaustila laskee kriittisen alhaiseksi. Lepotilaan siirtymistä edeltävän toimettomanaoloajan pituutta voidaan muuttaa. Katso tähän liittyvät ohjeet myöhemmin tässä luvussa kohdasta "[Virrankäyttömallin määrittäminen tai vaihtaminen](#)".

Lepotila on oletuksena käytössä, mutta sen voi poistaa käytöstä. Voit välttää töiden häviämisen akun kriittisen heikon varaustilan aikana, kun otat lepotilatoiminnon pois käytöstä vain akun kalibroimisen aikana.

Kun haluat tarkistaa, onko lepotila käytössä, toimi seuraavasti:

- » Valitse **Käynnistä > Ohjauspaneeli > Suorituskyky ja ylläpito > Virranhallinta-asetukset > Lepotila**-välilehti. Jos lepotilan tuki on käytössä, **Ota lepotilatoiminto käyttöön** -valintaruutu on valittu.
-

Kaikki käyttöoppaissa annetut Windows-ohjeet on annettu Microsoft Windows XP -käyttöjärjestelmän pohjalta Windows XP -oletusluokkanäyttöä käyttäen.

Luokkanäkymän ja perinteisen näkymän vaihtaminen ohjauspaneelistä:

- » Valitse **Käynnistä > Ohjauspaneeli**. Valitse sitten haluamasi vaihtoehto ohjauspaneelin ikkunan vasemmanpuolisesta ruudusta.

Windows XP:n luokitellun näkymän ja perinteisen näkymän lisätiedot:

- » valitse **Käynnistä > Ohje ja tuki > Tietokoneen asetusten muuttaminen > Tiedostot, kansiot ja ohjelmat > Käytä Windowsin perinteisiä kansioita**.
-

Valmiustilan tai lepotilan käynnistäminen tai tietokoneen sammuttaminen

Seuraavat kolme osaa käsittelevät valmiustilaa, lepotilaa ja sammuttamista eri olosuhteissa.

Katso valmius- ja lepotilaan siirtymistä, niistä poistumista ja tietokoneen käynnistämistä ja sammuttamista koskevat tiedot myöhemmin tässä luvussa kohdasta "[Virrankäytön oletusasetukset](#)". Virrankäytön oletusasetukset -osa sisältää myös hätäsammutusta koskevat tiedot sikäli, kun Windowsin normaalit menettelyt eivät toimi.

Kun lopetat työskentelyn

Jos aiot jatkaa työskentelyä pian: Käytä valmiustilaa, jos tietokoneen käyttötauko on lyhyt, ja lepotilaa, kun et käytä tietokonetta pitkään aikaan tai haluat säästää virtaa.

Aika, jonka akku voi pitää yllä valmius- tai lepotilaa, riippuu tietokoneen kokoonpanosta ja akun kunnosta. Valmiustila vie enemmän virtaa kuin lepotila.

Jos aiot jatkaa työskentelyä kahden viikon kuluessa: Sammuta tietokone. Jos mahdollista, pidä akku täyteen ladattuna liittämällä tietokone ulkoiseen virtalähteeseen.

Jos tietokone irrotetaan ulkoisesta virtalähteestä yli kahdeksi viikoksi: Sulje tietokone. Voit pidentää tietokoneeseen asennetun akun käyttöikää irrottamalla akun ja säilyttämällä sitä viileässä ja kuivassa paikassa.

Kun virtalähde ei ole luotettava

Jos et ole varma ulkoisen virtalähteen käytettävyydestä, siirry lepotilaan tai sammuta tietokone. Virtalähteen käytettävyys voi olla epävarmaa esimerkiksi rajuilman tai miltei tyhjentyneen akun takia.

Asemien ja tallennusvälineiden käyttäminen

Jotta toisto ei keskeytyisi tai toiston laatu ei heikkenisi, älä käynnistä valmiustilaa tai lepotilaa, kun toistat esimerkiksi CD- tai DVD-levyä.

Jos valmiustila tai lepotila käynnistetään vahingossa tallennusvälineen käytön aikana, näyttöön voi tulla varoitus, joka ilmoittaa, että lepotilan tai valmiustilan käynnistäminen voi keskeyttää levyn toiston. Sitten sinulta kysytään, haluatko jatkaa toiminnon suorittamista ("Do you want to continue?"). Jos tämä ilmoitus näkyy näytössä, valitse **Ei**.

Virrankäytön oletusasetukset

Seuraavassa taulukossa kuvataan valmius- ja lepotila sekä tietokoneen sammutustoiminnot. Katso joidenkin virrankäyttöön liittyvien toimintojen muuttamista koskevat tiedot myöhemmin tässä luvussa kohdasta "[Virranhallinta-asetukset](#)".

Tässä osassa kuvatut kytkimet ja merkkivalot on esitetty aiemmin tässä luvussa kohdassa "[Virranhallinnan kytkinten ja merkkivalojen sijainnit](#)".

Tietokoneen tai näytön virran kytkeminen ja katkaiseminen

Tehtävä	Toimenpide	Seuraus
Tietokoneen käynnistäminen	Paina virtapainiketta. Virtanäppäimen painaminen päättää valmius- tai lepotilan tai kytkee laitteeseen virran.	<ul style="list-style-type: none"> ■ Virran/valmiustilan merkkivalot syttyvät. ■ Jos tietokone <ul style="list-style-type: none"> ☐ on pois käytöstä, käyttöjärjestelmä käynnistyy. ☐ on valmius- tai lepotilassa, kesken jäänyt työ palaa näyttöön.
Sammuta tietokone	<ul style="list-style-type: none"> ■ Jos käytössä on Windows XP Home, valitse Käynnistä > Sammuta tietokone > Sammuta.* ■ Jos käytössä on Windows XP Professional, valitse Käynnistä > Sammuta tietokone > Sammuta > OK.[†] 	<ul style="list-style-type: none"> ■ Virran/valmiustilan merkkivalot sammuvat. ■ Käyttöjärjestelmä sammutetaan. ■ Tietokoneen virta katkaistaan.
Katkaise virta näytöstä	Sulje tietokone.	Kun tietokone on suljettu, näyttö painaa näytön kytkintä, joka käynnistää valmiustilan. Näyttö tyhjenee laitteen siirtyessä valmiustilaan. [‡]

*Jos järjestelmä ei vastaa sille annettuihin komentoihin ja tietokonetta ei voi sammuttaa tällä tavalla, katso kohtaa "[Tietokoneen hätäsammutus](#)", jäljempänä tässä luvussa.

[†]Tietokoneen sammutuspainikkeessa saattaa lukea myös *Shut Down*.

[‡]Näytön kytkimen toimintoa voidaan muuttaa. Katso ohjeet jäljempänä tässä luvussa kohdasta "[Virranhallinta-asetusten ikkunan avaaminen](#)".

Lepotilan käynnistäminen ja lopettaminen

Laite ei voi siirtyä lepotilaan, ellei tätä ole otettu käyttöön. Lepotila on oletuksena käytössä. Jos haluat tarkistaa, onko lepotilan tuki käytössä, toimi seuraavasti:

- » valitse **Käynnistä > Ohjauspaneeli > Suorituskyky ja ylläpito > Virranhallinta-asetukset > Lepotila**. Jos lepotilan tuki on käytössä, **Ota lepotilatoiminto käyttöön** -valintaruutu on valittu.

Tehtävä	Toimenpide	Seuraus
Lepotilan käynnistäminen	Kun tietokone on käynnissä, käytä jompaakumpaa seuraavista tavoista: ■ paina lyhyesti virtanäppäintä. ■ Valitse Käynnistä > Sammuta tietokone . Pidä vaihtonäppäin painettuna, kun napsautat Valmiustila -painiketta.*	■ Virran/valmiustilan merkkivalot sammuvat. ■ Näyttö tyhjenee.
Anna järjestelmän siirtyä lepotilaan	Toimenpiteitä ei tarvita. Jos tietokonetta käytetään akkuvirralla ja lepotila on otettu käyttöön, järjestelmä aloittaa lepotilan, ■ kun tietokone on ollut käyttämättömänä 30 minuutin ajan ■ kun akun varaustila on erittäin alhainen.	■ Virran/valmiustilan merkkivalot sammuvat. ■ Näyttö tyhjenee.
Järjestelmän lepotilan lopettaminen	Paina virtapainiketta. Jos järjestelmä käynnisti lepotilan akun kriittisen alhaisen varaustilan vuoksi, liitä tietokone ulkoiseen virtalähteeseen tai aseta ladattu akku tietokoneeseen ennen kuin painat virtapainiketta. (Järjestelmä ei ehkä vastaa, jos tyhjentynyt akku on ainoa virtalähde.)	■ Virran/valmiustilan merkkivalot syttyvät. ■ Työtiedostosi palaavat näyttöön.

*Windows XP Professional -käyttöjärjestelmässä verkkoyhteyksien mukaan Sammuta tietokone -painikkeessa voi lukea Shut Down.

Valmiustilan käynnistäminen ja lopettaminen

Tehtävä	Toimenpide	Seuraus
Valmiustilan käynnistäminen	<p>Kun tietokone on käynnissä, käytä toista seuraavista tavoista:</p> <ul style="list-style-type: none"> ■ paina Fn+F5-kutsunäppäimiä. ■ Sulje tietokone.* ■ Jos käytössä on Windows XP Home, valitse Käynnistä > Sammuta tietokone > Valmiustila.[†] 	<ul style="list-style-type: none"> ■ Virran/valmiustilan merkkivalot vilkkuvat. ■ Näyttö tyhjenee.
Järjestelmän käynnistämä valmiustila	<p>Toimenpiteitä ei tarvita. Järjestelmä aloittaa valmiustilan,</p> <ul style="list-style-type: none"> ■ kun tietokone on ollut käyttämättömänä 10 minuuttia, jos tietokonetta käytetään akkuvirralla ■ kun tietokone on ollut käyttämättömänä 25 minuuttia, jos tietokonetta käytetään ulkoisella virtalähteellä. 	<ul style="list-style-type: none"> ■ Virran/valmiustilan merkkivalot vilkkuvat. ■ Näyttö tyhjenee.
Valmiustilan lopettaminen	<p>Tee jokin seuraavista toimenpiteistä:</p> <ul style="list-style-type: none"> ■ paina jotakin näppäintä. ■ paina lyhyesti virtanäppäintä. ■ paina Fn+F5-kutsunäppäimiä. <p> Tietokoneen kokoonpanon mukaan laitteen voi käynnistää valmiustilasta myös koskettamalla kosketusalustaa tai valinnaista ulkoista hiirtä.</p>	<ul style="list-style-type: none"> ■ Virran/valmiustilan merkkivalot syttyvät. ■ Työtiedostosi palaavat näyttöön.

*Tietokoneen sulkeminen painaa näytön kytkintä. Näytön kytkimen toimintoa voidaan muuttaa. Katso ohjeet jäljempänä tässä luvussa kohdasta ["Virranhallinta-asetusten ikkunan avaaminen"](#).

[†]Windows XP Professional -käyttöjärjestelmässä verkkoyhteyksien mukaan Sammuta tietokone -painikkeessa voi lukea Shut Down.

Tietokoneen hätäsammutus

Jos tietokone ei vastaa tavallisiin Windowsin käyttöjärjestelmäkohtaisiin sammutustoimenpiteisiin, yritä seuraavia hätäsammutustoimia seuraavassa järjestyksessä:

- Paina **Ctrl+Alt+Del**, minkä jälkeen
 - jos käytössä on Windows XP Home, valitse **Sammuta tietokone > Sammuta**.
 - jos käytössä on Windows XP Professional, valitse avattavasta luettelosta **Sammuta** ja valitse sitten **OK**.
- Paina virtakytkintä ja pidä sitä painettuna vähintään neljä sekuntia.
- Irrota tietokone ulkoisesta virtalähteestä ja poista akku. Katso akun irrottamista koskevat ohjeet jäljempänä tässä luvussa kohdasta "[Akun asettaminen paikalleen tai irrottaminen](#)".

Virranhallinta-asetukset

Virranhallinta-asetusten ikkunan avaaminen

Kun haluat avata Virranhallinta-asetukset-ikkunan, toimi seuraavasti:

- Valitse **Käynnistä > Ohjauspaneeli > Suorituskyky ja ylläpito > Virranhallinta-asetukset**.
tai
- Napsauta ilmoitusalueessa tehtäväpalkin oikeassa reunassa olevaa **Akkumittari**-kuvaketta hiiren kakkospainikkeella ja valitse sitten **Säädä virrankäytön ominaisuuksia**. Mikäli akkumittari ei ole näkyvissä, katso seuraavana tässä luvussa oleva kohta "[Akkumittari-kuvakkeen asettaminen näkyviin](#)".

Virranhallinta-asetuksiin kuuluviin määritettäviin toimintoihin kuuluvat virtanäppäimen ja näytön kytkimen toiminnot.

Oletukset, kun tietokone on käynnissä:

- Paina lyhyesti virtapainiketta, jolloin laite siirtyy lepotilaan.
- Tietokoneen sulkeminen painaa näytön kytkimen alas, mikä siirtää laitteen valmiustilaan.

Virtanäppäimen tai näytön kytkimen toimintojen vaihtaminen:

1. Valitse **Käynnistä > Ohjauspaneeli > Suorituskyky ja ylläpito > Virranhallinta-asetukset > Lisäasetukset**-välilehti.

- ☐ Jos haluat vaihtaa virtapainikkeen toiminnon, valitse avattavasta **Kun virta katkaistaan virtakytkimestä** -luettelosta haluamasi toiminto.
- ☐ Jos haluat vaihtaa näytön kytkimen toiminnon, valitse se avattavasta **Kun kannettavan tietokoneen kansi suljetaan** -luettelosta.

2. Valitse **OK**.

Lepotilatoiminto on käytettävissä virtapainikkeen ja näytön kytkimen avattavassa luettelossa vain, jos lepotilan tuki on otettu käyttöön. Jos lepotilatoimintoa ei näy kyseisissä luetteloissa:

1. valitse **Käynnistä > Ohjauspaneeli > Suorituskyky ja ylläpito > Virranhallinta-asetukset > Lepotila**.

2. Valitse **Ota lepotila käyttöön** -valintaruutu

3. Valitse **OK**.

Katso virranhallinta-asetusten virrankäyttömallit jäljempänä tässä luvussa kohdasta "[Virrankäyttömallin määrittäminen tai vaihtaminen](#)".

Akkumittari-kuvakkeen asettaminen näkyviin

Akkumittari näkyy oletusarvon mukaan tehtäväpalkin oikeassa reunassa olevalla ilmaisinalueella. Jos akkumittarin kuvake ei näy tehtäväpalkissa, oletusasetusta on voitu muuttaa.

Näytä kuvake seuraavasti:

1. Valitse **Käynnistä > Ohjauspaneeli > Suorituskyky ja ylläpito > Virranhallinta-asetukset > Lisäasetukset**-välilehti.
2. Valitse **Näytä kuvake aina tehtäväpalkissa** -valintaruutu.
3. Valitse **OK**.

Virrankäyttömallin määrittäminen tai vaihtaminen

Virrankäyttömalli määrittää tavan, jolla tietokone käyttää virtaa. Virrankäyttömalliksi voidaan valita vaihtoehto, joka säästää virtaa laitteen käydessä akkuvirralla ja toinen, joka maksimoi sen suorituskyvyn laitteen ollessa kytkettynä ulkoiseen virtalähteeseen.

Virrankäyttömallien sisältämiin asetuksiin kuuluu mm. ajastusmääritykset, joiden mukaan laite siirtyy valmius- tai lepotilaan.

Valitse valmiiksi määritetty virrankäyttömalli tai luo mukautettu virrankäyttömalli seuraavasti:

- » Valitse **Käynnistä > Ohjauspaneeli > Suorituskyky ja ylläpito > Virranhallinta-asetukset > Virrankäyttömalli**-välilehti ja toimi sitten näytön ohjeiden mukaan.

Valmiiksi määritetty Akun enimmäisvaraus -malli maksimoi akun virransäästön.

Suojaussalasanan käyttäminen

Yksi tietokoneen turvaamiseen liittyvistä suojaussalasanoista on valmiustilan salasana.

Salasanan asettamisen jälkeen järjestelmä pyytää salasanaa aina siirryttäessä valmius- tai lepotilasta takaisin työskentelyyn.

Valmiustilan salasana on salasanan asetuksen yhteydessä käytössä oleva Windows-käyttäjätilin salasana.

Aseta salasanakehote näkymään seuraavasti:

1. Valitse **Käynnistä > Ohjauspaneeli > Suorituskyky ja ylläpito > Virranhallinta-asetukset**.
2. Valitse **Lisäasetukset**-välilehti.
3. Valitse **Kysy salasanaa poistuttaessa valmiustilasta** -valintaruutu.
4. Valitse **OK**.

Katso muita salasanoja ja suojausominaisuuksia koskevat tiedot kohdasta [Luku 12, "Suojaus"](#).

Akut

Akun asettaminen paikalleen tai irrottaminen

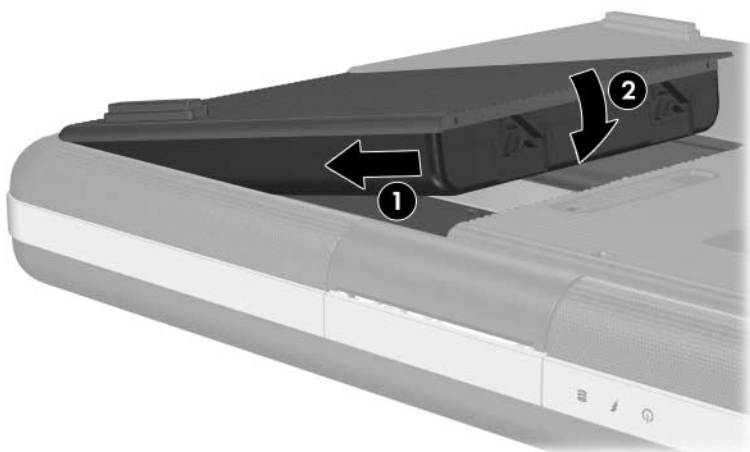
VAROITUS: Jos akku on tietokoneen ainoa virtalähde, sammuta tietokone tai käynnistä lepotila ennen akun irrottamista, jotta et menetä tallentamattomia tietoja. (Jos siirrät laitteen lepotilaan, älä ala irrottaa akkua ennen kuin virran/valmiustilan merkkivalot ovat sammuneet sen merkiksi, että lepotila on käytössä.)

Akun asettaminen paikalleen

Eri tietokoneissa käytetään eri akkuja. Akut asennetaan tietokoneeseen kuitenkin samalla tavalla kaikissa tuetuissa malleissa.

Akun asettaminen paikalleen:

1. Käännä tietokone ylösalaisin.
2. Työnnä akku akkupaikkaan ❶.
3. Aseta akku paikalleen kallistamalla sitä alaspäin ❷.

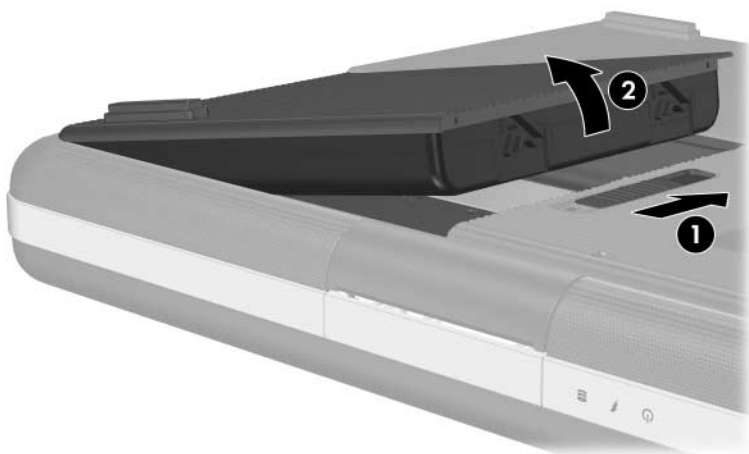

Akun irrottaminen

Vaikka eri tietokoneissa käytetään eri akkuja, ne poistetaan tietokoneesta kuitenkin samalla tavalla kaikissa malleissa.

Akun irrottaminen:

1. Käännä tietokone ylösalaisin.
2. Työnnä akun vapautussalppaa ja pidä sitä paikallaan ① ja vedä akku ulos akkupaikasta ②.

Akun lataaminen

Tietokoneeseen liitetty akku alkaa latautua aina, kun tietokone liitetään ulkoiseen virtalähteeseen verkkovirtalaitteen tai lisävarusteena saatavan telakointilaitteen avulla.

Tietokoneeseen asetettu akku latautuu riippumatta siitä, onko tietokoneeseen kytketty virta. Akku latautuu kuitenkin nopeammin, jos tietokone on sammutettu. Lataaminen saattaa kestää kauemmin, jos akku on uusi, sitä ei ole käytetty vähintään kahteen viikkoon tai sen lämpötila poikkeaa paljon normaalista huoneenlämmöstä.

Akun merkkivalo näyttää lataustilaa ja joissakin olosuhteissa virran käytettävyyttä:

- Merkkivalo palaa: akku latautuu.
- Merkkivalo ei pala: akku on latautunut, tai sitä ei ole asetettu laitteeseen.
- Merkkivalo vilkkuu: akun varaus ei riitä tietokoneen käynnistämiseen. Jos akun merkkivalo esimerkiksi vilkkuu, kun yrität käynnistää laitteen tilanteessa, jossa miltei tyhjä akku on ainoa virtalähde.

Pidennä akun kestoa ja optimoi akun varausnäytön tarkkuus toimimalla seuraavaksi tässä luvussa olevien ohjeiden "[Uuden akun lataaminen](#)" ja "[Käytössä olevan akun lataaminen](#)", mukaan.

Uuden akun lataaminen

Uuden akun lataaminen:

- Lataa akku, kun tietokone on liitetty ulkoiseen virtälähteeseen verkkovirtalaitteen avulla.
- Lataa akku aina täyteen.

Käytössä olevan akun lataaminen

Käytössä olevan akun lataaminen:

- Anna akun purkautua normaalissa käytössä noin 10 prosentin varaustilaan ennen sen lataamista.
- Lataa akku aina täyteen.

Akun varauksen tarkkaileminen

Tarkkojen varaustietojen saaminen

Tietokoneen akun varaustilan näytön tarkkuuden parantaminen:

- Anna akun purkautua normaalissa käytössä noin 10 prosentin varaustilaan ennen sen lataamista.
- Lataa akku aina täyteen. Myös aivan uuden akun varaustiedot saattavat näkyä väärin, kunnes akku on ladattu täyteen ainakin kerran.
- Jos akku on ollut käyttämättä vähintään kuukauden, kalibroi se ennen lataamista.

Akun kalibrointiohjeita on kohdassa ["Akun kalibroiminen"](#), jäljempänä tässä luvussa.

Varaustilan tarkistaminen akkumittarista

Akun varaustilaa koskevien tietojen näyttäminen näytöllä:

- Valitse **Käynnistä > Ohjauspaneeli > Suorituskyky ja ylläpito > Virranhallinta-asetukset > Akkumittari-**välilehti.

tai

- Napsauta hiiren oikealla painikkeella **Akkumittari-**kuvaketta ja valitse **Avaa akkumittari**.

Katso akkumittarikuvakkeen näyttämistä koskevat tiedot aiemmin tässä luvussa kohdasta "[Akkumittari-kuvakkeen asettaminen näkyviin](#)".

Käyttöjärjestelmän lataustietojen esittely

Akun lataustila näkyy prosenttiosuutena, joka ilmoittaa akun jäljellä olevan latauksen.

Akun heikon varaustilan hallitseminen

Tässä osassa kerrotaan järjestelmän oletustoiminnasta tilanteessa, jossa akun varaustila on alhainen tai kriittisen heikko. Akun merkkivalon oletustoimintoja ei voi muuttaa.

Muiden toimintojen vaihtaminen:

- » Valitse **Käynnistä > Ohjauspaneeli > Suorituskyky ja ylläpito > Virranhallinta-asetukset > Häilytykset-**välilehti ja toimi sitten näytön ohjeiden mukaan.

Akun heikon varaustilan tunnistaminen

Akun heikko varaustila

Kun akku on tietokoneen ainoa virtalähde ja sen varaustila laskee *heikoksi*, näyttöön tulee varoitussanoma.

Mikäli tietokone yritetään käynnistää akulla, jonka varaus on heikko, akun merkkivalo vilkkuu.

Akun kriittisen heikko varaustila

Ellei akun heikon varaustilan ongelmaa ratkaista ja varaus laskee edelleen, tietokone siirtyy jossakin vaiheessa *kriittisen heikkoon varaustilaan*. Jos tietokone on käynnissä tai valmiustilassa ja akun varaus on erittäin heikko:

- Järjestelmä käynnistää lepotilan, jos sen tuki on käytössä. Tallentamattomat työt voidaan menettää.
- Lepotilan tuen ollessa pois käytöstä tietokone pysyy hetken valmiustilassa ja sitten sammuu. Tallentamattomat työt menetetään.

Akun merkkivalo vilkkuu, kunnes tietokone sammuu.

Lepotila on oletuksena käytössä. Jos haluat tarkistaa, onko lepotilan tuki käytössä, toimi seuraavasti:

- » Valitse **Käynnistä > Ohjauspaneeli > Suorituskyky ja ylläpito > Virranhallinta-asetukset > Lepotila**.

Jos lepotilan tuki on käytössä, **Ota lepotilatoiminto käyttöön** -valintaruutu on valittu.

Akun heikon varaustilan korjaaminen

VAROITUS: Tietojen menettämisen estäminen lepotilan päättämisen yhteydessä: jos tietokoneen akun varaustila on kriittisen heikko ja tietokone on käynnistänyt lepotilan, älä palauta virransaantia, ennen kuin tietokone on siirtynyt täysin lepotilaan. Kun tietokone on siirtynyt lepotilaan, akun merkkivalo ja virran/valmiustilan merkkivalot sammuvat.

Kun saatavilla on ulkoinen virtalähde

Kun akun varaustila on heikko, mutta voit käyttää ulkoista virtaa, liitä verkkovirtalaite tietokoneeseen. Ulkoinen virtalähde voi olla jokin seuraavista:

- verkkovirtalaite
- valinnainen telakointiasema.

Kun saatavilla on ladattu akku

Jos saatavilla on ladattu akku, korjaa akun heikosta varaustilasta johtuva tilanne sammuttamalla tietokone tai siirtämällä laite lepotilaan. Aseta ladattu akku tietokoneeseen ja käynnistä tietokone.

Kun mitään virtalähdettä ei ole saatavana

Korjaa akun heikosta varaustilasta johtuva tilanne, kun mitään virtalähdettä ei ole käytettävissä, tallentamalla työsi. Käynnistä sitten lepotila tai sammuta tietokone.

Jos lepotilaa ei voi lopettaa

Jos laite on siirretty lepotilaan tilanteessa, jossa tietokoneen varaustila on ollut niin heikko, että lepotilaan siirtyminen ei ole onnistunut, palautuksen yhteydessä voi näytölle tulla kehoitteita, jotka liittyvät palautustietojen poistamiseen.

Palautustietojen poistaminen varmistaa tietojen menetyksen ja mahdollistaa tietokoneen käynnistämisen.

Akun kalibroiminen

Milloin akku on syytä kalibroida

Kalibrointi on tarpeen vain kerran kuussa, vaikka akkua käytettäisiin paljon. Uutta akkua ei tarvitse kalibroida ennen ensimmäistä käyttökertaa.

Kalibrointi ei yleensä paranna akun käyttöaikaa, mutta kalibrointi voi parantaa tarkkuutta, jolla akun lataus esitetään. Näin on varsinkin seuraavissa tapauksissa:

- jos akkua ei ole käytetty vähintään kuukauteen
- jos tietokonetta on käytetty enimmäkseen verkkovirralla (ja harvoin akkuvirralla) yli kuukauden ajan
- jos akun lataustiedoissa näkyy kahden minuutin sisällä suuria muutoksia jäljellä olevan latauksen määrässä. Jos Akkumittari esimerkiksi ensin näyttää varausta olevan jäljellä 20 prosenttia, mutta näyttää kaksi minuuttia myöhemmin latausta olevan jäljellä vain viisi prosenttia, akku on kalibroitava.

Katso akun varaustietojen näyttämistä koskevat lisätiedot aiemmin tässä luvussa kohdasta "[Akun varauksen tarkkaileminen](#)".

Kalibroiminen

Kalibroi akku lataamalla se ensin täyteen, purkamalla se tyhjäksi ja lataamalla se uudelleen täyteen.

Akun lataaminen

Lataa akku, kun tietokone on käynnissä. Lataa akku seuraavalla tavalla:

1. Aseta akku tietokoneeseen.
2. Liitä tietokone ulkoiseen virtalähteeseen verkkovirtalaitteella. (Akun merkkivalo palaa, kun akku latautuu.)
3. Anna tietokoneen olla kytkettynä verkkovirtaan, kunnes akku on ladattu täyteen. (Tämän jälkeen akun merkkivalo sammuu.)

Akun purkaminen

VAROITUS: Jotta et menettäisi tärkeitä tietoja, tallenna työsi, ennen kuin aloitat akun valvomattoman purkamisen.

Tietokoneen on oltava päällä akun purkamisen aikana. Akku voidaan purkaa, vaikka tietokonetta ei käytetä, mutta purkautuminen on nopeampaa, jos tietokonetta käytetään.

Jos käytät tietokonetta ajoittain seuraavassa kuvatun purkamistoimenpiteen aikana ja olet asettanut virransäästön päälle, järjestelmä toimii purkamisen yhteydessä seuraavalla tavalla.

- Nykyisen istunnon tallentamattomat tiedot menetetään, kun akku on täysin purkautunut ja tietokone on sammutettu.
- Järjestelmä ei sammuta tietokoneeseen liitettyä ulkoista näyttöä.
- Kiintolevyn nopeus ei laske, kun tietokonetta ei käytetä.
- Järjestelmä ei käynnistä valmiustilaa.

Akun purkaminen tyhjäksi:

1. Poista lepotila käytöstä. Ota lepotilan tuki pois käytöstä seuraavasti:
 - a. Valitse **Käynnistä > Ohjauspaneeli > Suorituskyky ja ylläpito > Virranhallinta-asetukset > Lepotila**.
 - b. Poista **Ota lepotilatoiminto käyttöön** -valintaruudun valinta.
2. Valitse **Käynnistä > Ohjauspaneeli > Suorituskyky ja ylläpito > Virranhallinta-asetukset > Virrankäyttömalli-välilehti**.
 - a. Tallenna **Virrankäyttömalli**-kentässä näkyvä virrankäyttömalli, jolloin voit ottaa sen uudelleen käyttöön kalibroinnin jälkeen.
 - b. Valitse avattavasta **Virrankäyttömalli**-luetteluруudusta vaihtoehto **Aina käytössä**.
 - c. Tallenna kaikki **Akku**-sarakkeen asetukset, joten voit palauttaa ne kalibroinnin jälkeen.
 - d. Valitse **Akku**-sarakkeen avattavista luetteluруuduista kunkin sarakkeen kohdan arvoksi **Ei koskaan**.
 - e. Valitse **OK**.
3. Irrota tietokone verkkovirtalähteestä, mutta *älä* sammuta tietokonetta.
4. Käytä tietokonetta akkuvirralla, kunnes akku on purkautunut tyhjäksi. Kun akku on purkautunut tyhjäksi, tietokone sammuu.

Akun lataaminen

1. Liitä tietokone ulkoiseen virtalähteeseen ja anna sen olla siihen kytkettynä, kunnes akku on ladattu täyteen ja akun merkkivalo sammuu.

Voit käyttää tietokonetta lataamisen aikana, mutta akku latautuu nopeammin, jos tietokone on pois päältä.

2. Jos tietokone on pois päältä, käynnistä se, kun akku on ladattu täyteen ja akun merkkivalo sammunut.
3. Tuo Virrankäyttömalli-välilehden asetukset näyttöön. Voit tuoda Virrankäyttömalli-välilehden näyttöön valitsemalla **Käynnistä > Ohjauspaneeli > Suorituskyky ja ylläpito > Virranhallinta-asetukset > Virrankäyttömalli** -välilehti.
 - a. Ota aiemmin tallennettu virrankäyttömalli uudelleen käyttöön.
 - b. Anna uudelleen aikaisemmin **Verkkovirta**-sarakkeen kohtia koskevat asetukset.
4. Valitse **OK**.

VAROITUS: Varmista, että akku ei tyhjene ja aiheuta tietojen menetystä, kun tietokoneen akun varaus laskee kriittisen alhaiseksi, ottamalla lepotila uudelleen käyttöön akun kalibroinnin jälkeen.

Voit ottaa lepotilan uudelleen käyttöön seuraavasti:

Valitse **Käynnistä > Ohjauspaneeli > Suorituskyky ja ylläpito > Virranhallinta-asetukset > Lepotila**.

Valitse **Ota lepotilatoiminto käyttöön** -valintaruutu ja valitse sitten **OK**.

Akun virransäästö

Seuraavassa kerrotuilla akkuvirtaa säästävillä toimenpiteillä ja asetuksilla voit pidentää aikaa, jonka tietokone toimii akkuvirralla yhdellä latauksella.

Virran säästäminen tietokoneen käytön aikana

Akun virran säästäminen tietokoneen käytön aikana:

- kytke tietokone akun sijasta ulkoiseen virtalähteeseen aina, kun mahdollista.
- estä laitteita, jotka eivät ole käytössä, ottamasta virtaa tietokoneen akusta. Esimerkki:
 - ❑ Poista langattomat yhteydet ja lähiverkkoyhteydet (LAN, vain tietyt mallit) käytöstä ja sulje modeemisovellukset.
 - ❑ Irrota tietokoneesta kaikki ulkoiset laitteet, joita ei ole kytketty ulkoiseen virtalähteeseen.
 - ❑ Pysäytä, poista käytöstä tai poista koneeseen asetettu
 - ◆ PC-kortti
 - ◆ digitaalinen muistikortti (vain tietyt mallit)
 - ◆ ExpressCard (vain tietyt mallit).
 - ❑ Sammuta S-videoliitäntään liitetty laite.

- Jos mahdollista, käytä lisälaitteena saatavia ulkoista virtälähdettä käyttäviä kaiuttimia tietokoneen sisäisten kaiuttimien sijasta. Kun käytät sisäisiä kaiuttimia, aseta niiden äänenvoimakkuus mahdollisimman alhaiseksi. Voit muokata äänenvoimakkuutta äänenvoimakkuuden hallintapainikkeilla.
- Vähennä näytön kirkkautta. Voit pienentää näytön kirkkautta painamalla **Fn+F7**-kutsunäppäintä. Voit lisätä näytön kirkkautta painamalla **Fn+F8**-kutsunäppäintä.
- Kun lopetat työskentelyn, käynnistä valmiustila tai lepotila tai sammuta tietokone.

Virransäästöasetusten valitseminen

Kun haluat asettaa tietokoneen virransäästötilaan, toimi seuraavasti:

- Valitse näytönsäästäjälle lyhyt viive, ja valitse näytönsäästäjä, jossa on vähän grafiikkaa ja liikettä.

Näytönsäästäjän ja näytönsäästäjän käynnistymisviiveen valitseminen:

valitse **Käynnistä > Ohjauspaneeli > Ulkoasu ja teemat > Näyttö > Näytönsäästäjä**-välilehti, ja toimi sitten näytön ohjeiden mukaan.

- Valitse virrankäyttömalli, joka käyttää mahdollisimman vähän virtaa, tai luo sellainen malli. Valmiiksi määritetty Akun enimmäisvaraus -malli maksimoi akun virransäästön.

Katso virrankäyttömallin valitsemista tai luomista koskevat tiedot aiemmin tässä luvussa kohdasta "[Virrankäyttömallin määrittäminen tai vaihtaminen](#)".

Akun säilyttäminen

VAROITUS: Älä pidä akkua korkeassa lämpötilassa pitkiä aikoja, jotta se ei vahingoitu.

Jos et käytä tietokonetta yli kahteen viikkoon ja irrotat sen ulkoisesta virtalähteestä tuoksi ajaksi, poista tietokoneesta akku ja säilytä se erillään tietokoneesta.

Esimerkiksi pysäköidyn auton tai työpaikan korkea lämpötila nopeuttaa varastoidun akun purkautumista. Säilytä akkua viileässä, kuivassa paikassa, jotta varastoitu akku purkautuu mahdollisimman hitaasti.

Kalibroi akku, jota on säilytetty irrallaan tietokoneesta vähintään kuukausi, ennen kuin alat käyttää sitä. Ohjeita on aiempaan tässä luvussa kohdassa "[Akun kalibroiminen](#)".

Käytetyn akun hävittäminen

VAARA: Älä pura, murskaa, lävistä, oikosulje akun ulkoisia kontakteja tai altista tietokoneen akkua tulelle tai vedelle. Vähennät näin mahdollisen tulipalon tai akkunesteen aiheuttamien syöpmisvaurioiden riskiä. Älä pidä akkua korkeissa lämpötiloissa (yli 60 °C / 140 °F). Käytä ainoastaan kyseiselle tietokonemallille hyväksyttyjä akkuja.

Kun akun käyttöikä on lopussa, älä hävitä sitä tavallisen kotitalousjätteen mukana. Noudata paikallisia määräyksiä ja lakeja tietokoneakkujen hävittämisestä.

Jos olet Euroopassa, hävitä tai kierrätä akut julkisen jätteidenkeräysjärjestelmän kautta tai palauta ne HP:lle, huoltokumppanillesi tai heidän edustajilleen.

Näppäimistö

Kosketusalusta

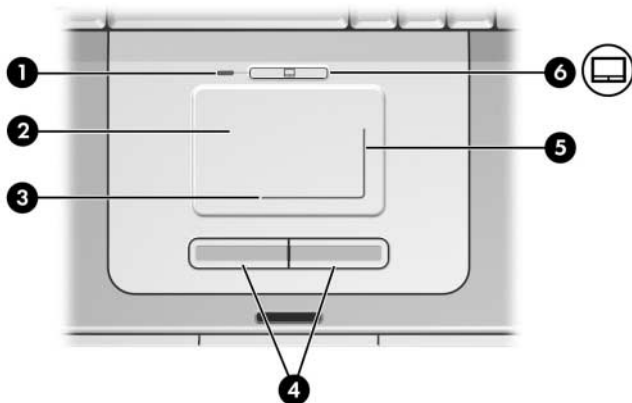
Kosketusalustan käyttäminen

Kuvan kosketusalusta on käytössä aina, kun tietokone on käynnissä.

Kosketusalustan ollessa käytössä vastaava merkkivalo ❶ palaa ja kosketusalustalla voidaan suorittaa valinnaisen ulkoisen hiiren toiminnot:

- Siirrä kohdistinta liikuttamalla sormeasi kosketusalustalla ❷ siihen suuntaan, johon haluat siirtää osoitinta.
- Paina kosketusalustan vasenta tai oikeaa painiketta, kun haluat tehdä vastaavat toiminnot kuin ulkoisen hiiren ykkös- ja kakkospainikkeilla ❹.
- Vieritä siirtämällä sormi vieritysalueelle ja liikuttamalla sitten sormea kohden pystysuuntaisen vieritysalueen ylä- tai alalaitaa ❺ tai kohden vaakasuuntaisen vieritysalueen vasenta tai oikeaa reunaa ❻. (Ota vieritysalue käyttöön nostamalla sormi ensin kosketusalustalta ja asettamalla se sitten vieritysalueelle.)
- Voit poistaa kosketusalustan käytöstä tai ottaa sen uudelleen käyttöön painamalla sen painiketta ❻. (Jos haluat mieluummin käyttää näppäinkomentoja kuin kosketusalustaa, voit ottaa kosketusalustan pois käytöstä, ettei sitä voi koskettaa vahingossa.)

Kosketusalustan muut toiminnot on kuvattu seuraavana tässä luvussa olevassa kohdassa "[Hiiren ominaisuuksien määrittäminen](#)".

Hiiren ominaisuuksien määrittäminen

Kosketusalustan asetukset määritetään **Hiiri-sovellus**-ikkunassa ja **Kosketusalustan ominaisuudet** -ikkunassa.

Hiiri-sovellus-ikkunan avaaminen:

- » Valitse **Käynnistä > Ohjauspaneeli > Tulostimet ja muut laitteet > Hiiri**.

Kosketusalustan ominaisuudet -ikkunan avaaminen:

1. Valitse kosketusalustan avulla **Start (Käynnistä) > Control Panel (Ohjauspaneeli) > Printers and Other Hardware (Tulostimet ja muut laitteet) > Mouse (Hiiri) > Device Settings (Laitteasetukset)**.
2. Valitse sitten **Settings (Asetukset)** -painike.
(**Kosketusalustan ominaisuudet** -ikkunaa ei ehkä voi valita, jos edellä mainitut vaihtoehdot valitaan ulkoisen hiiren avulla.)

Hiiri-sovellus-ikkunassa voit

- määrittää osoitinlaitteen perusominaisuuksia, kuten napsautusnopeuden, osoittimen nopeuden ja muodon
- määrittää kosketusalustan oikean ja vasemman painikkeen asetukset oikea- tai vasenkätisiä käyttäjiä varten. Painikkeet on oletusarvon mukaan määritetty oikeakätisiä ihmisiä varten.

Kosketusalustan ominaisuusikkunassa voit määrittää kosketusalustan lisäasetuksia, mm.

- **Tapping** (Kosketusalustan napautus) -toiminto, jota käyttämällä voit valita objektin napauttamalla kosketusalustaa kerran tai kaksoisnapauttaa objektia napauttamalla kosketusalustaa kaksi kertaa.

Voit muuttaa Tapping-asetuksia valitsemalla **Tapping**-vaihtoehdon.

- **Edge Motion** (Reunan yli siirtäminen) -toiminto, jonka avulla voit määrittää kosketusalustan jatkamaan osoittimen siirtämistä, kun siirrät sormesi kosketusalustan reunan ylitse.

Voit muuttaa Edge Motion -asetuksia valitsemalla **Pointer Motion**-vaihtoehdon.

- **Long Distance Scrolling** (Jatkuva vieritys) -toiminto, jonka avulla voit määrittää kosketusalueen jatkamaan vieritystä, jos siirrät sormesi kosketusalustan vieritysosan päähän.

Voit määrittää Long Distance Scrolling -asetukset valitsemalla **Virtual Scrolling** -vaihtoehdon.

Kutsunäppäimet

Kutsunäppäinten pikaopas

Kutsunäppäimet ovat usein käytettyjä **Fn**-näppäimen ja joko **esc** -näppäimen tai jonkin toimintonäppäimen yhdistelmiä.

Toimintonäppäimiin **F1 – F12** on merkitty kunkin kutsunäppäintoimintoa vastaava kuvake. Kutsunäppäintoiminnot on esitetty tiivistetysti seuraavassa taulukossa.

Saman kutsunäppäinten toimintojen tiivistelmän voit näyttää tietokoneen näytössä. Katso ohjeet jäljempänä tässä luvussa kohdasta "[Kutsunäppäinten tietojen näyttäminen](#)".

Oletustoiminto	Kutsunäppäin
Avaa Ohjeen ja tukipalvelut.	Fn+F1
Avaa tulostusikkunan.	Fn+F2
Avaa oletusselaimen.	Fn+F3
Vaihtaa kuvaa näyttöjen välillä.	Fn+F4
Käynnistää valmiustilan.	Fn+F5
Käynnistää QuickLock-toiminnon.	Fn+F6
Vähentää näytön kirkkautta.	Fn+F7
Lisää näytön kirkkautta.	Fn+F8
Toistaa CD- tai DVD-levyn, keskeyttää toiston tai jatkaa toistoa.	Fn+F9
Pysäyttää CD-äänilevyn tai DVD-levyn toiston.	Fn+F10
Toistaa CD-äänilevyn tai DVD-levyn edellisen raidan tai osan.	Fn+F11
Toistaa CD-äänilevyn tai DVD-levyn seuraavan raidan tai osan.	Fn+F12
Näyttää järjestelmätiedot.*	Fn+Esc
*Poista järjestelmätiedot näytöltä painamalla Esc -näppäintä.	

Kutsunäppäinten toimintojen käyttäminen

Voit käyttää tietokoneen näppäimistöllä kutsunäppäinkomentoa jommallakummalla seuraavista tavoista:

- Paina lyhyesti **Fn**-näppäintä ja paina sitten nopeasti kutsunäppäinkomennon toista näppäintä.
- Pidä **Fn**-näppäintä alhaalla, paina nopeasti komennon toista näppäintä ja vapauta molemmat näppäimet yhtäaikaaisesti.

Kutsunäppäinkomennot toimivat myös valinnaisen ulkoisen näppäimistön käytön yhteydessä. Katso ohjeet jäljempänä tässä luvussa kohdasta ["Kutsunäppäinten käyttäminen ulkoiselta näppäimistöltä"](#).

Kutsunäppäinten toimintojen käyttäminen

Ohjeen ja tukipalvelujen avaaminen (Fn+F1)

Fn+F1-kutsunäppäinkomento käynnistää Windowsin Ohje ja tukipalvelut -toiminnon. Voit käyttää Ohjetta ja tukipalveluja myös valitsemalla **Käynnistä > Ohje ja tuki**.

Ohje ja tukipalvelut sisältävät käyttöjärjestelmää koskevien tietojen lisäksi

- tietoa tietokoneesta, kuten sen mallin ja sarjanumeron, asennetut ohjelmat, laitteiston osat ja tekniset tiedot
- vastauksia tietokoneen käyttöä koskeviin kysymyksiin
- opetusohjelmia, jotka opastavat tietokoneen ja käyttöjärjestelmän käytössä
- tietokoneen käyttöjärjestelmän, laiteohjainten ja ohjelmien päivitykset
- ohjeita tietokoneen toiminnan tarkistamista varten
- ohjeita automaattista ja vuorovaikutteista vianmäärittystä, korjaustoimenpiteitä ja järjestelmän palautusta varten
- linkkejä asiakaspalveluun.

Tulostusikkunan avaaminen (Fn+F2)

Fn+F2-kutsunäppäinkomento avaa aktiivisen Windows-sovelluksen tulostusasetusten ikkunan.

Internet Explorer -ohjelman avaaminen (Fn+F3)

Fn+F3-kutsunäppäinkomento avaa Internet-selaimen. Oletuksena on Microsoft Internet Explorer.

- Jos Internet- tai verkkopalveluja ei ole määritetty, **Fn+F3**-kutsunäppäin avaa Windowsin ohjatun Internet-yhteyden muodostamisen. Tietoja tämän ohjatun toiminnon käyttämisestä ja muista Internet-yhteyden muodostamistavoista on tietokoneen mukana toimitetussa painetussa *Aloitussoppaassa*.
- Kun olet määrittänyt Internet- tai verkkopalveluasetuksesi ja Internet-selaimen kotisivun, voit käyttää **Fn+F3**-kutsunäppäinyhdistelmää, jolla pääset nopeasti kotisivullesi ja Internetiin.

Näyttöjen vaihtaminen (Fn+F4)

Fn+F4-kutsunäppäin siirtää näyttökuvaa järjestelmään liitettyjen näyttölaitteiden välillä. Jos tietokoneeseen on esimerkiksi liitetty ulkoinen näyttö, **Fn+F4**-kutsunäppäimen painaminen asettaa näyttökuvan näkymään tietokoneen näytössä, ulkoisessa näytössä tai niissä molemmissa yhtä aikaa.

Useimmat ulkoiset näytöt voivat vastaanottaa tietokoneesta tulevaa VGA-standardin mukaista videokuva. **Fn+F4**-kutsunäppäimellä voit siirtää näyttökuvan myös niiden laitteiden välillä, jotka vastaanottavat tietokoneen videosignaaleja.

Fn+F4-kutsunäppäin tukee alla olevien esimerkkien mukaisia videolähetystyyppejä:

- nestekidenäyttö (tietokoneen oma näyttö)
- ulkoinen VGA (useimmat näytöt)
- S-videolaite (televisiot, videokamerat, videonauhurit ja kuvankaappauskortit, joissa on S-videotuloliitäntä)
- komposiittivideo (televisiot, videokamerat, videonauhurit ja kuvankaappauskortit, joissa on composite video -tuloliitäntä)

Yhdistettyä videosignaalia käyttävät laitteet voidaan liittää järjestelmään ainoastaan valinnaisen laajennusosan avulla.

Siirtyminen valmiustilaan (Fn+F5)

Fn+F5-kutsunäppäin siirtää laitteen valmiustilaan.

Kun valmiustila käynnistetään, avoimet työtiedostot tallennetaan työmuistiin (RAM) ja näyttö tyhjenee. Tämä säästää virtaa.

Kun tietokone on valmiustilassa, virran/valmiustilan merkkivalo vilkkuu.

- Valmiustilan käynnistäminen edellyttää, että tietokone on käynnissä. Jos tietokone on lepotilassa, lopeta lepotila ennen valmiustilan käynnistämistä.
- Lepo- tai valmiustila voidaan päättää painamalla lyhyesti virtapainiketta. Valmiustila voidaan päättää myös painamalla mitä tahansa näppäintä, napauttamalla kosketusalustaa tai napsauttamalla mm. ulkoisen hiiren tapaista valinnaista osoitinlaitetta.

Katso valmius- ja lepotilaa koskevat lisätiedot kohdasta [Luku 2, "Virta"](#).

QuickLock-toiminnon ottaminen käyttöön (Fn+F6)

Fn+F6-kutsunäppäin käynnistää QuickLock-suojaustoiminnon.

QuickLock-toiminto estää Windows-käyttäjätilin luvattoman käytön kirjautumisikkunassa annettavan salasanan avulla. Jotta voit käyttää suojattua käyttäjätiliä, anna kirjautumisikkunassa sen Windows-salasana.

Ennen QuickLock-toiminnon käyttämistä sinun on määritettävä Windows-käyttäjän tai -järjestelmänvalvojan salasana käyttäjätilille, jonka haluat suojata. (Windows-käyttäjän salasanalla voit suojata Windowsin käyttäjätilin ja Windows-järjestelmänvalvojan salasanalla Windowsin Järjestelmänvalvoja-tilin.)

Voit asettaa salasanan Windows-tilille seuraavasti:

1. Valitse **Käynnistä > Ohjauspaneeli > Käyttäjätilit > Käyttäjätilit**.
2. Valitse tili.
3. Valitse **Luo salasana** ja toimi näyttöön tulevien ohjeiden mukaan.

Jos tili on jo suojattu Windows-salasanalla, Luo salasana -linkki ei näy. Voit lukita tilin tai avata sen lukituksen seuraavassa kerrotulla tavalla käyttämällä nykyistä salasanaa.

Kun olet asettanut Windows-salasanan Windows-tilille, voit suojata tilin kirjautumisikkunassa, kun tili on käytössä.

- Jos haluat lukita tilin, paina **Fn+F6**.
- Voit avata tilin lukituksen kirjautumisikkunassa seuraavasti:
 - a. Valitse tili (jos ikkunassa näkyy monta tiliä)
 - b. Kirjoita tilin salasana salasanakenttään.
 - c. Paina **Enter**-näppäintä.

Kun Windows-tilille on asetettu Windows-salasana, se pyydetään tilin käyttöä varten tietokoneen käynnistyksen tai uudelleenkäynnistyksen yhteydessä.

Jos haluat tietoa Windows-salasanojen vaihtamisesta tai poistamisesta ja salasananvihjeiden käyttämisestä, toimi seuraavasti:

» Valitse **Käynnistä > Ohjauspaneeli > Käyttäjätilit > Käyttäjätilit**.

Katso Windows-salasanojen käyttämistä yhdessä Compaq-salasanojen kanssa koskevat tiedot kohdasta "[Compaq ja Windows-salasanat](#)", [Luku 12](#), "[Suojaus](#)".

Näytön kirkkauden vähentäminen (Fn+F7)

Fn+F7-kutsunäppäimet vähentävät näytön kirkkautta. Näyttö himmenee sitä enemmän, mitä kauemmin pidät **Fn+F7**-kutsunäppäintä alhaalla.

Kirkkauden vähentäminen säästää virtaa.

Näytön kirkkauden lisääminen (Fn+F8)

Kutsunäppäin **Fn+F8** lisää näytön kirkkautta. Näyttö kirkastuu sitä enemmän, mitä kauemmin pidät **Fn+F8**-kutsunäppäintä alhaalla.

Mediatoimintojen kutsunäppäimet (Fn+F9 - Fn+F12)

Seuraavia neljää mediatoimintojen kutsunäppäintä voidaan käyttää CD-äänilevyn tai DVD-levyn toiston hallitsemiseen. Voit hallita video-CD-levyn toistoa käyttämällä video-CD-levyjen toistamiseen käyttämäsi sovelluksen mediatoimintojen ohjaimia.

CD- tai DVD-levyn toistaminen, toiston keskeyttäminen tai jatkaminen (Fn+F9)

- Jos CD-äänilevyä tai DVD-levyä ei toisteta parhaillaan, aloita toisto tai jatka sitä painamalla **Fn+F9**-kutsunäppäintä.
- Jos CD-äänilevyä tai DVD-levyä toistetaan, voit keskeyttää toiston painamalla **Fn+F9**-kutsunäppäintä.

CD- tai DVD-levyn toiston lopettaminen (Fn+F10)

Kutsunäppäin **Fn+F10** keskeyttää CD-äänilevyn tai DVD-levyn toiston.

CD-äänilevyn tai DVD-levyn toisto on lopetettava, ennen kuin levy voidaan poistaa optisesta asemasta. Katso CD- tai DVD-levyn asettamiseen tai poistamiseen liittyvät lisätiedot kohdasta "Optinen asema", Luku 5, "Levyasemat".

CD- tai DVD-levyn edellisen kappaleen tai osan toistaminen (Fn+F11)

Kutsunäppäin **Fn+F11** toistaa tällä hetkellä toistettavan CD-äänilevyn tai DVD-levyn edellisen kappaleen tai osan.

CD- tai DVD-levyn seuraavan kappaleen tai osan toistaminen (Fn+F12)

Kutsunäppäin **Fn+F12** toistaa tällä toistettavan CD-äänilevyn tai DVD-levyn seuraavan kappaleen tai osan.

Järjestelmätietojen tarkasteleminen (Fn+esc)

Fn+Esc-kutsunäppäin näyttää järjestelmän tiedot, esim. laitteen nimen, muistin kokonaismäärän, suorittimen nimen, näppäimistöversion ja järjestelmän BIOS-ohjelman.

Windowsin **Fn+Esc**-kutsunäppäin näyttää järjestelmän BIOS-ohjelmiston version BIOS-päivämääränä. Joissakin tietokonemalleissa BIOS-päivämäärä näytetään desimaalimuotoisena. BIOS-päivämäärää kutsutaan toisinaan myös *järjestelmän ROM-versionumeroksi*. Katso järjestelmän ROM-muistin päivittämistä koskevat tiedot kohdasta "[Järjestelmän lukumuistin lataaminen](#)", [Luku 14, "Ohjelmistojen päivitys ja palautus"](#).

Fn+Esc-näytön tyhjentäminen:

» paina **Esc**.

Kutsunäppäinten käyttäminen ulkoiselta näppäimistöltä

Kun haluat käyttää kutsunäppäintä ulkoisella näppäimistöllä, paina **Scroll Lock** -näppäintä kaksi kertaa ja paina sitten kutsunäppäinyhdistelmän toista näppäintä.

Jos esimerkiksi haluat käyttää kutsunäppäinyhdistelmää **Fn+F5**, paina **Scroll Lock+Scroll Lock+F5**.

Quick Launch Buttons -ohjelma

Quick Launch Buttons -ohjauspaneelin avulla voit

- määrittää Quick Launch Buttons -kuvakkeen näyttöasetukset
- näyttää kutsunäppäinten tiedot
- muuttaa Windows-työpöydän kuvakkeiden ja tekstin kokoa ja järjestystä.

Seuraavissa kohdissa on ohjeita asetusten määrittämiseen ohjauspaneelin avulla. Saat lisätietoja ohjauspaneelin kohteista napsauttamalla ikkunan oikean yläreunan ohjepainiketta. Ohjepainikkeessa on kysymysmerkki.

Joitakin pikakäynnistysnäppäinten ohjauspaneelin asetuksista käytetään ainoastaan ulkoisten laitteiden kanssa eivätkä ne näin aina liity käsillä olevaan laitteistokokoonpanoon.

Quick Launch Buttons -kuvakkeen näyttäminen

Voit määrittää Quick Launch Buttons -kuvakkeen näkymään tehtäväpalkissa tai Windowsin työpöydällä tai piilottaa sen seuraavasti:

1. Avaa Quick Launch Buttons -ohjauspaneeli seuraavasti:

- ☐ valitse **Käynnistä > Ohjauspaneeli > Tulostimet ja muut laitteet > Quick Launch Buttons**.

– or –

- ☐ Valitse tehtäväpalkista tai Windows-työpöydältä **Quick Launch Buttons** -kuvake.

2. Valitse **Lisäasetukset**-välilehti. Lisäasetukset-välilehdessä voit tehdä seuraavia toimia:

- ❑ Voit määrittää **Quick Launch Buttons** -kuvakkeen näkymään tehtäväpalkissa.
 - ◆ Jos haluat, että kuvake näkyy tehtäväpalkissa, valitse **Show icon on the taskbar (Näytä kuvake tehtäväpalkissa)** -valintaruutu.
 - ◆ Jos haluat, että kuvake ei näy tehtäväpalkissa, poista **Show icon on the taskbar (Näytä kuvake tehtäväpalkissa)** -valintaruudun valinta.
- ❑ Voit määrittää Quick Launch Buttons -kuvakkeen näkymään Windowsin työpöydällä tai piilottaa kuvakkeen.
 - ◆ Jos haluat, että kuvake näkyy työpöydällä, valitse **Show icon on the desktop (Näytä kuvake työpöydällä)** -valintaruutu.
 - ◆ Jos haluat piilottaa kuvakkeen, poista **Show icon on the desktop (Näytä kuvake työpöydällä)** -valintaruudun valinta.

3. Tallenna asetukset ja sulje näyttö valitsemalla **OK**.

Kutsunäppäinten tietojen näyttäminen

Kutsunäppäin on **Fn**-näppäimen ja jonkin toisen näppäimen, kuten toimintonäppäimen (**F1 - F12**) tai **Esc**-näppäimen, yhdistelmä.

Voit tarkastella tietokoneeseen määritettyjen kutsunäppäinten tietoja seuraavasti:

1. Avaa Quick Launch Buttons -ohjauspaneeli seuraavasti:

- ☐ valitse **Käynnistä > Ohjauspaneeli > Tulostimet ja muut laitteet > Quick Launch Buttons**.

– or –

- ☐ Valitse tehtäväpalkista tai Windows-työpöydältä **Quick Launch Buttons** -kuvake.

2. Valitse **Function Keys (Toimintonäppäimet)** -välilehti.

3. Voit sulkea näytön valitsemalla **OK**.

Katso kutsunäppäimiä koskevat lisätiedot aiemmin tässä luvussa kohdasta "[Kutsunäppäimet](#)".

Windowsin työpöydän kuvakkeiden näyttöasetusten määrittäminen

Voit muuttaa työpöydän kuvakkeiden ja niiden yhteydessä näytettävän tekstin kokoa seuraavasti:

1. Avaa Quick Launch Buttons -ohjauspaneeli seuraavasti:

- ☐ valitse **Käynnistä > Ohjauspaneeli > Tulostimet ja muut laitteet > Quick Launch Buttons**.

– or –

- ☐ Valitse tehtäväpalkista tai Windows-työpöydältä **Quick Launch Buttons** -kuvake.

2. Valitse **Zoom (Zoomaus)** -välilehti.

3. Siirrä liukusäädintä vasemmalle ja oikealle, kunnes haluamasi kuvakkeiden näyttöasetus näkyy liukusäätimen yläpuolella olevassa kuvassa.

4. Tallenna asetukset ja sulje näyttö valitsemalla **OK**.

Jos olet ottanut käyttöön erittäin suuret kuvakkeet ja Windowsin työpöydän kuvakkeiden automaattisen järjestämisen, kuvakkeet saattavat näkyä toistensa päällä.

Voit poistaa automaattisen järjestämisen käytöstä seuraavasti:

1. Napsauta Windowsin työpöytää hiiren kakkospainikkeella.
2. Valitse **Kuvakkeiden järjestäminen**.
3. Poista automaattinen järjestäminen käytöstä poistamalla **Järjestä automaattisesti** -valintaruudun valinta.

Näppäimistöt

Tietokoneessa on upotettu numeronäppäimistö. Tietokoneen kanssa voi käyttää myös lisävarusteena saatavaa ulkoista numeronäppäimistöä tai ulkoista näppäimistöä, jossa on numeronäppäimistö.

Laitekokoonpanon mukaan upotettu näppäimistö voi olla pois käytöstä, jos laitteeseen on liitetty ulkoinen näppäimistö.

Upotetun numeronäppäimistön käyttäminen

Tietokoneen upotetussa numeronäppäimistössä on 15 näppäintä, jotka toimivat kuten ulkoisen numeronäppäimistön näppäimet.

Kun upotettu numeronäppäimistö on käytössä, sen kullakin näppäimellä voidaan suorittaa toiminto, jonka kuvake näkyy näppäimen oikeassa yläkulmassa.

Ottaminen käyttöön ja poistaminen käytöstä

Upotettu numeronäppäimistö on oletusarvoisesti pois käytöstä.

Kun upotettu numeronäppäimistö on pois käytöstä, voit ottaa sen käyttöön näppäinyhdistelmällä **Fn+Num Lock ①**. Numerolukituksen merkkivalo ② syttyy.

Kun upotettu numeronäppäimistö on käytössä, voit poistaa sen käytöstä näppäinyhdistelmällä **Fn+Num Lock**. Numerolukituksen merkkivalo sammuu.

Näppäintoimintojen vaihtaminen

Voit muuttaa väliaikaisesti upotetun numeronäppäimistön näppäintoimintoja normaalitilasta numeronäppäimistön tilan toimintoihin.

- Jos haluat käyttää jotakin numeronäppäimistön näppäintä numeronäppäimenä, kun numeronäppäimistö on pois käytöstä, pidä alhaalla **Fn**-näppäintä, kun painat kyseistä näppäintä.
- Jos haluat käyttää numeronäppäintä tavallisena näppäimenä (kun numeronäppäimistö on käytössä), toimi seuraavasti:
 - ❑ Pidä **Fn**-näppäintä alhaalla, jos haluat kirjoittaa pieniä kirjaimia.
 - ❑ Pidä alhaalla **Fn+vaihtonäppäintä**, kun haluat kirjoittaa isoja kirjaimia.

Fn-näppäimen vapauttaminen palauttaa numeronäppäimistön näppäimen alkuperäiseen tilaansa. Esimerkiksi numero-näppäimistön näppäin palautuu numeronäppäintilaan, kun numeronäppäimistö on käytössä tai vakiotilaan, kun näppäimistö on pois käytöstä.

Ulkoisen numeronäppäimistön käyttäminen

Laitekokoelman mukaan upotettu näppäimistö voi olla pois käytöstä, jos laitteeseen on liitetty ulkoinen näppäimistö.

Kun haluat ottaa ulkoisen numeronäppäimistön numero-lukitustoiminnon käyttöön tai poistaa sen käytöstä työskentelyn aikana, paina ulkoisen näppäimistön (ei tietokoneen oman näppäimistön) **Num Lk** -näppäintä.

- Kun ulkoinen numeronäppäimistö on otettu käyttöön ja numerolukitustoiminto on käytössä, tietokoneen Num Lock -merkkivalo syttyy.
- Kun ulkoinen numeronäppäimistö on poistettu käytöstä ja myös numerolukitustoiminto on poistettu käytöstä, tietokoneen Num Lock -merkkivalo sammuu.

Kun Num Lock -tila on käytössä, ulkoisten näppäimistöjen näppäimet toimivat yleensä eri tavalla kuin silloin, kun lukitustoiminto ei ole käytössä. Esimerkki:

- Kun numerolukitustoiminto on päällä, useimmilla numeronäppäimistöillä voi kirjoittaa numeroita.
- Kun Num Lock -tila on pois käytöstä, useimmat näppäimet toimivat navigointinäppäiminä.

Äänitoiminnot

Audiotuloliitännän (mikrofoniliitäntä) käyttäminen

Seuraavassa kuvassa ilmaistuun äänituloliitännään voi liittää lisälaitteena saatavan monofonisen (yksikanavaisen) mikrofonin. Audiotuloliitännää kutsutaan myös *mikrofoniliitännäksi*.

Tietokoneen kanssa kannattaa käyttää elektreetti-kondensaattorimikrofonia, jossa on 3,5 millimetrin liitin. Dynaamisella mikrofonilla ei ehkä saavuteta suositeltavaa herkkyystasoa.

Audiolähtöliitännän (kuulokeliitännän) käyttäminen

VAARA: Säädä äänenvoimakkuus, ennen kuin asetat kuulokkeet päähäsi. Näin vähennät kuulon vahingoittumisen vaaraa.

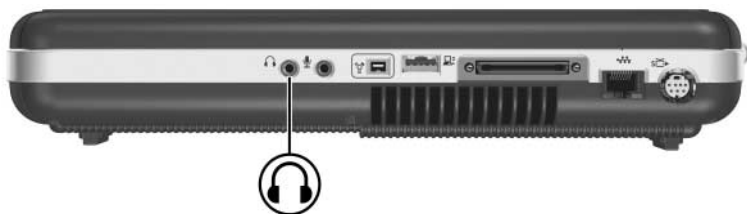

VAROITUS: Älä kytke yksikanavaista (monofonista) pistoketta audiolähtöliitântään, koska muuten ulkoinen laite voi vaurioitua.

Oheisessa kuvassa näkyvän audiolähtöliitännän avulla tietokoneeseen voidaan liittää lisälaitteena saatavat kuulokkeet tai ulkoista virtalähdettä käyttävät stereokaiuttimet. Audiolähtöliitântään, jota joskus kutsutaan myös *kuuloke* liitännäksi, voidaan kytkeä myös jonkin ääni- tai kuvalaitteen, kuten television tai videonauhurin, audiokaapeli.

Kun liität laitteen äänilähtöliitântään, käytä vain 3,5 mm:n pistoketta.

Kun äänilähtöliitântään kytketään jokin laite, sisäiset kaiuttimet poistetaan käytöstä.

Äänenvoimakkuuden säätäminen

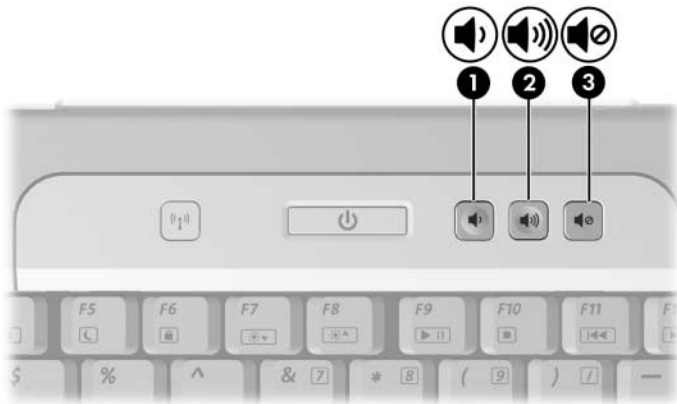
Säädä äänenvoimakkuutta tietokoneen äänenvoimakkuuspainikkeilla tai käyttöjärjestelmän tai joidenkin multimedia-sovellusten äänenvoimakkuuden hallintaohjelmiston avulla. Tietokoneen äänenvoimakkuuden vaimennuspainike korvaa kaikki ohjelman äänenvoimakkuusasetukset.

Äänenvoimakkuuspainikkeiden käyttäminen

Voit säätää tietokoneen äänenvoimakkuutta äänenvoimakkuuspainikkeilla seuraavasti:

- Voit hiljentää äänenvoimakkuutta painamalla äänenvoimakkuuden hiljentämisspainiketta ①.
- Voit lisätä äänenvoimakkuutta painamalla äänenvoimakkuuden lisäyspainiketta ②.
- Jos haluat mykistää tai palauttaa äänet, paina mykistyspainiketta ③.

Kun ääni on mykistetty, mykistyksen merkkivalo (mykistyspainikkeessa) syttyy. Kun ääni palautetaan, merkkivalo sammuu.

Windowsin äänenvoimakkuuskuvakkeen käyttäminen

Voit asettaa Windowsin äänenvoimakkuuskuvakkeen tehtäväpalkkiin valitsemalla **Käynnistä > Ohjauspaneeli > Äänet, puhe ja äänilaitteet > Äänet ja äänilaitteet** ja valitse sitten **Äänenvoimakkuus**-välilehti. Valitse **Näytä äänenvoimakkuus tehtäväpalkissa** -valintaruutu ja sitten **OK**.

- Kun haluat säätää äänenvoimakkuutta, napsauta kyseistä kuvaketta. Jos haluat lisätä tai vähentää äänenvoimakkuutta, vedä liukusäädintä ylöspäin tai alaspäin. Jos haluat vaimentaa tai palauttaa äänet, valitse tai tyhjennä **Mute** (Vaimenna)-ruutu.
- Äänenvoimakkuuden lisäksi käytettävissä on mm. kaiuttimien tasapaino. Lisäasetukset voidaan määrittää napsauttamalla hiiren oikeaa painiketta.

Jos tehtäväpalkkiin lisäämääsi kuvaketta ei näy, kuvake voi olla piilotettu. Näytä kuvake napsauttamalla tehtäväpalkkia hiiren kakkospainikkeella, valitsemalla **Ominaisuudet**, poistamalla valintamerkin **Piilota passiiviset kuvakkeet** -ruudusta ja valitsemalla **OK**.

Videotoiminnot

S-videoliitännän käyttäminen

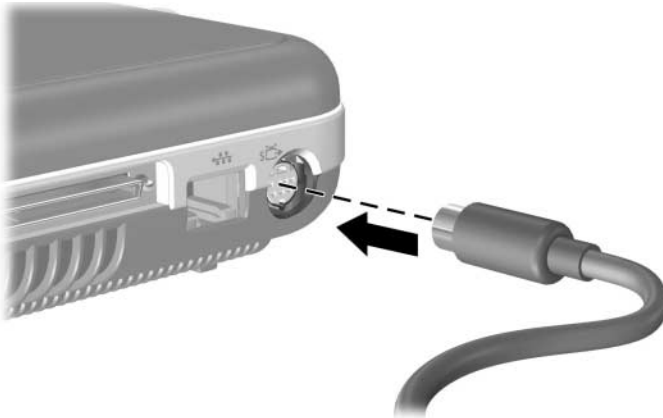
S-videolähtöliitännän kautta voidaan välittää vain videosignaaleja.

- Tässä osassa käsitellään S-Video-laitteen liittämistä tietokoneen S-Video-liitäntään.
- Katso ääni- ja kuvatoimintojen yhdistämiseen liittyvien määritysten, mm. DVD-elokuvan toistamista tietokoneella ja sen näyttämistä TV-vastaanottimella, tiedot jäljempänä tässä luvussa kohdasta "[Näytön, projektorin tai television liittäminen](#)".

Videosignaalien välittämiseen S-videolähtöliitännän kautta tarvitaan tavallinen S-videokaapeli, joita saa useimmista tietokone- ja sähkötarvikeliikkeistä.

Voit liittää S-videokaapelin seuraavasti:

1. Liitä S-videokaapelin jompikumpi pää tietokoneen S-videolähtöliitäntään.

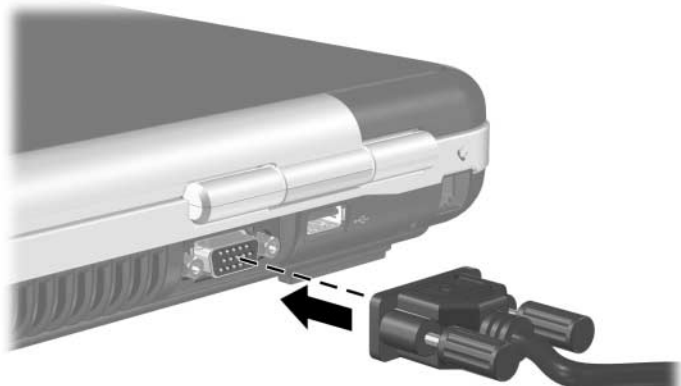
2. Liitä kaapelin toinen pää ulkoisen laitteen S-Video-tuloliitäntään (ei S-Video-lähtöliitäntään).

Näytön, projektorin tai television liittäminen

Näytön tai projektorin liittäminen

Valinnaisen VGA-näytön tai projektorin liittäminen tietokoneeseen:

1. Varmista, että näyttö tai projektori ei ole käynnissä.
2. Liitä näytön tai projektorin VGA-kaapeli tietokoneen takaosassa sijaitsevaan ulkoisen monitorin porttiin.

3. Kytke näytön tai projektorin virtajohto maadoitettuun pistorasiaan.
4. Kytke virta näyttöön tai projektoriin.
 - ☐ Jos tietokone ei tunnista näyttöä tai projektoria, käynnistä tietokone uudelleen.
 - ☐ Jos kuva ei ilmesty oikein liitettyyn näyttöön, projektoriin tai muuhun näyttölaitteeseen, vaikka laite on liitetty oikein, yritä saada kuva näkymään uudessa laitteessa painamalla **Fn+F4**-kutsunäppäimiä riittävän monta kertaa.

Television liittäminen

Liitä televisio tietokoneeseen äänikaapelin ja S-videokaapelin avulla. Samoilla johdoilla tietokoneeseen voidaan kytkeä myös muita audio- ja videolaitteita. Kyseisiä johtoja on saatavana useimmista tietokone- ja sähkötarvikeliikkeistä.

Äänilaitteen liittäminen

Kytke äänisignaali käyttämällä audiojohtoa, joka liittää tietokoneen audiolähtöliitäntäliitännän (kuulokeliitäntä) television audiotuloliitäntään.

Tietokoneen audiolähtöliitäntään sopii 3,5 mm pistoke. Jos televisiossa on RCA-liitäntä, on käytettävä johtoa, jonka yhdessä päässä on esim. 3,5 mm stereopistoke ja toisessa kaksi RCA-pistoketta. Kaapelin liittäminen:

1. Kytke äänikaapelin 3,5 mm:n pistoke tietokoneen äänilähtöliitäntään (kuulokeliitäntään).
2. Kytke kaapelin toisen pään RCA-pistokkeet television audiotuloliittimiin.

Katso tietokoneen audiolähtöliitäntän lisätiedot, mukaan lukien liitännän kuva, aiemmin tässä luvussa kohdasta "[Audiolähtöliitäntän \(kuulokeliitäntän\) käyttäminen](#)".

Videolaitteen liittäminen

Videosignaalin liittäminen tapahtuu käyttämällä normaalia S-Video-kaapelia.

1. Liitä S-videokaapelin jompikumpi pää tietokoneen S-videolähtöliitäntään.
2. Liitä kaapelin toinen pää ulkoisen laitteen *S-Video-tuloliitäntään* (ei *S-Video-lähtöliitäntään*).

Katso tietokoneen S-Video-lähtöliitännän lisätiedot, mukaan lukien liitännän kuva, aiemmin tässä luvussa kohdasta "[S-videoliitännän käyttäminen](#)".

Näyttölaitteen vaihtaminen

Videokuvan näyttäminen ja näyttölaitteen vaihtaminen

Kuvan näyttäminen tietokoneen tai valinnaisen ulkoisen videolaitteen näytössä edellyttää, että tietokone ja videolaite ovat päällä.

Kuvan näyttäminen joko tietokoneen tai videolaitteen näytöllä

- » Paina toistuvasti **Fn+F4**-kutsunäppäintä. Kutsunäppäimen **Fn+F4** painaminen valitsee, näytetäänkö kuva tietokoneen näytössä, tietokoneeseen liitetyissä näytöissä vai kaikissa näytöissä yhtä aikaa.

Katso **Fn+F4**- ja muiden kutsunäppäinten lisätiedot kohdasta "[Kutsunäppäimet](#)", Luku 3, "[Näppäimistö](#)".

Television värijärjestelmän vaihtaminen

Television värijärjestelmä määrittää, missä muodossa televisiosignaaleja lähetetään ja vastaanotetaan. Signaaleja voi lähettää tietokoneen ja television välillä vain, jos molemmat laitteet käyttävät samaa television värijärjestelmää.

Käytettävä värijärjestelmä vaihtelee maittain ja alueittain. Aluekohtaiset järjestelmät on määritetty useimpiin tietokoneisiin valmiiksi ja ne määräytyvät käyttöjärjestelmän aluekohtaisten asetusten perusteella.

Aluekohtaisten ja samalla television värijärjestelmää koskevien asetusten muuttaminen

1. Valitse **Käynnistä > Ohjauspaneeli > Päivämäärä-, aika-, kieli- ja alueasetukset > Aluekohtaiset ja kieliasetukset > Aluekohtaiset asetukset** -välilehti.
2. Valitse alue **Aluekohtaiset asetukset** -välilehden alaosan avattavasta **Sijainti**-luetteloruudusta.
3. Valitse **OK**.
4. Käynnistä tietokone uudelleen.

Multimediaohjelmistot

Multimediasovellusten löytäminen

Tietokoneen mukana toimitetut multimediasovellukset määräytyvät alueen ja tietokoneen mallin mukaan.

Osa tietokoneen mukana mahdollisesti toimitetuista sovelluksista on kuvattu seuraavana tässä luvussa olevassa kohdassa "[Multimediasovellusten valitseminen](#)".

Tietokoneessa saattaa olla myös muita multimediasovelluksia. Voit etsiä tällaisia ohjelmia

- tutkimalla työpöydän kuvakkeita
- tarkistamalla, mitä sovelluksia luettelossa näkyy valittaessa **Käynnistä > Kaikki ohjelmat**
- valmiiksi ladatuilla ohjelmilla, jotka voit näyttää valitsemalla **Käynnistä > Kaikki ohjelmat > Software Setup**
- tietokoneen mukana toimitettavilla levykkeillä olevien sovellusten avulla.

Katso valmiiksi ladattujen tai levyillä toimitettavien sovellusten asentamista koskevat lisätiedot jäljempänä tässä luvussa kohdasta "[Multimediasovellusten asentaminen](#)".

Joiden tietokonemallien mukana voidaan toimittaa eräitä multimediasovelluksia koskevaa lisätietoa painetussa muodossa.

Multimediasovellusten valitseminen

Joillakin multimediasovelluksilla voidaan kirjoittaa CD- tai DVD-levyjä. CD-levyille kirjoittamiseen tarvitaan CD-RW-asema. DVD-levyille kirjoittamiseen tarvitaan kirjoittava DVD-asema.

Oletussovellusten käyttäminen

Useimmissa tapauksissa käyttäjän asettaessa levyn optiseen asemaan järjestelmä avaa kyseisen levyn lukemiseen tarvittavan oletussovelluksen. Nämä sovellukset vaihtelevat sen mukaan, mitä sovelluksia laitteeseen on asennettu. Jos haluat lukea levyn muulla kuin oletussovelluksella, avaa haluamasi sovellus ja valitse luettava levy kyseisestä sovelluksesta.

Katso tietokoneen toiminnan muuttamista luettaessa tiedostoja optiselta levyltä tai muulta siirrettävältä tallennuslaitteelta koskevat tiedot jäljempänä tässä luvussa kohdasta ["Automaattisen käynnistyksen asetusten määrittäminen"](#).

Windows Media Player -ohjelman käyttö

Microsoft Windows Media Player -ohjelmaa voidaan käyttää CD- ja DVD-levyjen toistamiseen ja CD-ääni- ja datalevyjen luomiseen.

Windows MovieMaker -ohjelman käyttäminen

Windows MovieMaker -sovelluksella voit luoda ja muokata kotielokuvia vetämällä ja pudottamalla.

Apple iTunes -ohjelman käyttäminen

Apple iTunes -ohjelmalla voit soittaa CD-äänilevyjä, kopioida musiikkia CD-levyille tai -levyiltä, kuunnella Internet-radioasemia, jakaa musiikkia toisten tietokoneiden kanssa sekä etsiä ja järjestää musiikkitiedostoja. Apple iTunes -ohjelmalla voidaan myös luoda suosikkikappaleiden luetteloja sekä kirjoittaa CD- ja DVD-levyille.

Apple iTunes -huolto- ja tukitiedot löydät osoitteesta <http://www.apple.com/support>.

Sonic RecordNow! -ohjelman käyttäminen

Sonic RecordNow! -ohjelmalla voit tehdä tiedostojen varmuuskopioita, ääntä tai dataa sisältäviä CD- tai DVD-levyjä tai siirtää äänitiedostoja CD-levyiltä kiintolevyille ja luoda omia CD-äänilevyjä.

InterVideo WinDVD Player -ohjelman käyttäminen

InterVideo WinDVD -ohjelmalla voidaan toistaa ääni- ja kuva-CD-levyjä ja DVD-elokuvia.

InterVideo WinDVD Creator -ohjelman käyttäminen

InterVideo WinDVD Creator -ohjelmalla voit luoda, muokata ja tallentaa elokuvia DVD- tai video-CD-levylle tai esittää useita valokuvia diaesityksenä.

InterVideo WinDVD Creator toimitetaan ainoastaan joidenkin tietokonemallien mukana, esimerkiksi niiden, joihin on asennettu DVD/CD-RW-yhdistelmäasema tai DVD±RW- ja CD-RW-yhdistelmäasema.

Multimediasovellusten asentaminen

Valmiiksi ladattujen sovellusten asentaminen

Jotkut tietokoneen mukana toimitetuista multimediasovelluksista on ladattu valmiiksi, mutta ei asennettu valmiiksi. Valmiiksi ladattu ohjelma on ladattu tietokoneen kiintolevylle, mutta sitä ei voi käyttää, ennen kuin se on asennettu.

Voit hakea esiladattuja ohjelmia valitsemalla **Käynnistä > Kaikki ohjelmat > Software Setup**. Sen jälkeen:

- Näytä kustakin luokasta valittavissa olevat ohjelmistot napsauttamalla luokan vieressä olevaa plusmerkkiä (+).
- Näytä kohteen tiedot asentamatta valitsemalla haluamasi kohde. (Kaikilla kohteilla ei ole kuvausta.)
- Voit asentaa valmiiksi tallennetun ohjelman valitsemalla sen valintaruudun, valitsemalla **Asenna** ja toimimalla näytön ohjeiden mukaan.

Sovellusten asentaminen levyltä

Useimmat tietokoneen mukana toimitetulla levyllä olevat sovellukset voidaan asentaa seuraavasti.

Multimediaohjelmiston asentaminen levyltä

1. Liitä tietokone luotettavaan ulkoiseen virtalähteeseen.
2. Varmista, että tietokone on käynnissä ja käyttää Windows-käyttöjärjestelmää.
3. Sulje kaikki avoimet sovellukset.
4. Aseta levy optiseen asemaan. Näyttöön tulee hetken kuluttua ohjattu asennustoiminto.

Jos ohjattu asennustoiminto ei avaudu näyttöön, tietokoneen automaattisen käynnistysasetuksia on voitu muuttaa.
Asennuksen jatkaminen

- a. Valitse **Käynnistä > Suorita**.
 - b. Kirjoita **Avaa**-kenttään seuraava teksti:
x:\setup.exe,
jossa x on sen aseman tunnus, johon levyke on asetettu.
 - c. Valitse **OK**.
5. Ohjatun asennustoiminnon ikkunan avautuessa noudata näyttöön tulevia ohjeita.

Katso automaattisia käynnistysasetuksia koskevat lisätiedot jäljempänä tässä kappaleessa kohdasta "[Automaattisen käynnistysasetusten määrittäminen](#)".

Multimediasovellusten käyttäminen

Tekijänoikeuksia koskevat varoitukset

Tekijänoikeuksilla suojatun aineiston, kuten tietokoneohjelmien, elokuvien, lähetysten ja äänitysten, luvaton kopioiminen on tekijänoikeuslakien vastainen rikos. Älä käytä tietokonetta tällaiseen tarkoitukseen.

Multimediasovellusten ohjeen käyttäminen

Useimmissa multimediasovelluksissa on ohjetiedosto, jota voit käyttää valitsemalla sen valikkoriviltä tai napsauttamalla kysymysmerkkikuvaketta. Useissa sovelluksissa on myös opetusohjelma.

Kaikkia tietokoneen mukana toimitettuja multimediasovelluksia varten on tarjolla tukipalveluja.

Joillakin CD- ja DVD-levyillä on toisto-ohjelmistoja, joita ei toimiteta tietokoneen mukana. Esimerkiksi PCFriendly on tällainen ohjelma. Jos asetat asemaan levyn, joka sisältää toisto-ohjelmiston, jota ei toimiteta tietokoneen mukana, järjestelmä kehottaa sinua asentamaan kyseisen toisto-ohjelmiston. Jos haluat käyttää tietokoneen mukana toimitettuja toisto-ohjelmistoja, älä asenna toisto-ohjelmistoa ja sulje asennusikkuna.

CD- tai DVD-kirjoitustoiminnon suojaaminen

VAROITUS: Voit estää työn menettämisen ja levyn vaurioitumisen seuraavasti:

- Liitä tietokone luotettavaan ulkoiseen virtalähteeseen, ennen kuin alat kirjoittaa levyille. Älä kirjoita levyille, kun tietokone käyttää akkuvirtaa.
 - Ennen kuin alat kirjoittaa levyille, lopeta kaikki käynnissä olevat sovellukset, mukaan lukien näytönsäästäjät ja virustorjuntaohjelmat, mutta älä lopeta käytössä olevaa levyohjelmaa.
 - Älä kopioi suoraan lähdelevyltä kohdelevylle tai verkkoasemalta kohdelevylle. Kopioi tiedot sen sijaan lähdelevyltä tai verkkoasemalta kiintolevylle ja sen jälkeen kiintolevyltä kohdelevylle.
 - Älä käytä kannettavan tietokoneen näppäimistöä tai siirrä tietokonetta, kun se kirjoittaa levyä. Kirjoitusprosessi ei siedä tärähdyksiä.
-

Mediatoimintojen kutsunäppäimien käyttäminen

Mediatoimintojen kutsunäppäin on määritetty valmiiksi **Fn**-näppäimen **1** ja yhden toimintonäppäimen yhdistelmäksi. Kutsunäppäimillä voidaan hallita optisessa asemassa olevan CD-äänilevyn tai DVD-levyn toistoa.

Voit hallita video-CD-levyn toistoa käyttämällä video-CD-levyjen toistamiseen käyttämäsi sovelluksen mediatoimintojen ohjaimia.

- Toista CD-äänilevy tai DVD-levy, keskeytä toisto tai jatka sitä painamalla **Fn 1 + F9 2**.
- Lopeta CD-äänilevyn tai DVD-levyn toistaminen painamalla **Fn 1 + F10 3**.
- Toista tällä hetkellä toistettavan CD-äänilevyn tai DVD-levyn edellisen raidan tai osan painamalla **Fn 1 + F11 4**.
- Toista tällä hetkellä toistettavan CD-äänilevyn tai DVD-levyn seuraava raita tai osa painamalla **Fn 1 + F12 5**.

Katso näitä ja muita kutsunäppäimiä koskevat lisätiedot kohdasta "[Kutsunäppäimet](#)", [Luku 3](#), "[Näppäimistö](#)".

Toiston suojaaminen

Voit estää toiston katkokset tai toistolaadun heikkenemisen seuraavasti:

- Tallenna työsi ja sulje kaikki avoimet sovellukset ennen CD- tai DVD-levyn toistamista.
- Liitä tietokone lisälaitteena saatavaan telakointiasemaan tai irrota se siitä *ennen levyn toistoa* tai *levyn toiston jälkeen*. Älä irrota tietokonetta asemasta *toiston aikana*.

Älä käynnistä valmiustilaa tai lepotilaa levyn toistamisen aikana. Jos valmiustila tai lepotila käynnistetään levyn ollessa käytössä, näyttöön voi tulla varoitusteksti siitä, että lepotilan tai valmiustilan käynnistäminen voi keskeyttää levyn toiston. Sitten sinulta kysytään, haluatko jatkaa toiminnon suorittamista ("Do you want to continue?"). Jos tämä varoitus näkyy näytössä, valitse **Ei**.

Automaattisen käynnistyksen asetusten määrittäminen

Automaattinen käynnistys on käyttöjärjestelmän ominaisuus, joka määrittelee tavan, jolla tietokone toimii tilanteessa, jossa käyttäjä avaa siirrettävällä tallennusvälineellä, esim. optisella levyllä, olevan tiedoston.

Automaattisen käynnistyksen oletusasetukset ovat erilaiset eri tietokonemalleissa ja -kokoonpanoissa. Esimerkiksi kun asetat levyn optiseen asemaan ensimmäistä kertaa ja suljet levykelkan, levyn toisto saattaa alkaa tai automaattisen käynnistyksen ikkuna voi tulla näkyviin. Jos automaattisen käynnistyksen ikkuna tulee näkyviin, valitse näytöstä haluamasi asetukset.

Voit muuttaa automaattisen käynnistyksen oletusasetuksia. Voit esimerkiksi määrittää tietokoneen esittämään valokuvia sisältävien CD-levyjen sisällön diaesityksenä, aloittamaan musiikkia sisältävän CD-levyn ensimmäisen kappaleen toistamisen tai näyttämään datatiedostoja sisältävän CD-levyn kansioden ja tiedostojen nimet. Voit myös valita, että tietokone pyytää sinua valitsemaan suoritettavan toiminnon aina, kun tietokoneeseen asetetaan levy.

Useiden automaattisen käynnistyksen asetusten yhteydessä voi ilmetä useiden sekuntien tauko, kun toiminto avaa levyn ja käynnistää siihen liitetyn toistosovelluksen.

Automaattisen käynnistyksen asetukset eivät toimi levykkeiden yhteydessä. Asetukset voidaan kuitenkin määrittää koskemaan useimpia siirrettäviä tallennuslaitteita. Voit määrittää automaattisen käynnistyksen asetukset digitaalisille muistikorteille, kuten Secure Digital (SD) -muistikorteille, Memory Stick-, Memory Stick Pro-, xD-Picture-, MultiMediaCard- ja SmartMedia (SM) -korteille.

Voit käsitellä automaattisen käynnistyksen asetuksia seuraavasti:

1. Valitse **Käynnistä > Oma tietokone**.
2. Napsauta hiiren kakkospainikkeella **Laitteet, joissa on siirrettävä tallennusväline** -kohdan jotakin kohdetta (esimerkiksi DVD-ROM-asemaa).
3. Napsauta hiiren kakkospainikkeella **Ominaisuudet** -vaihtoehtoa.
4. Valitse **Automaattinen käynnistys** -välilehti.

DVD-aseman aluekohtaisten asetusten muuttaminen

VAROITUS: Vältä sellaisen alueasetuksen valitsemista, joka ei ole pysyväksi tarkoitettu asetus, sillä DVD-ROM-aseman, DVD/CD-RW-yhdistelmäaseman tai DVD±RW- ja CD-RW-yhdistelmäaseman alueasetusta voi vaihtaa vain 5 kertaa.

- Alueasetuksesta, jonka valitset viidennellä kerralla, tulee DVD-ROM- tai yhdistelmäaseman pysyvä asetus.
- Tieto jäljellä olevista alueasetuksen muuttokerroista tallennetaan asemaan. Tämä tieto näkyy kaikissa ohjelmistoissa, joissa DVD-alueasetusta voi muuttaa.

Useimmat DVD-levyt, jotka sisältävät tekijänoikeuksien alaista aineistoa, sisältävät DVD-aluekoodin. DVD-aluekoodien avulla voidaan suojata kansainvälisiä tekijänoikeuksia.

Voit toistaa DVD-levyn vain, jos sen aluekoodi vastaa DVD-ROM- tai yhdistelmäaseman aluekoodiasetusta. Ellei DVD-aluekoodi vastaa DVD-ROM- tai yhdistelmäasemasi alueasetusta, näyttöön tulee Tältä alueelta lähtöisin olevaa sisältöä ei voida toistaa -virheilmoitus, kun asetat DVD-levyn asemaan.

Jos haluat toistaa DVD-levyn, vaihda DVD-ROM- tai yhdistelmäaseman alueasetus. Voit muuttaa DVD-alueasetusta käyttöjärjestelmässä ja joissakin multimediasovelluksissa. Ohjeet tähän on seuraavissa kohdissa.

DVD-asetusten muuttaminen käyttäjärjestelmästä

Voit muuttaa DVD-alueasetusta käyttäjärjestelmässä seuraavasti:

1. Valitse **Käynnistä > Ohjauspaneeli > Suorituskyky ja ylläpito > Järjestelmä**.
2. Valitse **Laitteisto**-välilehti.
3. Napsauta Laitteisto-välilehden **Laittehallinta**-painiketta.
4. Napsauta **DVD/CD-ROM-asemien** vieressä olevaa plus-merkkiä (+).
5. Napsauta sitä DVD-ROM- tai yhdistelmäasemaa, jonka alueasetukset haluat vaihtaa hiiren kakkospainikkeella.
6. Valitse **Ominaisuudet**.
7. Valitse **DVD-alue**-välilehti ja noudata sitten näytössä näkyviä ohjeita.

DVD-asetusten muuttaminen multimediasovelluksessa

Jos käytät DVD-levyjen toistamiseen InterVideo WinDVD Player -ohjelmistoa, DVD-alueasetusta voi olla helpompi muuttaa WinDVD Player -ohjelmasta kuin käyttöjärjestelmästä.

DVD-alueasetuksen muuttamiseen liittyvien ohjeiden näyttäminen InterVideo WinDVD Player -sovelluksesta

1. Valitse **Käynnistä > Kaikki ohjelmat > InterVideo WinDVD Player**.
2. Valitse tämän jälkeen WinDVD-konsolin valikkorivin **Ohje-vaihtoehto**.

InterVideo WinDVD Player saattaa tulla tietokoneen mukana. Katso tietokoneen mukana toimitettavien multimediasovellusten löytämiseen liittyvät tiedot aiemmin tässä kappaleessa kohdasta "[Multimediasovellusten löytäminen](#)".

Levyasemat

Asemien käsittely

VAROITUS: Toimi seuraavasti, jotta tietokone tai levyasema ei vahingoitu eikä tietoja menetetä:

- Käsittele asemaa varovasti. Älä pudota sitä.
 - Vältä viemästä kiintolevyä magneettikenttiä sisältävien laitteiden lähelle. Magneettikenttiä aiheuttavia laitteita ovat muun muassa äänityksen tai kuvanauhoituksen poistavat laitteet, näytöt ja kaiuttimet. Magneettikenttiä aiheuttavia turvalaitteita ovat esimerkiksi lentokentillä käytetyt metallinpaljastimet. Lentokenttien turvalaitteissa, joilla tutkitaan liukuhihnalle asetettavat käsimatkatavarat, käytetään magneettikenttien sijasta röntgensäteitä, joista ei ole haittaa kiintolevyille.
 - Älä suihkuta puhdistusnesteitä asemaan.
 - Vältä käyttämästä asemaa nesteiden läheisyydessä ja liian kuumassa tai kylmässä ympäristössä.
 - Jos lähetät levyaseman postitse, lähetä se pakkauksessa, joka suojaaa sitä iskuilta, värinältä, liian matalilta tai korkeilta lämpötiloilta sekä kosteudelta. Kirjoita paketin päälle "SÄRKYVÄÄ", tai jos lähetät sen ulkomaille, "FRAGILE".
-

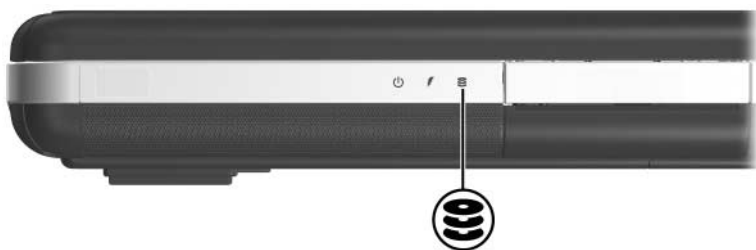
VAROITUS: Tietojen häviämisen välttämiseksi aseta tietokone valmiustilaan ennen tietokoneen siirtämistä. Aseta tietokone valmiustilaan painamalla **Fn+F5** tai toimimalla seuraavasti:

- Windows XP Home: valitse **Käynnistä > Sammuta tietokone > Valmiustila**.
- Windows XP Professional: valitse **Käynnistä > Sammuta tietokone > Valmiustila > OK**.

Lisätietoja valmiustilasta on kohdassa "[Valmiustila ja lepotila](#)", [Luku 2, "Virta"](#).

IDE-levyaseman merkkivalo

Kun alla olevassa kuvassa näkyvä IDE (Integrated Drive Electronics) -aseman merkkivalo palaa tai vilkkuu, ensisijaista kiintolevyä tai optista asemaa käytetään.

Ensisijainen kiintolevy

Ensisijainen kiintolevy, jota kutsutaan myös *sisäiseksi kiintolevyksi*, on asennettu kiintolevypaikkaan.

Kiintolevyn ja kiintolevypaikan käsittely tulisi jättää valtuutetun huollon tehtäväksi.

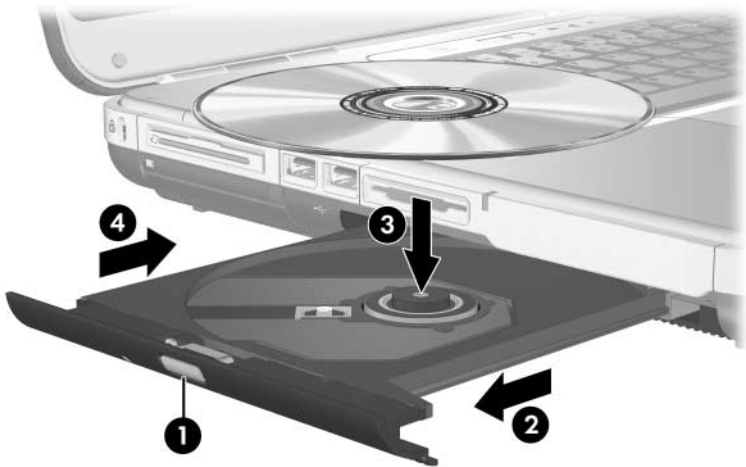
Optinen asema

Optisen levyn asettaminen paikalleen

Kun käsittelet CD- ja DVD-levyjä, kosketa niitä vain reunoista, jotta ne eivät vahingoitu.

Voit asettaa optisen levyn paikalleen seuraavasti:

1. Tarkista, että tietokone on käynnissä.
2. Avaa levykelkka painamalla aseman etulevyssä olevaa avauspainiketta ❶.
3. Vedä levykelkka ulos tietokoneesta ❷.
4. Aseta levy levykelkkaan kuvapuoli ylöspäin.
5. Paina levyä varovasti alaspäin sen keskikohdasta, kunnes levy napsahtaa paikalleen ❸.
6. Sulje levykelkka ❹.

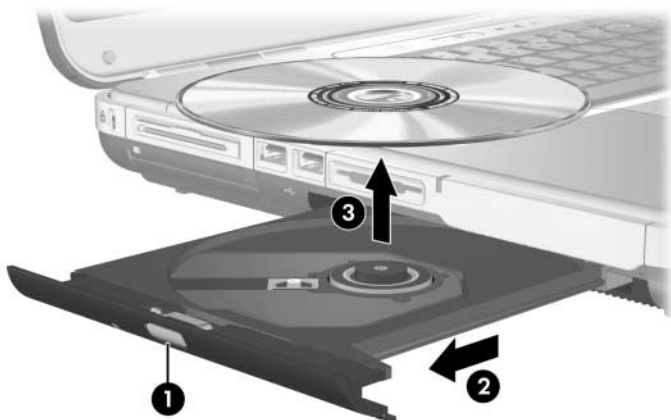
Optisen levyn poistaminen (kun virtalähde on saatavana)

Toimi tässä kerrotulla tavalla vain, jos tietokone on päällä. Jos tietokone on pois päältä, katso tämän luvun seuraava kohta "[Optisen levyn poistaminen \(kun virtalähdettä ei ole saatavana\)](#)".

Toistettavan CD- tai DVD-levyn toisto on pysäytettävä, ennen kuin levy voidaan poistaa. Kun haluat lopettaa levyn toiston, paina **Fn+F10**-näppäimiä. Kun käsittelet CD- ja DVD-levyjä, kosketa niitä vain reunoista, jotta ne eivät vahingoitu.

Voit poistaa optisen levyn käynnissä olevasta tietokoneesta seuraavasti:

1. Avaa levykelkka painamalla aseman etulevyssä olevaa avauspainiketta ❶.
2. Vedä levykelkka ulos tietokoneesta ❷.
3. Poista levy levykelkasta painamalla varovasti levykelkassa olevaa pyöritintä samalla, kun nostat levyä varovasti reunoista ❸.
4. Sulje levykelkka.
5. Aseta levy suojakoteloon.

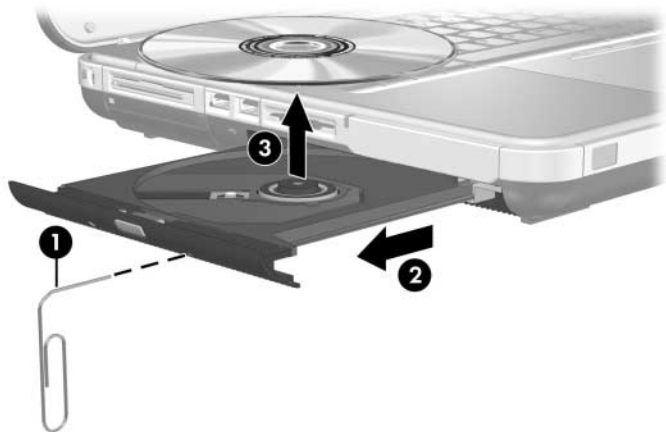
Optisen levyn poistaminen (kun virtalähdettä ei ole saatavana)

Kun tietokone on sammutettu tai sille ei ole saatavana virtalähdettä, levykelkan avauspainike ei toimi. Toimi seuraavien ohjeiden mukaan, jos haluat poistaa levyn käyttämättä levykelkan avauspainiketta.

Kun käsittelet CD- ja DVD-levyjä, kosketa niitä vain reunoista, jotta ne eivät vahingoitu.

Voit poistaa optisen levyn sammutetusta tietokoneesta seuraavasti:

1. Työnnä jonkin pienen esineen, kuten paperiliittimen, toinen pää aseman etulevyssä olevaan vapautusaukkoon ❶.
2. Vapauta levykelkka painamalla paperiliittintä varovasti.
3. Vedä levykelkka ulos tietokoneesta ❷.
4. Poista levy levykelkasta painamalla varovasti levykelkassa olevaa pyöritintä samalla, kun nostat levyä varovasti reunoista ❸.
5. Sulje levykelkka.
6. Aseta levy suojakoteloon.

Optisen levyn sisällön näyttäminen

Automaattisen toiston asetukset määräävät, miten tietokone toimii, kun asetat siihen optisen levyn tai tarkastelet sen sisältöä ohjelmiston avulla. Automaattisen toiston voi esimerkiksi asettaa näyttämään levyn sisällön heti, kun levy laitetaan asemaan.

Tietoa automaattisen toiston asetusten määrittämisestä on kohdassa "[Automaattisen käynnistyksen asetusten määrittäminen](#)", Luku 4, "[Multimedia](#)".

Jos automaattista toistoa ei ole asetettu näyttämään levyn sisältöä, kun levy laitetaan asemaan, näet levyn sisällön seuraavasti:

1. Valitse **Käynnistä > Suorita**.
2. Kirjoita **Avaa**-kenttään seuraava teksti:
x:
missä x on asema, jossa levy on.
3. Valitse **OK**.

Aseman tunnus on kirjain, jota tietokone käyttää aseman tunnistamiseen. Jos haluat nähdä jokaisen järjestelmässä olevan aseman tunnuksen, valitse **Käynnistä > Oma tietokone**.

Valmiustilan ja lepotilan käytön välttäminen

Jotta toisto ei keskeytyisi tai toiston laatu ei heikkenisi, älä käynnistä valmiustilaa tai lepotilaa, kun toistat esimerkiksi CD- tai DVD-levyä.

Jos valmiustila tai lepotila käynnistetään vahingossa tallennusvälineen käytön aikana, näyttöön voi tulla varoitus, joka ilmoittaa, että lepotilan tai valmiustilan käynnistäminen voi keskeyttää levyn toiston. Sitten sinulta kysytään, haluatko jatkaa toiminnon suorittamista ("Do you want to continue?"). Jos tämä ilmoitus näkyy näytössä, valitse **Ei**.

PC-kortit ja ExpressCard-kortit

Mikä PC-kortti on?

VAROITUS: Jotta tietokone tukisi kaikkia PC-kortteja, älä asenna kaikkia minkään yksittäisen PC-korttivalmistajan toimittamia ohjelmia tai mitään korttivalmistajan valintatoimintoja. Jos PC-kortin mukana tulevissa oppaissa neuvotaan asentamaan laiteohjaimia, toimi seuraavasti:

- Asenna ainoastaan käyttöjärjestelmällesi tarkoitetut laiteohjaimet.
- Älä asenna tietokoneeseen muita, PC-kortin valmistajalta saamiasi ohjelmistoja, kuten korttipalveluja, vastakepalveluja tai valintatoimintoja.

PC-kortti on luottokortin kokoinen lisävaruste, joka täyttää Personal Computer Memory Card International Associationin (PCMCIA:n) määrittämät standardit. PC-kortti voi toimia esimerkiksi modeemina, äänikorttina, muistikorttina, tallennusvälineenä, langattomana tietoliikennelaitteena tai digitaalisena kamerana.

Tietokoneen PC-korttipaikkaan voi asettaa I- tai II-tyypin 32-bittisen CardBus-kortin tai 16-bittisen PC-kortin.

Tietokoneen PC-korttipaikkaan voidaan asettaa myös lisävarusteena saatava kauko-ohjain. Lisätietoja on kauko-ohjaimen mukana tulevissa ohjeissa.

PC-kortin asettaminen paikalleen

VAROITUS: Voit estää PC-kortin liitinten vahingoittumisen seuraavasti:

- Käytä mahdollisimman vähän voimaa, kun työnnet PC-kortin PC-korttipaikkaan.
- Älä siirrä tai kuljeta tietokonetta, kun siinä on PC-kortti.

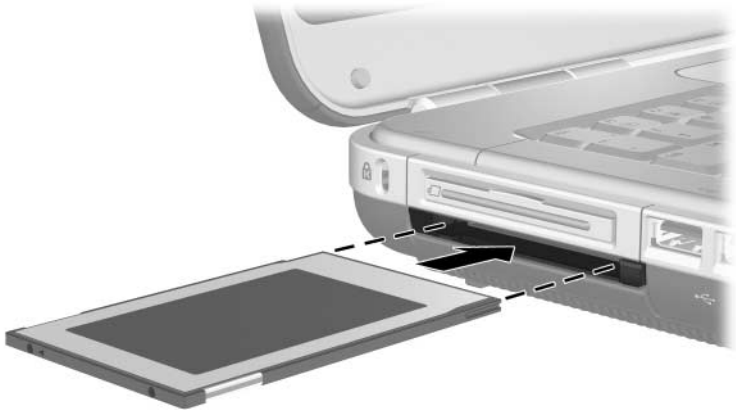
Tietokoneen PC-korttipaikkaan on asetettu tehtaalla suojus. Suojus täytyy vapauttaa ja poistaa ennen PC-kortin asettamista.

1. Poista PC-korttipaikan suojus seuraavasti:
 - a. Paina PC-kortin vapautuspainiketta ❶. (Painiketta on ehkä painettava ensin kerran, jolloin painike tulee esiin, ja sitten uudelleen, jolloin PC-korttisuojus työntyy ulos tietokoneesta.)
 - b. Vedä suojus ulos korttipaikasta ❷.

2. PC-kortin asettaminen:

- a. Aseta kortti nimiöpuoli ylöspäin siten, että kortin liittimet ovat tietokonetta kohti.
- b. Työnnä kortti varovasti paikalleen korttipaikkaan.

PC-kortin pysäyttäminen tai poistaminen

VAROITUS: Pysäytä PC-kortti ennen sen poistamista, jotta et menetä tietoja ja järjestelmä ei lukitu.

PC-kortin pysäyttäminen säästää virtaa, vaikka korttia ei käytettäisi.

PC-kortin pysäyttäminen ja poistaminen

1. Lopeta kaikki sovellukset ja suorita loppuun kaikki PC-kortin tukemat toiminnot. Toimi sitten seuraavasti:
 - ☐ Jos haluat pysäyttää PC-kortin, valitse tehtäväpalkista **Poista laite turvallisesti** ja valitse sitten **PC-kortti**. (Voit näyttää Poista laite turvallisesti -kuvakkeen napsauttamalla tehtäväpalkkia hiiren kakkospainikkeella, valitsemalla **Ominaisuudet**, poistamalla valintamerkin **Piilota passiiviset kuvakkeet**-ruudusta ja valitsemalla **OK**.)
 - ☐ Jos haluat poistaa PC-kortin, pysäytä PC-kortti edellä olevien ohjeiden mukaisesti, ja jatka sitten kohdasta 2.

2. Paina PC-kortin vapautuspainiketta ❶. (Painiketta on ehkä painettava ensin kerran, jolloin painike tulee esiin, ja sitten uudelleen, jolloin PC-kortti työntyy ulos tietokoneesta.)
3. Vedä PC-kortti varovasti korttipaikasta ❷.

Mikä ExpressCard on?

ExpressCard on uuden sukupolven nopea PC-kortti.

Tavallisten PC-korttien tavoin ExpressCard-kortit täyttävät Personal Computer Memory Card International Associationin (PCMCIA:n) määrittämät standardit.

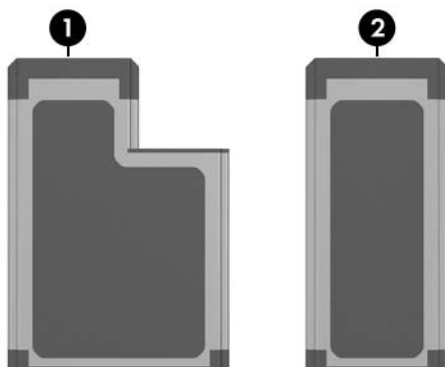
ExpressCard-korttia ei voi käyttää tavallisen PC-korttipaikan kanssa. ExpressCard-korttipaikka on saatavana tietyissä malleissa.

ExpressCard-kortin valitseminen

ExpressCard-korteissa käytetään kahta eri liitäntää ja niitä on kahta eri kokoa. ExpressCard-korttipaikka tukee kumpaakin liitäntää ja kokoa. Voit käyttää esimerkiksi seuraavia kortteja:

- ExpressCard-kortteja, joissa on USB- tai PCI Express -liitäntä
- täysikokoisia ExpressCard-kortteja (*ExpressCard/54* ❶) tai pienikokoisia ExpressCard-kortteja (*ExpressCard/34* ❷).

Seuraavissa osissa kerrotut ExpressCard-kortteihin liittyvät toimenpiteet koskevat kumpaakin liitäntää ja kokoa.

ExpressCard-kortin määrittysten tekeminen

VAROITUS: Jotta kaikkien ExpressCard-korttien tuki säilyisi tietokoneessa, älä asenna kaikkia minkään yksittäisen ExpressCard-korttivalmistajan toimittamia ohjelmia tai mitään korttivalmistajan valintatoimintoja. Jos ExpressCard-kortin ohjeissa neuvotaan asentamaan laiteohjaimia, toimi seuraavasti:

- Asenna ainoastaan käyttöjärjestelmällesi tarkoitetut laiteohjaimet.
- Älä asenna tietokoneeseen muita, ExpressCard-kortin valmistajalta saamiasi ohjelmistoja, kuten korttipalveluja, vastakepalveluja tai valintatoimintoja.

ExpressCard-kortin asettaminen paikalleen

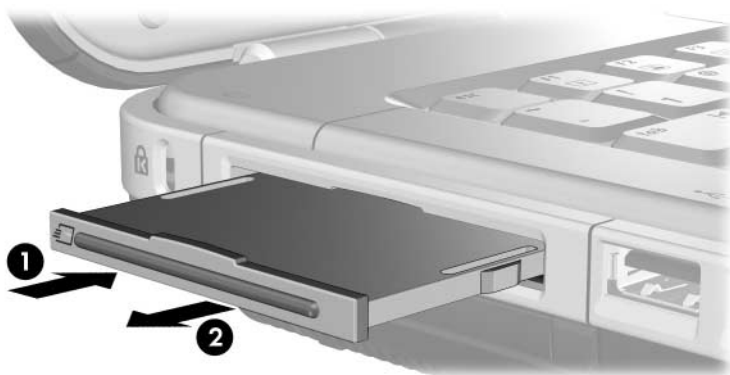

VAROITUS: Toimi seuraavasti, jotta ExpressCard-kortin liittimet eivät vahingoitu:

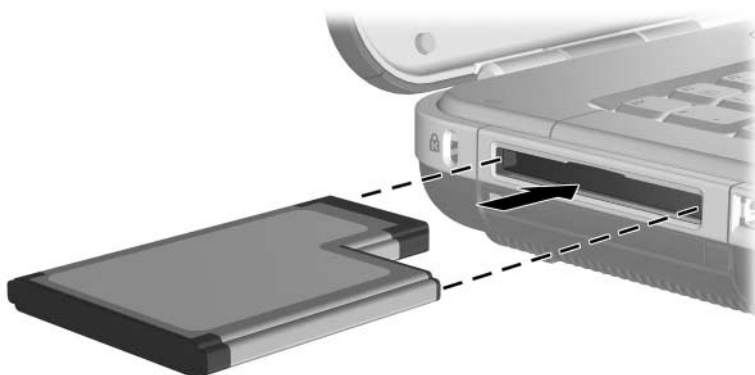
- Aseta ExpressCard-kortti sen korttipaikkaan käyttäen niin vähän voimaa kuin mahdollista.
- Älä siirrä tai kuljeta tietokonetta, kun siinä on ExpressCard-kortti.

Tietokoneen ExpressCard-korttipaikkaan on asetettu tehtaalla suoja. Suoja täytyy vapauttaa ja poistaa ennen ExpressCard-kortin asettamista

1. Vapauta ja poista ExpressCard-suojus seuraavasti:
 - a. Paina suojusta voimakkaasti tietokoneeseen päin ja päästä kortista nopeasti irti ❶.
 - b. Vedä suojus ulos korttipaikasta ❷.

2. Aseta ExpressCard-kortti paikalleen seuraavasti:
 - a. Aseta kortti nimiöpuoli ylöspäin siten, että kortin liittimet ovat tietokonetta kohti.
 - b. Työnnä kortti varovasti paikalleen korttipaikkaan.

ExpressCard-kortin pysäyttäminen tai poistaminen

VAROITUS: Pysäytä ExpressCard-kortti ennen sen poistamista, jotta et menetä tietoja ja järjestelmä ei lukitu.

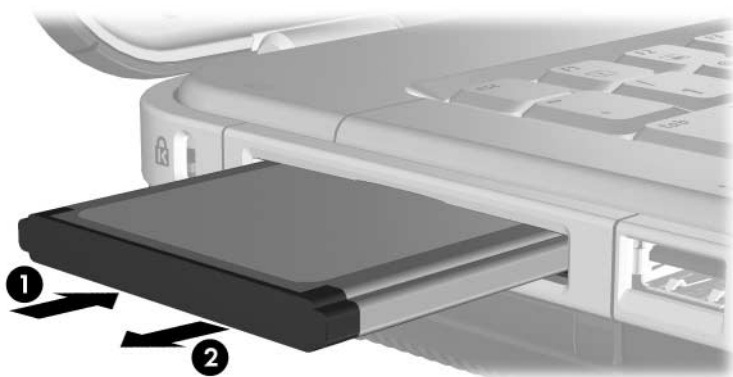

ExpressCard-kortin pysäyttäminen säästää virtaa silloin, kun korttia ei käytetä.

Pysäytä tai poista ExpressCard-kortti seuraavasti:

1. Lopeta kaikki sovellukset ja suorita loppuun kaikki ExpressCard-kortin tukemat toiminnot. Jatka seuraavasti:
 - ☐ Jos haluat pysäyttää ExpressCard-kortin, valitse tehtäväpalkista **Poista laite turvallisesti** ja valitse sitten ExpressCard-kortti. (Voit näyttää Poista laite turvallisesti -kuvakkeen napsauttamalla tehtäväpalkkia hiiren kakkospainikkeella, valitsemalla **Ominaisuudet**, poistamalla valintamerkin **Piilota passiiviset kuvakkeet**-ruudusta ja valitsemalla **OK**.)
 - ☐ Jos haluat vapauttaa ja poistaa ExpressCard-kortin, pysäytä kortti edellä kerrotulla tavalla ja jatka vaiheesta 2.

2. Vapauta ExpressCard-kortti painamalla sitä voimakkaasti tietokoneeseen päin ja päästämällä kortista nopeasti irti ❶.
3. Poista kortti vetämällä se varovasti ulos korttipaikasta ❷.

Digitaaliset muistikortit

Mikä digitaalinen muistikortti on?

Digitaalisia muistikortteja käytetään yleisesti kameroissa, videokameroissa ja muissa kannettavissa laitteissa digitaalisina tallennusvälineinä.

Tietyissä malleissa on muistinlukija, jonka kanssa voi käyttää useimpia digitaalisia muistikortteja. Voit käyttää esimerkiksi seuraavia kortteja:

- Memory Stick ja Memory Stick Pro
- xD-Picture Card
- MultiMediaCard
- SmartMedia (SM) -kortti
- Secure Digital (SD) -muistikortti

Voit määrittää tietokoneen avaamaan digitaalisen muistikortin tiedostot haluamallasi tavalla. Voit esimerkiksi määrittää digitaalisen muistikortin avaamaan muistikortin sisältämät valokuvat diaesityksenä. Ohjeita on kohdassa "[Automaattisen käynnistytksen asetusten määrittäminen](#)", Luku 4, "Multimedia".

Muistinlukijan merkkivalo

Alla olevassa kuvassa näkyvä muistinlukijan merkkivalo on saatavana vain malleissa, joissa on muistinlukija. Merkkivalo

- palaa, kun korttipaikassa olevaa digitaalista muistikorttia käytetään
- ei pala, kun korttipaikassa olevaa digitaalista muistikorttia ei käytetä tai kun muistinlukija on tyhjä.

Asettaminen

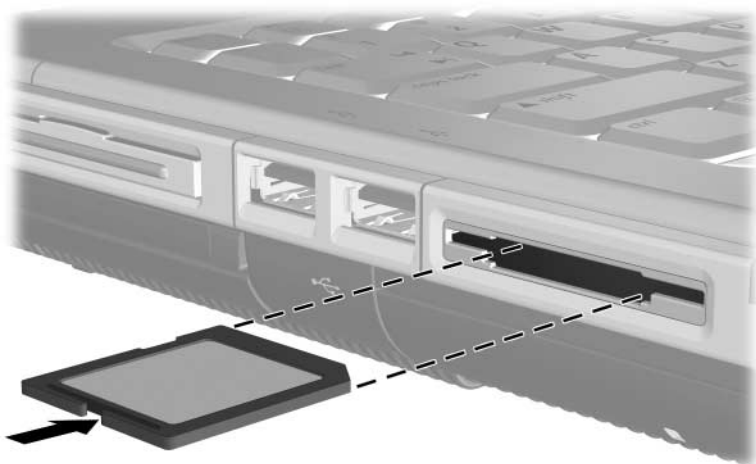

VAROITUS: Voit estää digitaalisen muistikortin liitinten vahingoittumisen seuraavasti:

- Käytä mahdollisimman vähän voimaa, kun asetat digitaalisen muistikortin muistinlukijaan.
- Älä siirrä tai liikuta tietokonetta, kun digitaalinen muistikortti on asetettu muistinlukijaan.

Aseta digitaalinen muistikortti paikalleen seuraavasti:

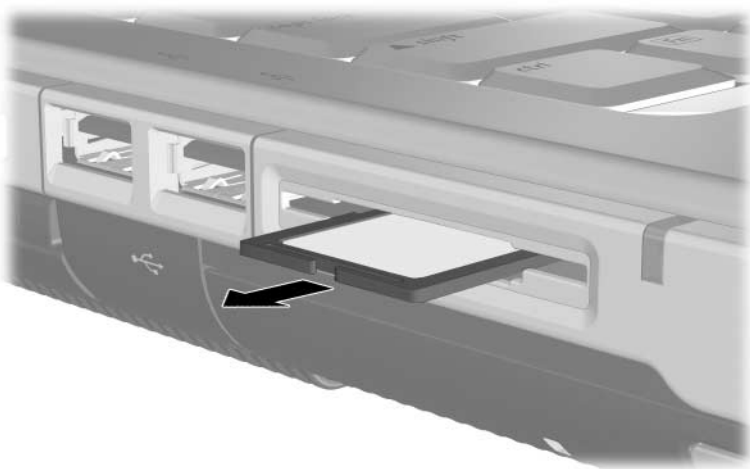
1. Käännä kortti nimiöpuoli ylöspäin siten, että kortin liittimet ovat tietokonetta kohti.
2. Työnnä kortti varovasti paikalleen muistinlukijaan.
(Kortin reuna jää hieman tietokoneen reunan ulkopuolelle.)

Poistaminen

Pysäytä ja poista digitaalinen muistikortti seuraavasti:

1. Lopeta kaikki sovellukset ja suorita loppuun kaikki toiminnot, jotka käyttävät korttia. (Jos haluat keskeyttää tiedoston siirtämisen, valitse Windowsin tiedostojen kopioinnista ilmoittavassa ikkunassa oleva **Peruuta**-painike.)
2. Jos haluat pysäyttää kortin, valitse tehtäväpalkista **Poista laite turvallisesti** ja valitse sitten digitaalinen muistikortti. (Voit näyttää Poista laite turvallisesti -kuvakkeen napsauttamalla tehtäväpalkkia hiiren kakkospainikkeella, valitsemalla **Ominaisuudet**, poistamalla valintamerkin **Piilota passiiviset kuvakkeet** -ruudusta ja valitsemalla **OK**.)
3. Poista kortti vetämällä se ulos korttipaikasta.

Muistimoduulit

Tietoja muistimoduuleista

Muistimoduuli on kapea painettu piirilevy, joka sisältää muistipiirejä. Muistimoduuli asennetaan muistimoduulipaikkaan.

Tietokoneessa on kaksi muistimoduulipaikkaa, joista toinen on ensisijainen paikka ja toinen laajennuspaikka.

Muistimoduulien avulla voit lisätä tietokoneeseen työmuistia (RAM). Kokeneet käyttäjät voivat muuttaa tietokoneessa graafisten sovellusten, kuten 3D-grafiikkaa sisältävien tietokonepelien, suoritusnopeutta lisäämättä työmuistia. Tietoa tästä toimenpiteestä on kohdassa "[Näyttömuistin asetukset](#)", jäljempänä tässä luvussa.

Ensisijainen muistimoduulipaikka

Tietokoneen kaikissa malleissa on valmiina muistimoduuli, joka on asennettu ensisijaiseen muistimoduulipaikkaan. Ensisijaista muistimoduulipaikkaa saa käsitellä vain valtuutettu huolto.

Laajennusmuistimoduulipaikka

Tietokoneesi mallista riippuen sen laajennusmuistimoduulipaikka voi olla tyhjä tai se voi sisältää vaihdettavan muistimoduulin. Ohjeita muistimoduulin asentamiseksi laajennusmuistimoduulipaikkaan tai siinä olevan muistimoduulin vaihtamiseksi on kohdassa "[Muistimoduulin poistaminen tai asettaminen](#)", jäljempänä tässä luvussa.

Muistimoduulin valitseminen

Parhaan suorituskyvyn saavuttamiseksi tietokoneeseen kannattaa asentaa vain muistimoduuleja, jotka on hyväksytty käytettäviksi sen kanssa.

- Jos haluat tietoa hyväksytyistä muistimoduuleista, valitse **Käynnistä > Ohje ja tuki**.
- Jos olet asentanut tietokoneeseen muistimoduulin, jota se ei tue, virran/valmiustilan merkkivalo vilkkuu ja tietokone piippaa neljä kertaa, kun käynnistät tietokoneen.

Muistimoduulin poistaminen tai asettaminen

VAARA: Käsittele laajennusmuistimoduulipaikkaa pelkästään tämän toimenpiteen aikana, jotta et saa sähköiskua. Laajennusmuistimoduulipaikka ja akkupaikka ovat ainoita tietokoneen sisällä olevia lokeroita, jotka käyttäjä voi avata. Kaikkiin muihin osiin pääsemiseksi tarvitaan työkalu, ja ne tulisi jättää valtuutetun huollon avattaviksi.

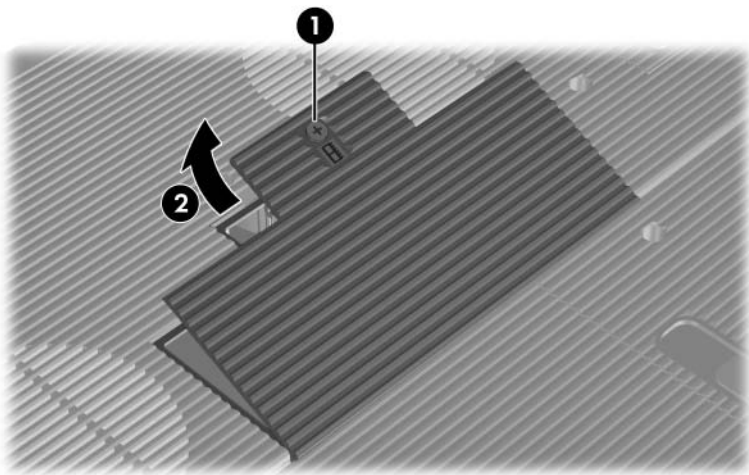

VAARA: Sammuta tietokone, irrota virtajohto ja poista akku ennen muistikortin asentamista, jotta et saa sähköiskua ja tietokone ei vahingoitu.

VAROITUS: Toimi seuraavasti, jotta staattinen sähkö ei vahingoita elektronisia osia: ennen kuin alat asentaa muistikorttia, pura staattinen sähkö kehostasi koskettamalla maadoitettua metalliesinettä. Lisätietoja staattisen sähköön aiheuttamien vahinkojen ehkäisemisestä on *Sähkötarkastusviranomaisten ilmoitukset ja turvallisuusohjeet* -oppaan staattista sähköä käsittelevässä kohdassa.

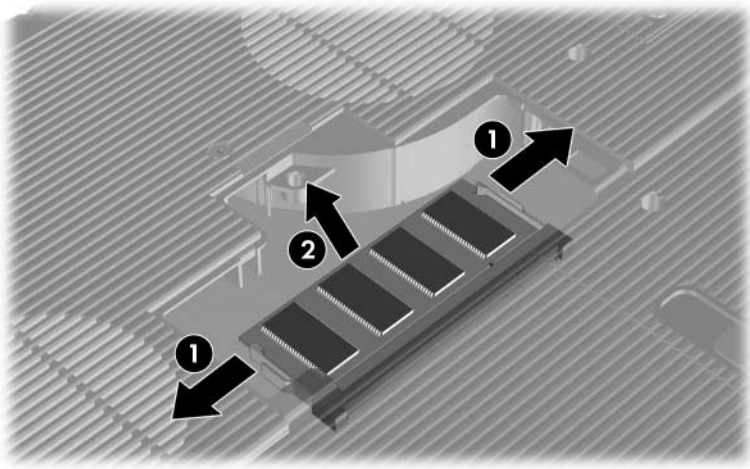
1. Tallenna työtiedostot ja lopeta kaikki käynnissä olevat sovellukset.
2. Sammuta tietokone.
Jos et ole varma siitä, onko tietokone sammutettu vai lepotilassa, käynnistä tietokone ja sammuta se sitten käyttöjärjestelmän kautta.
3. Irrota kaikki tietokoneeseen liitetyt ulkoiset laitteet.
4. Irrota tietokone ulkoisesta virtalähteestä.
5. Käännä tietokone ylösalaisin.
6. Irrota akku. (Ohjeita on kohdassa "[Akun asettaminen paikalleen tai irrottaminen](#)", [Luku 2](#), "[Virta](#)".)
7. Irrota laajennusmuistimoduulipaikan ruuvi ❶ ja nosta sitten laajennusmuistimoduulipaikan kantta ylöspäin ja irrota se ❷.

8. Poista muistimoduuli tai aseta se paikalleen.

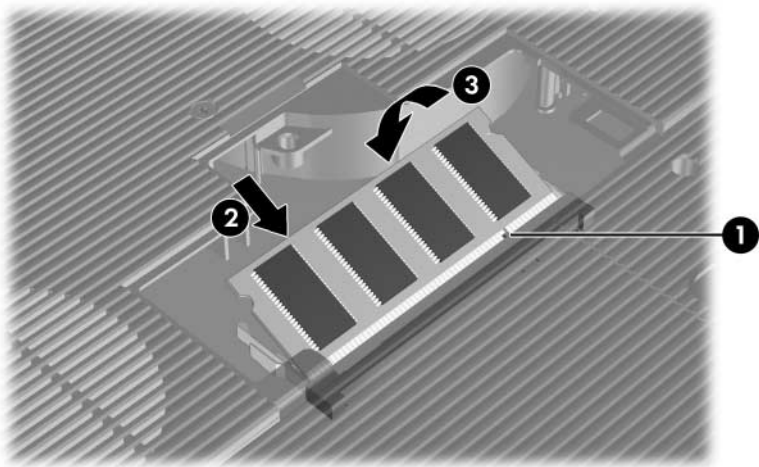
Muistimoduulin poistaminen:

- a. Vedä ulospäin muistimoduulin sivuilla olevat pidikkeet ❶.
(Kortti kallistuu ylöspäin.)
- b. Tartu muistimoduuliin sen reunoista ja vedä se varovasti
ulos laajennusmuistimoduulipaikasta ❷.
- c. Aseta muistimoduuli poistamisen jälkeen staattiselta
sähköltä suojattuun pakkaukseen.

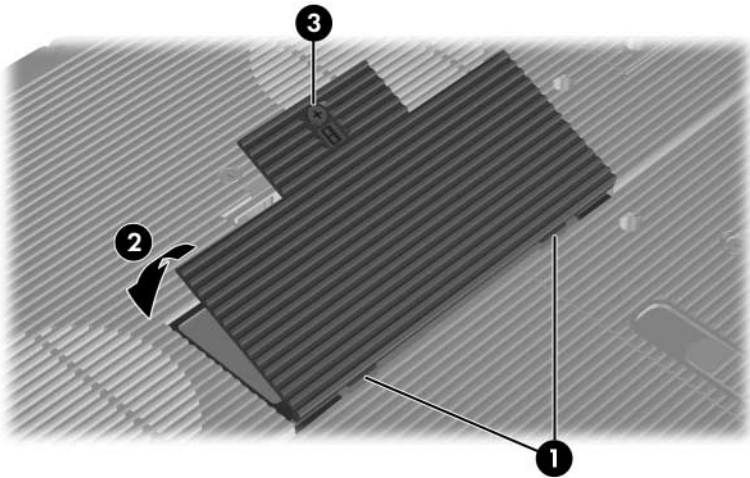

Muistimoduulin asettaminen paikalleen:

- a. Aseta muistimoduulin koloilla merkitty reuna laajennusmuistimoduulipaikan koloilla merkittyä kohtaa vasten ❶.
- b. Moduulin ollessa 45 asteen kulmassa laajennusmuistimoduulipaikkaan nähden paina moduulia muistimoduulipaikkaan, kunnes se asettuu paikalleen ❷.
- c. Paina moduulia alaspäin, kunnes pidikkeet naksauttavat paikalleen ❸.

9. Sulje laajennusmuistimoduulipaikka seuraavasti:
- Aseta laajennusmuistimoduulipaikan kannen kielekkeet tietokoneessa olevia koloja vasten **1**.
 - Aseta kansi paikalleen kallistamalla sitä alaspäin **2**.
10. Kiinnitä laajennusmuistimoduulipaikan kansi asettamalla sen ruuvi tietokoneeseen ja kiristämällä se **3**.

11. Aseta akku takaisin paikalleen, liitä tietokone ulkoiseen virtalähteeseen ja käynnistä tietokone.

Lepotilatiedosto

Kun tietokoneeseen lisätään työmuistia (RAM), käyttöjärjestelmä kasvattaa lepotilatiedostolle varattua kiintolevytilaa.

Jos lepotilan käytössä ilmenee ongelmia RAM-muistin lisäämisen jälkeen, tarkista, että kiintolevyllä on tarpeeksi vapaata tilaa entistä suuremmalle lepotilatiedostolle.

- Tarkista tietokoneen työmuistin määrä seuraavasti:

Valitse **Käynnistä > Ohje ja tukipalvelut > My Compaq Computer**.

- Jos haluat tarkistaa vapaan kiintolevytilan määrän ja lepotilatiedoston tarvitseman tilan määrän, toimi seuraavasti:

Valitse **Käynnistä > Ohjauspaneeli > Suorituskyky ja ylläpito > Virranhallinta-asetukset > Lepotila** -välilehti.

Näyttömuistin asetukset

Näyttömuistin ominaisuudet ja asetukset riippuvat tietokoneesi mallista.

Joissakin malleissa voit lisätä tietokoneen näytön nopeutta paljon grafiikkaa sisältäviä sovelluksia (kuten 3D-pelejä) käytettäessä vaihtamalla jaetun näyttömuistin oletusasetuksen. Tämä asetus vaikuttaa grafiikkatoiminnoille varatun muistin määrään.

Jaettua näyttömuistia koskeva asetus voidaan vaihtaa vain tietyissä malleissa ja asetuksen vaihtamista suositellaan vain kokoneille käyttäjille.

Jos haluat tarkastella muistia koskevia tietoja ja asetuksia Tietokoneen asetukset -apuohjelman Lisäasetukset-valikossa, toimi seuraavasti:

1. Jos et ole varma, onko tietokone sammutettu vai lepotilassa, paina virtapainiketta. (Tietokone käynnistyy tai lepotila lopetetaan.)
2. Aseta Tietokoneen asetukset -apuohjelman ilmoitus näkymään:
 - ☐ Jos tietokone on päällä, käynnistä se uudelleen käyttöjärjestelmästä.
 - ☐ Jos olet varma, että tietokone on sammutettu eikä lepotilassa, käynnistä tietokone.
3. Paina **F10**, kun näytön vasemmassa alanurkassa näkyy "Press <F10> to enter Setup" -ilmoitus.
4. Valitse **Lisäasetukset**-valikko. (Muistia koskevat tiedot ja asetukset tulevat näkyviin.)
5. Jos haluat vaihtaa jaetun näyttömuistin asetuksen, valitse haluamasi **Shared video memory (Jaettu näyttömuisti)** -asetus näytön alaosassa näkyvien siirtymis- ja valintaohjeiden avulla.
6. Tallenna asetukset ja poistu Tietokoneen asetukset -apuohjelmasta painamalla **F10**-näppäintä, ja toimi sitten näytöllä näkyvien ohjeiden mukaan.

Määrittämäsi asetukset tulevat voimaan, kun tietokone käynnistetään uudelleen Windowsissa.

Lisätietoja Tietokoneen asetukset -apuohjelmasta, kuten sen osien välillä siirtymisestä ja toimintojen valitsemisesta, ja apuohjelman sulkemisesta tallentamatta muutettuja asetuksia on kohdassa [Luku 13, "Tietokoneen asetukset -apuohjelma"](#).

USB- ja 1394-laitteet

Mitä USB tarkoittaa?

USB (Universal Serial Bus) -liitännän avulla voit liittää tietokoneeseen tai lisävarusteena saatavaan telakointilaitteeseen ulkoisia USB-laitteita, kuten näppäimistön, hiiren, levyaseman, tulostimen, skannerin tai keskittimen.

Keskitin on liitäntälaitte, jolla voi olla oma virtalaite. USB-keskittimet voidaan liittää tietokoneen USB-porttiin tai toisiin keskittämiin. Erilaisiin keskittämiin voidaan liittää eri määrä USB-laitteita. Keskittimen avulla järjestelmään voidaan liittää enemmän USB-laitteita.

Keskitin, jolla on oma virtalaite, pitää liittää ulkoiseen virtalähteeseen. Keskitin, jolla ei ole omaa virtalaitetta, pitää kytkeä joko tietokoneen USB-liitäntään tai sellaisen keskittimen porttiin, jolla on oma virtalaite.

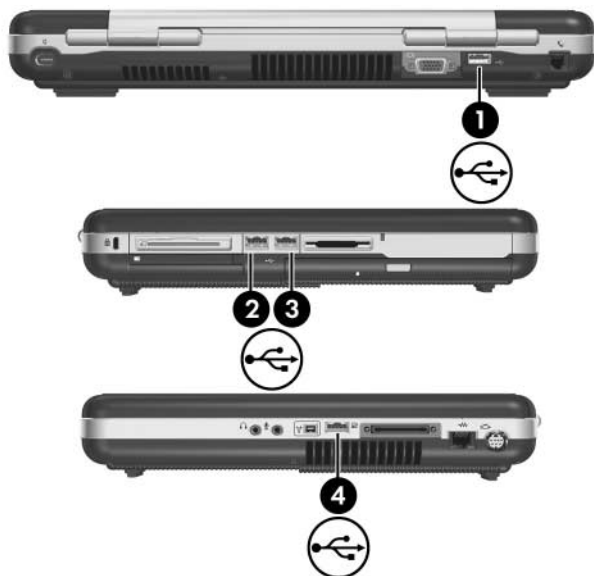
USB-laitteen kanssa voidaan tarvita tukiohjelmisto, joka tulee tavallisesti laitteen mukana. Tukiohjelmiston mukana toimitetaan sen asennusohjeet.

Tietokoneen neljä USB-porttia tukevat USB 2.0-, USB 1.1- ja USB 1.0 -yhteensopivia laitteita.

USB-laitteiden liittäminen

USB-laitteen voi liittää johonkin tietokoneen neljästä USB-portista.

USB-portit ovat tietokoneen takaosassa ❶, vasemmalla sivulla ❷ ja ❸ ja oikealla sivulla ❹.

Mitä 1394 tarkoittaa?

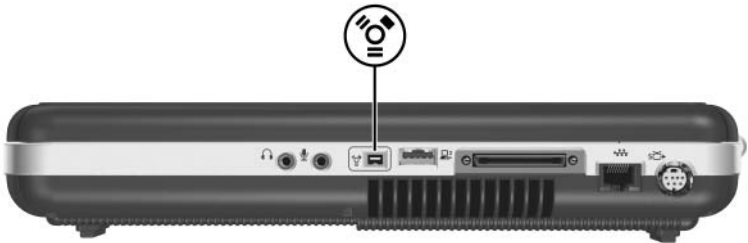
IEEE 1394 on laitteistoliittymä, jota voidaan käyttää nopeiden multimedia- tai tallennuslaitteiden liittämiseen tietokoneeseen. Skannereissa, digitaalisissa kameroissa ja digitaalisissa videokameroissa käytetään usein 1394-liitäntää.

1394-portti on saatavana tietyissä malleissa.

1394-laitteen liittäminen

Liitä 1394-laite tietokoneen 1394-porttiin seuraavassa kuvassa näkyvällä tavalla. Portti tukee IEEE 1394a -laitteita.

Joidenkin 1394-laitteiden käyttäminen voi edellyttää laitekohtaisten ohjainten tai muiden ohjelmistojen lataamista. Tietoja laitekohtaisista ohjelmistoista on laitteen ohjeissa tai laitteen valmistajan tai toimittajan sivustossa.

Modeemi ja verkko

Sisäinen modeemi

Modeemikaapeli

Tietokoneessa on modeemiliitäntä (RJ-11) ja sisäinen modeemi. Tietokoneen kaikkien mallien kanssa toimitetaan 6-nastaisilla RJ-11-liittimillä varustettu modeemikaapeli.

Jos hankit tietokoneen maassa, jossa ei käytetä RJ-11-liitäntä, tietokoneen mukana tulee myös maakohtainen modeemisovitin. Sovittimen avulla voit liittää modeemin tietokoneen ostomaassa yleisesti käytössä olevaan puhelinpistokkeeseen.

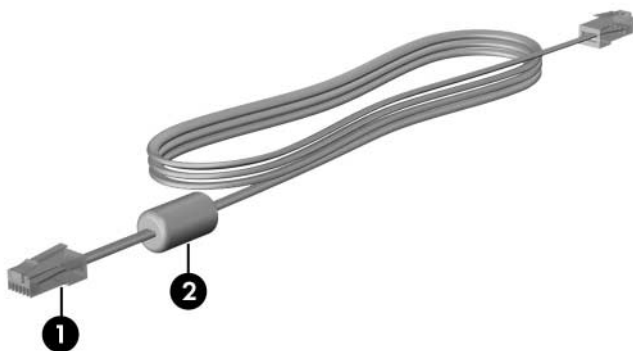
VAROITUS: Älä kytke modeemia digitaaliseen puhelinlinjaan. Jotta modeemi ei vahingoitu pysyvästi. Jos kytket modeemin vahingossa digitaaliseen puhelinlinjaan, irrota modeemikaapeli välittömästi.

Modeemi täytyy kytkeä analogiseen, ei digitaaliseen, puhelinlinjaan. Kodeissa on yleensä analoginen puhelinlinja. Useimpien puhelinvaihteiden seinäpistokkeet ovat digitaalisia. Joidenkin digitaalisten puhelinvaihteiden seinäpistokkeet muistuttavat analogisia pistokkeita, mutta niitä ei voi käyttää modeemin kanssa.

Joissakin modeemikaapeleissa on häiriönpoistopiiri, joka näkyy seuraavassa kuvassa.

Häiriönpoistopiiri ehkäisee TV- ja radiolähetysten häiriöitä.

Kun kytket häiriönpoistopiirillä varustetun modeemikaapelin ❷, aseta tietokonetta kohti se kaapelin pää, jossa tämä piiri on ❶.

Modeemikaapelien ulkonäkö vaihtelee alueittain ja maittain.

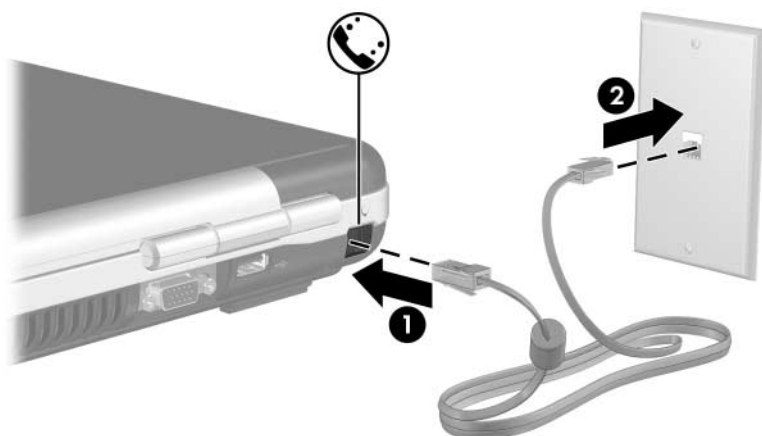
Modeemikaapelin käyttäminen

VAARA: Älä kytke modeemikaapelia tietokoneen RJ-45-verkkoliitäntään. Näin vähennät sähköiskun, tulipalon tai laitevaurioiden vaaraa.

Kun haluat liittää modeemin analogiseen puhelinlinjaan, jossa on RJ-11-liitin, toimi seuraavasti:

1. Kytke modeemikaapeli tietokoneen RJ-11 (modeemi)-liitäntään ❶.
2. Kytke modeemikaapelin toinen pää puhelinpistokkeeseen ❷.

Puhelinpistokkeiden ja modeemikaapelien ulkonäkö vaihtelee alueittain ja maittain.

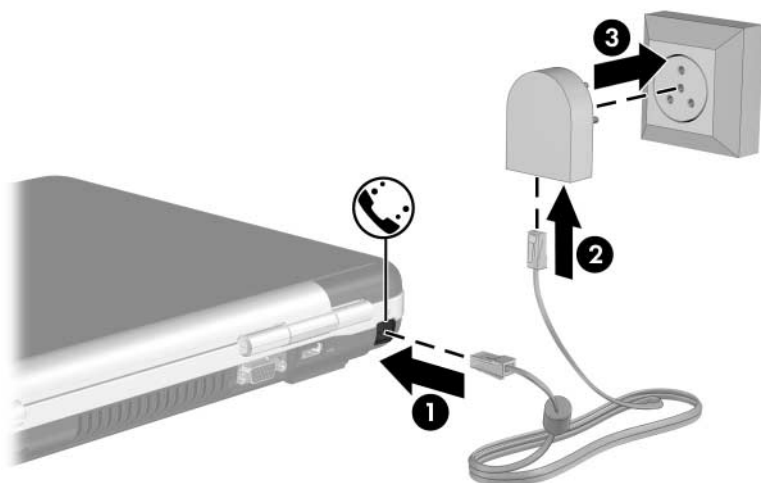
Maakohtaisen modeemikaapelisovittimen käyttäminen

VAARA: Älä kytke puhelinjohtoa tietokoneen RJ-45 (verkko) -liitäntään. Näin vähennät sähköiskun, tulipalon tai laitevaurioiden vaaraa.

Kun haluat liittää modeemin analogiseen puhelinlinjaan, jossa ei ole RJ-11-puhelinliitäntää, toimi seuraavasti:

1. Liitä modeemikaapeli tietokoneen RJ-11 (modeemi) -liitäntään **1**.
2. Kytke modeemikaapeli **2** maakohtaiseen modeemisovittimeen.
3. Kytke maakohtainen modeemisovitin **3** puhelinpistokkeeseen.

Puhelinpistokkeiden, modeemisovittimien ja modeemikaapelien ulkonäkö vaihtelee alueittain ja maittain.

Modeemin maavalinta

Modeemin täyttää oletusarvoisesti vain sen maan määräykset, josta tietokone on ostettu. Jos matkustat ulkomaille, voit muuttaa modeemiasetukset muiden maiden määräysten mukaisiksi.

Maavalinnan tarkistaminen

Voit tarkistaa modeemin alueasetuksen seuraavasti:

1. Valitse **Käynnistä > Ohjauspaneeli > Päivämäärä-, aika-, kieli- ja alueasetukset**.
2. Valitse **Aluekohtaiset ja kieliasetukset**. (Modeemin nykyinen alueasetus näkyy Aluekohtaiset asetukset -välilehden alaosassa olevassa Sijainti-kohdassa.)

Uusien sijaintipaikkojen lisääminen matkoilla

VAROITUS: Käytä modeemin kanssa vain sen maan alueasetuksia, jossa käytät modeemia, jotta modeemi toimii asianmukaisesti ja et riko televiestintää koskevia lakeja ja määräyksiä.

Ulkomailla matkustettaessa sisäisen modeemin alueasetus kannattaa vaihtaa modeemin käyttöpaikan mukaan.

Oletusasetusten mukaan modeemille on määritetty vain tietokoneen ostopaikan mukainen alueasetus. Kun lisäät uusia alueasetuksia, ne tallennetaan tietokoneeseen, ja voit vaihtaa asetuksia myöhemmin. Yksittäistä maata varten voi määrittää useita alueasetuksia.

VAROITUS: Jos haluat estää modeemin oletusarvoisen (tavallisesti kotimaasi) alueasetuksen häviämisen, älä poista sitä. Seuraavien ohjeiden avulla voit määrittää uusia alueasetuksia poistamatta olemassa olevia asetuksia.

Voit lisätä uuden modeemin alueasetuksen seuraavasti:

1. Valitse **Käynnistä > Ohjauspaneeli > Tulostimet ja muut laitteet > Puhelin- ja modeemiasetukset**.
2. Valitse **Valintasäännöt**-välilehti.
3. Valitse **Uusi**. (Uusi sijainti -valintaikkuna tulee näkyviin.)
4. Kirjoita uuden sijainnin nimi **Sijainnin nimi** -kenttään.
5. Valitse maa tai alue avattavasta **Maa tai alue** -luettelosta. (Jos valitset maan tai alueen, jota modeemi ei tue, **Maa tai alue** -asetus on oletuksena *Yhdysvallat* tai *Englanti*.)
6. Jos haluat tallentaa tekemäsi sijaintiasetuksen, valitse **OK**. (Valintasäännöt-ikkuna tulee näkyviin.) Sen jälkeen:
 - ☐ Valitse uusi sijainti käytettäväksi sijaintiasetukseksi valitsemalla **OK**.
 - ☐ Valitse käytettäväksi sijaintiasetukseksi jokin toinen sijainti valitsemalla haluamasi asetus **Sijainti**-luettelosta ja valitsemalla sitten **OK**.

Voit lisätä näiden ohjeiden mukaan uusia sijaintiasetuksia sekä omaa kotimaatasi että ulkomaita varten. Voit esimerkiksi luoda asetuksen nimeltä Työ, jota käytät työpaikalla ulkolinjan valitsemiseen.

Yhteysohjelmien ratkaiseminen ulkomailla

Jos yhteydessä ilmenee ongelmia, kun käytät modeemia sen maan ulkopuolella, josta hankit tietokoneen, seuraavista ohjeista voi olla apua.

■ Tarkista puhelinlinjan tyyppi.

Modeemia voi käyttää analogisen, ei digitaalisen puhelinlinjan kanssa. Puhelinvaihteen linjaksi kutsuttu puhelinlinja on yleensä digitaalinen. Puhelinlinja, josta käytetään nimitystä datalinja, faksilinja, modeemilinja tai tavallinen puhelinlinja, on todennäköisesti analoginen linja.

■ Tarkista, onko kyseessä impulssi- vai äänitaajuusvalinta.

Analogiset puhelinlinjat tukevat kahta valintatapaa: pulssi- ja äänitaajuusvalintaa. Modeemin sijaintiasetukseen määritetään myös valintatapa. Käytössä olevan modeemisijainnin valintatapa-asetuksen on oltava käytetyn puhelinlinjan tukema.

Voit selvittää, kumpaa valintatapaa linja käyttää, valitsemalla numeroita ja kuuntelemalla, kuuluuko puhelimesta naksautuksia (pulsseja) tai ääniä. Napsahdukset tarkoittavat, että puhelinlinja tukee pulssivalintaa. Äänet tarkoittavat, että puhelinlinja tukee äänitaajuusvalintaa.

Voit muuttaa modeemin käytössä olevan sijaintiasetuksen valintatapaa seuraavasti:

1. Valitse **Käynnistä > Ohjauspaneeli > Tulostimet ja muut laitteet > Puhelin- ja modeemiasetukset**.
2. Valitse **Valintasäännöt**-välilehti.
3. Valitse modeemisi sijaintiasetus.
4. Valitse **Muokkaa**.
5. Valitse **Äänivalinta** tai **Pulssivalinta**.
6. Valitse **OK > OK**.

■ **Tarkista puhelinnumero, johon yrität soittaa, ja etämodeemin vastaus.**

Näppäile puhelinnumero, odota, kunnes etämodeemi vastaa puheluun, ja katkaise puhelu.

■ **Määritä modeemin asetukset niin, että se ohittaa valintääänet.**

Jos modeemi vastaanottaa tuntemattoman valintääänen, se ei valitse numeroa ja näyttöön tulee Ei valintääntä -virheilmoitus.

Jos haluat asettaa modeemin ohittamaan kaikki valintääänet ennen soittamista, toimi seuraavasti:

1. Valitse **Käynnistä > Ohjauspaneeli > Tulostimet ja muut laitteet > Puhelin- ja modeemiasetukset.**
2. Valitse **Modeemi**-välilehti.
3. Valitse modeemisi.
4. Valitse **Ominaisuudet.**
5. Valitse **Modeemi**-välilehti.
6. Poista **Odota valintääntä ennen valitsemista** -valintaruudun valinta.
7. Valitse **OK > OK.**

Jos näyttöön tulee Ei valintaaäntä -virheilmoitus, vaikka olet poistanut Odota valintaaäntä ennen valitsemista -valintaruudun valinnan, toimi seuraavasti:

1. Valitse **Käynnistä > Ohjauspaneeli > Tulostimet ja muut laitteet > Puhelin- ja modeemiasetukset**.
2. Valitse **Valintasäännöt**-välilehti.
3. Valitse käytössä oleva modeemin sijaintiasetus.
4. Valitse **Muokkaa**.
5. Valitse nykyinen sijaintimaa avattavasta **Maa tai alue**-luettelosta. (Jos valitset maan tai alueen, jota modeemi ei tue, **Maa tai alue** -asetus on oletuksena *Yhdysvallat* tai *Englanti*.)
6. Valitse **Käytä** ja valitse sitten **OK**.
7. Valitse **Puhelin- ja modeemiasetukset** -ikkunan **Modeemit**-välilehti.
8. Valitse käyttämäsi modeemi ja valitse **Ominaisuudet**.
9. Tyhjennä valintaruutu **Odota valintaaäntä ennen valitsemista**.
10. Valitse **OK > OK**.

Valmiiksi asennetut tietoliikenneohjelmat

Kun haluat käyttää valmiiksi asennettua modeemiohjelmistoa päätetilassa ja tiedonsiirrossa, toimi seuraavasti:

1. Valitse **Käynnistä > Kaikki ohjelmat > Apuohjelmat > Tietoliikenneyhteydet**.
2. Valitse faksi- tai pääte-emulaattoriohjelma tai ohjattu yhteyden muodostaminen.

Tietoa Internet-yhteyden muodostamisesta modeemin avulla on tietokoneen mukana tulevan painetun *Aloitusoppaan* kohdassa "Internet-yhteyden muodostus".

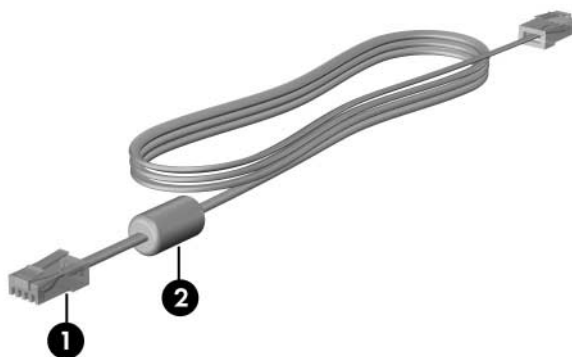
Lisätietoja modeemin, AT-komentojen ja soittovalitsinten käytöstä on *Notebook Documentation* -CD-levyllä olevissa modeemin käyttöoppaissa.

Verkko

Verkkokaapeli

Tietokoneessa on 8-nastainen RJ-45 (verkko) -liitäntä. Jos haluat liittää tietokoneen verkkoon, tarvitset standardinmukaisen verkkokaapelin, jonka molemmissa päissä on RJ-45-liitin. Verkkokaapeleita on saatavana useimmissa tietokone- ja sähkötarvikeliikkeissä.

Joissakin verkkokaapeleissa on häiriönpoistopiiri, joka ehkäisee TV- ja radiolähetyksen häiriöitä. Kun kytket häiriönpoistopiirillä varustetun verkkokaapelin **2**, aseta tietokonetta kohti se kaapelin pää, jossa tämä piiri on **1**.

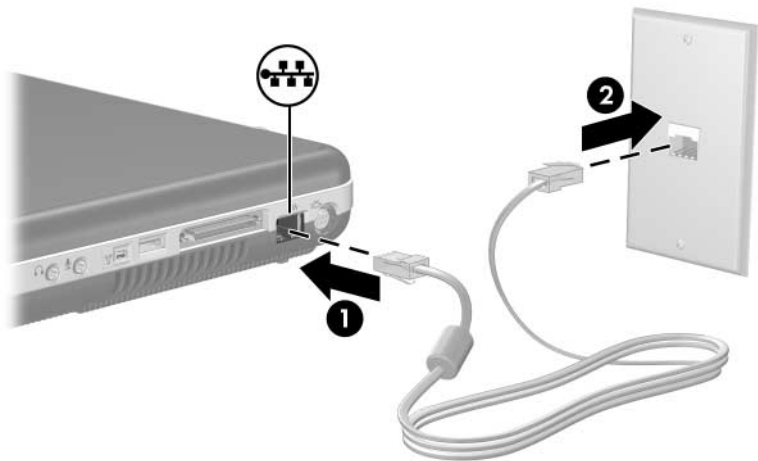

Verkkokaapelien ulkonäkö vaihtelee.

Verkkokaapelin käyttäminen

Liitä verkkokaapeli seuraavasti:

1. Kytke verkkokaapeli tietokoneen RJ-45 (verkko) -liittimeen ❶.
2. Kytke kaapelin toinen pää verkkopistokkeeseen ❷.

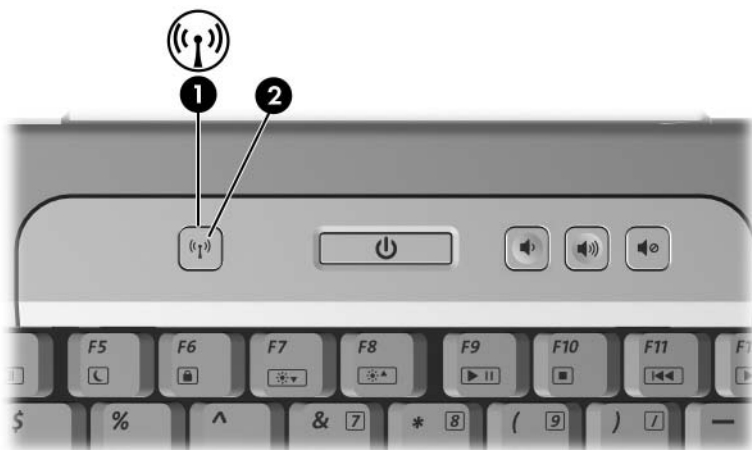
Verkkoliitännöjen ja -kaapelien ulkonäkö vaihtelee.

Langaton toiminto (vain tietyt mallit)

Jos tietokoneessasi on sisäinen langaton laite, kuten 802.11- tai Bluetooth-laite, käytössäsi on niin sanottu langaton kannettava tietokone.

- Langaton 802.11-tietokone voi muodostaa yhteyden yritysten, kotien tai julkisten paikkojen langattomiin verkkoihin. Langattomia verkkoja ovat esimerkiksi langattomat lähiverkot (WLAN-verkot) eli "yhteyspisteet". Yhteyspisteet ovat langattomia laitteita tukevia verkon liityntäpisteitä eli tukiasemia, joita on julkisissa paikoissa, kuten lentoasemilla, ravintoloissa, kahviloissa, hotelleissa ja yliopistoissa.
- Langattomalla Bluetooth-tekniikalla varustettu tietokone voi olla yhteydessä toisiin Bluetooth-tekniikalla varustettuihin laitteisiin langattoman PAN-verkon (Personal Area Network) avulla.

Tietokoneessasi on painike, jonka avulla voit ottaa langattomat 802.11- ja Bluetooth-laitteet käyttöön tai poistaa ne käytöstä. Tietokoneessa on myös merkkivalo, joka ilmaisee langattomien laitteiden tilan. Seuraavassa kuvassa on langattoman laitteen painike ❶ ja merkkivalo ❷.

Langattoman laitteen painikkeen ja merkkivalon lisäksi tietokoneessa on Wireless Assistant -apuohjelma, jonka avulla voit ohjata langattomia laitteita. Wireless Assistant -ohjelman avulla voit ottaa 802.11- ja Bluetooth-laitteet käyttöön tai poistaa ne käytöstä yksitellen. Lisätietoja Wireless Assistant -apuohjelmasta on kohdassa "[Laitteen virtatilat](#)", jäljempänä tässä luvussa.

Langaton lähiverkko eli WLAN (tietyissä malleissa)

Langattoman 802.11-laitteen avulla voit muodostaa yhteyden langattomaan lähiverkkoon (WLAN), joka koostuu muista tietokoneista ja lisälaitteista, jotka on liitetty toisiinsa langattoman reitittimen tai langattoman liityntäpisteen avulla.

- Suurissa WLAN-verkoissa, kuten yritysten WLAN-verkoissa ja julkisissa WLAN-verkoissa, käytetään yleensä langattomia tukiasemia, joihin voi olla yhteydessä useita tietokoneita ja lisälaitteita ja jotka voivat jakaa keskenään kriittisen tärkeitä verkkotoimintoja.
- Kotiin tai pieneen toimistoon rakennetussa WLAN-verkossa käytetään yleensä langatonta reititintä, jonka avulla useat langattomia ja langallisia yhteyksiä käyttävät tietokoneet voivat jakaa keskenään Internet-yhteyden, tulostimen ja tiedostoja ilman, että järjestelmään on asennettava uusia laitteita tai ohjelmistoja. Termeillä *langaton liityntäpiste* ja *langaton reititin* viitataan usein samaan asiaan.

Langattomia 802.11-laitteita sisältävät tietokoneet voivat tukea ainakin yhtä seuraavista fyysisen IEEE-kerroksen standardeista:

- 802.11a
- 802.11b
- 802.11g.

Yleisesti tarjolla on kolme suosittua WLAN-sovitintyyppiä:

- vain 802.11b-tuki
- 802.11b/g
- 802.11a/b/g.

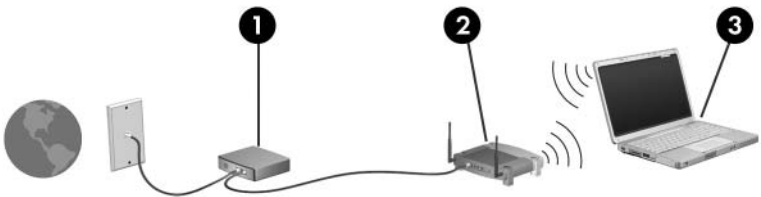
802.11b, joka oli ensimmäinen suosittu WLAN-standardi, tukee 11 Mbps:n tiedonsiirtonopeutta, ja se toimii 2,4 GHz:n taajuudella. Myöhemmin julkaistu 802.11g-standardi toimii myös 2,4 GHz:n taajuudella, mutta se tukee 54 Mbps:n tiedonsiirtonopeutta. Langaton 802.11g-laite on yhteensopiva 802.11b-laitteiden kanssa. Tästä syystä näitä laitteita voi käyttää samassa verkossa. 802.11a tukee tiedonsiirtonopeutta 54 Mbps, ja se toimii 5 GHz:n taajuudella. 802.11a ei ole yhteensopiva 802.11b:n ja 802.11g:n kanssa. Lisätietoja tietokoneen laitteiden tunnistamisesta on kohdassa "[Langattoman 802.11-laitteen tunnistaminen](#)", jäljempänä tässä luvussa.

WLAN-verkon määrittäminen kotiin

Voit luoda WLAN-verkon kotiisi ja muodostaa Internet-yhteyden sen avulla, jos käytössäsi on seuraavat laitteet:

- lisävarusteena saatava laajakaistamodeemi (DSL tai kaapeli) ja nopea Internet-palvelu, jonka voi tilata Internet-palveluntarjoajalta ❶.
- lisävarusteena saatava langaton reititin (myydään erikseen) ❷.
- langattomalla laitteella varustettu tietokone ❸.

Alla olevassa kuvassa on esimerkki langattomasta verkosta, josta on muodostettu Internet-yhteys.

Kun laajennat verkkoa, voit liittää siihen muita langattomia ja langallisia yhteyksiä käyttäviä tietokoneita Internet-yhteyden käyttömahdollisuuden tarjoamiseksi näille tietokoneille.

Jos tarvitset teknistä apua WLAN-verkon asentamiseen, ota yhteys reitittimesi valmistajaan tai Internet-palveluntarjoajaasi.

WLAN-yhteyden käyttäminen

Voit käyttää WLAN-yhteyttä seuraavasti:

- Varmista, että kaikki langattoman 802.11-laitteen tarvitsemat ohjaimet on asennettu ja että langattoman 802.11-laitteen asetukset on määritetty oikein.

Jos käytät sisäistä langatonta 802.11-laitetta, kaikki vaaditut ohjaimet on asennettu ja laitteen määrittelyt on tehty valmiiksi.

- Jos käytät sisäistä langatonta 802.11-laitetta, varmista, että langaton 802.11-laite on käynnistetty. Langattoman laitteen merkkivalo palaa, jos langaton 802.11-laite on käynnistetty. Jos langattoman laitteen merkkivalo ei pala, käynnistä langaton 802.11-laite. Katso kohtaa "[Laitteen virtatilat](#)", jäljempänä tässä luvussa.
- Varmista, että WLAN-kotiverkon reitittimen asetukset on määritetty oikein. Ohjeita on reitittimen ohjeissa.

WLAN-yhteyksien käyttöalue voi vaihdella tietokoneen WLAN-laitteen tyypin ja reitittimen valmistajan sekä seinien ja elektronisten laitteiden aiheuttamien häiriöiden mukaan.

Lisätietoja WLAN-yhteyden käyttämisestä saat seuraavasti:

- Tutustu Internet-palveluntarjoajasi tietoihin ja langattoman reitittimen ja muiden WLAN-laitteiden mukana toimitettuihin ohjeisiin.
- Käytä Windowsin **Käynnistä > Ohje ja tuki** -toiminnon tieto- ja sivustolinkkejä.
- Lue tietokoneesi mukana toimitetut oppaat.

Langattomien suojaustoimintojen käyttäminen

Varmista aina, kun määrität oman WLAN-verkon tai otat yhteyden olemassa olevaan WLAN-verkkoon, että suojaustoiminnot suojaavat verkkoa ja verkkoyhteyttä. Jos WLAN-verkon suojausominaisuuksia ei ole otettu käyttöön, luvattomat käyttäjät voivat käsitellä tietokoneesi tietoja ja käyttää Internet-yhteyttä tietämättäsi.

Tavallisimmat suojaustasot ovat Wi-Fi Protected Access (WPA)-Personal ja Wired Equivalent Privacy (WEP). Reitittimen WPA-Personal- tai WEP-suojauksen käyttöönoton lisäksi sinun kannattaa ehkä tehdä joitakin seuraavista suojaustoimista:

- Vaihda verkon oletusarvoinen nimi (SSID) ja salasana.
- Käytä palomuuria.
- Määritä Internet-selaimen suojausasetukset.
- Ota MAC-osoitesuodatus käyttöön reitittimessä.

Langattomien laitteiden ohjelmistojen asentaminen (lisävaruste)

Microsoft Windows XP tukee WLAN-kokoonpanoa, jossa on Zero Client Configuration -ominaisuus. Tietokoneeseen pitää asentaa WLAN-määrittämisohjelma Cisco Compatible Extensions -laajennusten käyttöä varten. Cisco-yhteensopivien laajennusten avulla langattomat laitteet voivat käyttää Cisco-yhteensopivia WLAN-verkkoja.

Langattoman 802.11-laitteen tunnistaminen

Jotta voit asentaa WLAN-ohjelmiston sisäistä langatonta 802.11-laitetta varten, laitteen nimi on tarkistettava tietokoneesta. Voit selvittää sisäisen langattoman 802.11-laitteen nimen seuraavasti:

1. Näytä kaikkien tietokoneessasi olevien langattomien 802.11-laitteiden nimet seuraavasti:
 - a. Valitse **Käynnistä > Oma tietokone**.
 - b. Napsauta Oma tietokone -ikkunaa hiiren kakkospainikkeella.
 - c. Valitse **Ominaisuudet > Laitteisto-välilehti > Laitehallinta > Verkkosovittimet**.
2. Katso langattoman 802.11-laitteen nimi näyttöön tulevasta luettelosta:
 - ☐ Langattoman 802.11-laitteen tiedoissa on maininta *wireless LAN, WLAN, langaton lähiverkko* tai *802.11*.
 - ☐ Jos luettelossa ei ole langattomia 802.11-laitteita, tietokoneessa ei ehkä ole sisäistä langatonta 802.11-laitetta tai sen ohjainta ei ole asennettu oikein.

WLAN-ohjelmiston ja -ohjemateriaalin käyttäminen

WLAN-ohjelmisto on esiladattu tietokoneeseen, ja voit käyttää sitä ohjelmistoasennuksen avulla.

Voit asentaa WLAN-ohjelmiston seuraavasti:

- » Valitse **Käynnistä > Kaikki ohjelmat > Software Setup** ja noudata sitten näyttöön tulevia ohjeita.

(Kun sinua pyydetään valitsemaan asennettavat ohjelmat, valitse tai tyhjennä tarvittavat valintaruudut.)

Saat lisätietoja WLAN-ohjelmistosta seuraavasti:

1. Asenna WLAN-ohjelmisto tämän luvun aiemmissa kohdissa olevien ohjeiden mukaisesti.
2. Käynnistä apuohjelma.
3. Valitse valikkoriviltä **Ohje**.

Bluetooth (vain tietyt mallit)

Bluetooth-laite mahdollistaa lyhyen matkan langattomat tietoliikenneyhteydet, ja se korvaa fyysiset kaapeliyhteydet, joilla liitetään elektronia laitteita, kuten

- verkon tukiasemia
- tietokoneita (työpöytämalleja, kannettavia tietokoneita, PDA-laitteita)
- puhelimia (matkapuhelimia, langattomia puhelimia, Smart Phone -laitteita)
- kuvannuslaitteet (tulostin, kamera)
- äänilaitteita (kuulokkeita, kaiuttimia).

Kutakin laitetta esittää Bluetooth for Windows -ohjelmistossa sitä muistuttava kuvake, joka on helppo tunnistaa. Kuvake ilmaisee laiteluokan, johon laite kuuluu.

Bluetooth for Windows -ohjelmiston avulla voit tehdä seuraavia toimintoja:

- **PIM-kohteiden siirto** — Lähettää ja vastaanottaa erilaisia tietoja, kuten käyntikortteja, kalenterimerkintöjä, huomautuksia ja viestejä toiseen Bluetooth-tietokoneeseen ja toisesta Bluetooth-tietokoneesta.
- **PIM-tietojen synkronointi** — Synkronoi tietokoneessa olevan henkilökohtaisen tiedonhallintaohjelman (PIM) tiedot toisen tietokoneen, PDA-laitteen tai matkapuhelimen kanssa Bluetooth-yhteyden kautta.
- **File Transfer** — Tiedostoja voidaan lähettää toiseen tietokoneeseen ja vastaanottaa siitä.
- **Network access (Personal Area Networking Profile)** — Mahdollistaa vertaisverkon (ad-hoc-verkon) muodostamisen vähintään kahden Bluetooth-laitteen välillä. Tämän ominaisuuden avulla Bluetooth-laite voi muodostaa yhteyden etäverkkoon verkon liityntäpisteen kautta. Verkon liityntäpisteet voivat olla perinteisiä LAN-verkkoliittymiä tai ryhmän ad hoc -verkkoja, jotka koostuvat laitteista, jotka on liitetty vain toisiinsa.
- **Puhelinverkkoyhteydet** — Kytkee Bluetooth-laitteet Internetiin.

- Bluetooth-sarjaportti — Mahdollistaa tiedonsiirron Bluetooth-linkin välityksellä näennäisen sarjaportin kautta.
- Hands-Free — Mahdollistaa ajoneuvoon asennetun HF-laitteiston tai HF-laitteena toimivan tietokoneen liittämisen langattomasti Bluetooth-matkapuhelimeen ja sen käyttämisen matkapuhelimen äänen sisäänmeno- ja ulostulokanavana.
- Basic Imaging — Voit muodostaa langattoman yhteyden Bluetooth-ominaisuuksia käyttävän kameran ja muiden Bluetooth-laitteiden välille. Kameraa voi hallita etäyhteyden kautta tietokoneesta ja kuvia voi siirtää kamerasta tietokoneeseen tallennettavaksi tai tulostettavaksi.
- HID (Human Interface Device) -laitteet — Voit muodostaa langattoman yhteyden muihin Bluetooth-laitteisiin, kuten osoitinlaitteisiin, näppäimistöihin, peliohjaimiin ja etävalvontalaitteisiin.
- Faksi — Voit luoda Bluetooth-yhteyden, jonka avulla tietokone voi lähettää tai vastaanottaa fakseja Bluetoothia käyttävän matkapuhelimen tai modeemin kautta.
- Kuulokkeet — Voit luoda langattoman yhteyden kuulokkeiden ja tietokoneen tai matkapuhelimen välille. Kuuloke toimii laitteen äänen sisäänmeno- ja ulostulokanavana ja helpottaa laitteiden mobiilikäyttöä.

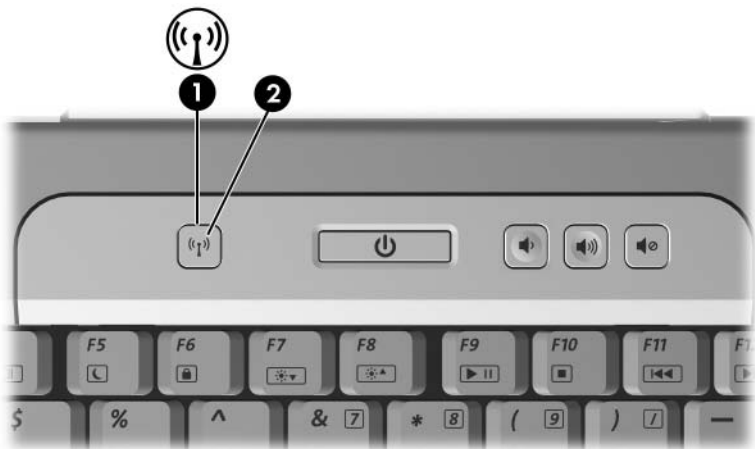
Lisätietoja tietokoneen Bluetooth-ominaisuuden käyttämisestä on ohjeessa ja tukipalvelussa, johon pääset valitsemalla Käynnistä > Ohje ja tuki.

Laitteen virtatilat

Langattoman laitteen painikkeella ❶ ja Wireless Assistant -apuohjelmalla voit asettaa langattomia 802.11- ja Bluetooth-laitteita käyttöön tai pois käytöstä. Oletusasetus on, että langattomat 802.11- ja Bluetooth-laitteet käynnistyvät ja langattoman laitteen merkkivalo ❷ syttyy, kun tietokone käynnistetään.

Langattoman laitteen käynnistäminen ei luo automaattisesti WLAN-verkkoa tai muodosta yhteyttä WLAN-verkkoon. Tietoja WLAN-verkon määrittämisestä on kohdassa "[Langaton lähiverkko eli WLAN \(tietyissä malleissa\)](#)", aiempana tässä luvussa.

Langattomilla 802.11- ja Bluetooth-laitteilla on kaksi virtatilaa:

- Käytössä
- Ei käytössä

Voit ottaa langattomat laitteet käyttöön tai poistaa ne käytöstä langattoman laitteen painikkeen avulla. Kun langattomat laitteet otetaan käyttöön langattoman laitteen painikkeen avulla, voit käynnistää tai sulkea laitteet yksitellen Wireless Assistant -apuohjelman avulla. Jos langattomat laitteet on poistettu käytöstä, ne on otettava käyttöön, ennen kuin ne voidaan ottaa käyttöön tai poistaa käytöstä Wireless Assistant -apuohjelman avulla.

Jos haluat tarkistaa langattomien laitteiden tilan, vie osoitin ilmoitusalueen **Wireless Assistant** -kuvakkeen päälle tai avaa Wireless Assistant kaksoisnapsauttamalla sen kuvaketta ilmoitusalueella. Wireless Assistantin kuvake näyttää, onko laite käynnissä, sammutettu vai pois käytöstä.

Lisätietoja Wireless Assistant -ohjelmasta:

1. Avaa Wireless Assistant -ohjelma kaksoisnapsauttamalla ilmoitusalueen kuvaketta.
2. Valitse **Ohje**-painike.

Laitteiden käynnistäminen

Jos	Ja	Jatka seuraavasti:
<ul style="list-style-type: none">■ Wireless Assistant -apuohjelmassa näkyy, että WLAN- ja Bluetooth-ominaisuudet on sammutettu■ Langattoman laitteen merkkivalo ei pala	Haluat käynnistää toisen laitteen tai molemmat laitteet	<ol style="list-style-type: none">1. Napsauta hiiren kakkospainikkeella ilmoitusalueen Wireless Assistant -kuvaketta.2. Valitse käynnistettävät laitteet. <p>Jos langattomat laitteet on sammutettu, langattoman laitteen painikkeen painaminen poistaa molemmat laitteet käytöstä. Painike ei käynnistä laitteita.</p>
<ul style="list-style-type: none">■ Wireless Assistant näyttää, että WLAN ja Bluetooth ovat pois käytöstä*■ Langattoman laitteen merkkivalo ei pala	Haluat käynnistää toisen laitteen tai molemmat laitteet	<ol style="list-style-type: none">1. Paina langattoman laitteen painiketta. (Laitteiden aiempi käynnistetty tai käynnistämätön tila palautetaan.)2. Jos langattomat laitteet on sammutettu, napsauta hiiren kakkospainikkeella ilmoitusalueessa olevaa Wireless Assistant -kuvaketta.3. Valitse käynnistettävät laitteet.
<ul style="list-style-type: none">■ Wireless Assistant -ohjelmassa näkyy, että laitteista toinen on käynnissä ja toinen sammutettu■ Langattoman laitteen merkkivalo palaa	Haluat käynnistää toisen laitteen tai molemmat laitteet	<ol style="list-style-type: none">1. Napsauta hiiren kakkospainikkeella ilmoitusalueen Wireless Assistant -kuvaketta.2. Valitse käynnistettävät laitteet.

*Jos molemmat langattomat laitteet eivät ole käynnissä, kun poistat laitteet, langattoman laitteen painikkeen painaminen uudelleen palauttaa laitteiden aiemman tilan (käynnissä tai sammutettu). Painikkeen painaminen ei käynnistä molempia laitteita.

Jos haluat, että langattomat laitteet käynnistetään, kun käynnistät tietokoneen, sinun on käynnistettävä laitteet ennen tietokoneen sammuttamista tai uudelleenkäynnistystä.

Laitteiden käynnistäminen

Jos	Ja	Jatka seuraavasti:
<ul style="list-style-type: none"> ■ Wireless Assistant -apuohjelmassa näkyy, että WLAN- ja Bluetooth-ominaisuudet ovat käynnissä ■ Langattoman laitteen merkkivalo palaa 	<p>Haluat poistaa molemmat laitteet käytöstä</p> <p>Haluat poistaa jommankumman tai molemmat laitteet käytöstä</p>	<p>Paina langattoman laitteen painiketta.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Napsauta hiiren kakkospainikkeella ilmoitusalueen Wireless Assistant -kuvaketta. 2. Valitse sammutettava laite tai laitteet, jotka haluat sammuttaa.
<ul style="list-style-type: none"> ■ Wireless Assistant -apuohjelmassa näkyy, että WLAN- ja Bluetooth-ominaisuudet on sammutettu ■ Langattoman laitteen merkkivalo ei pala 	<p>Haluat poistaa molemmat laitteet käytöstä</p>	<p>Paina langattoman laitteen painiketta.</p>
<ul style="list-style-type: none"> ■ Wireless Assistant -ohjelmassa näkyy, että laitteista toinen on käynnissä ja toinen sammutettu* ■ Langattoman laitteen merkkivalo palaa 	<p>Haluat poistaa molemmat laitteet käytöstä</p> <p>Haluat poistaa molemmat laitteet käytöstä.</p>	<p>Paina langattoman laitteen painiketta.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Napsauta hiiren kakkospainikkeella ilmoitusalueen Wireless Assistant -kuvaketta. 2. Valitse sammutettava laite tai laitteet, jotka haluat sammuttaa.
<p>*Jos molemmat langattomat laitteet eivät ole käynnissä, kun poistat laitteet, langattoman laitteen painikkeen painaminen uudelleen palauttaa laitteiden aiemman tilan (käynnissä tai sammutettu). Painikkeen painaminen ei käynnistä molempia laitteita.</p>		

Suojausominaisuudet

Suojausratkaisujen tarkoituksena on toimia eräänlaisena pelotteena. Ne eivät välttämättä estä tuotteen väärinkäyttöksiä tai varastamista.

Tietokoneen mukana toimitettujen suojausominaisuuksien avulla voit varautua useisiin erilaisiin riskeihin ja suojata tietokoneesi, henkilökohtaiset tietosi ja muut tietosi. Näitä kaikkia ominaisuuksia ei ehkä tarvitse käyttää riippuen siitä, miten ja missä tietokonetta käytetään.

On suositeltavaa noudattaa tässä luvussa olevia, seuraaviin suojausominaisuuksiin liittyviä ohjeita:

- virustorjuntaohjelmat
- Windows-päivitykset
- palomuuriohjelmisto.

Seuraavana tässä luvussa olevasta taulukosta voi olla apua, kun päätät, mitä muita suojausominaisuuksia haluat käyttää.

Turvallisuusriski	Suojaustoiminto
Tietokoneen luvaton käyttö	<ul style="list-style-type: none"> ■ QuickLock ■ Käynnistyssalasana*
Tietokoneen asetukset -apuohjelman luvaton avaaminen (F10 -näppäimellä)	Compaq-järjestelmänvalvojan salasana*
Kiintolevyn sisällön luvaton käyttö	DriveLock*
Luvaton käynnistys CD- tai DVD-levyltä tai levykkeeltä	Laitteiden turvallisuus*
Tietojen luvaton käyttö	<ul style="list-style-type: none"> ■ Compaq-järjestelmänvalvojan salasana* ■ Windowsin suojauspäivitykset ■ Palomuuriohjelmisto
BIOS-asetusten ja muiden järjestelmätietojen luvaton tarkasteleminen	Compaq-järjestelmänvalvojan salasana*
Tietokonevirukset	Norton AntiVirus -virussentorjuntaohjelmisto
Tietokoneen luvaton irrottaminen	<p>Vaijerilukon kiinnityspaikka (käytetään lisävarusteena saatavan vaijerilukon kanssa)</p> <p>Lisätietoja vaijerilukon kiinnityspaikasta on jäljempänä tässä luvussa kohdassa "Lisävarusteena saatava vaijerilukko".</p>
<p>*Tämän suojausominaisuuden asetukset määritetään Tietokoneen asetukset -apuohjelmassa. Tietokoneen asetukset -apuohjelma ei ole Windows-sovellus. Voit käynnistää apuohjelman painamalla F10-näppäintä tietokoneen käynnistämisen tai uudelleenkäynnistämisen yhteydessä. Tässä luvussa kuvataan, kuinka voit käyttää apuohjelmaa tiettyjen suojausominaisuuksien asetusten määrittämiseen. Tietoja järjestelmätietojen tarkastelemisesta ja muiden Tietokoneen asetukset -apuohjelman ominaisuuksien käyttämisestä on kohdassa Luku 13, "Tietokoneen asetukset -apuohjelma".</p>	

Suojausasetusten määrittäminen

Tietokoneen asetukset

-apuohjelmassa

Useimmat suojausasetukset voi määrittää Tietokoneen asetukset -apuohjelmassa. Koska apuohjelma ei ole Windows-ohjelma, se ei tue tietokoneen osoitinlaitteita. Käytä Tietokoneen asetukset -apuohjelman osien välillä siirtymiseen ja valintojen tekemiseen tietokoneen näppäimistöä. Lisätietoja Tietokoneen asetukset -apuohjelmasta: [Luku 13, "Tietokoneen asetukset -apuohjelma"](#).

QuickLock

Fn+F6-kutsunäppäimet käynnistävät QuickLock-suojaus-toiminnon.

QuickLock-toiminto estää Windows-käyttäjätilin luvattoman käytön kirjautumisikkunassa annettavan salasanan avulla.

Jotta voit käyttää suojattua käyttäjätiliä, anna kirjautumisikkunassa sen Windows-salasana.

Ennen QuickLock-toiminnon käyttämistä sinun on määritettävä Windows-käyttäjän tai -järjestelmänvalvojan salasana käyttäjätilille, jonka haluat suojata. (Windows-käyttäjän salasanalla voit suojata Windowsin käyttäjätilin ja Windows-järjestelmänvalvojan salasanalla Windowsin Järjestelmänvalvoja-tilin.)

Voit asettaa salasanan Windows-tilille seuraavasti:

1. Valitse **Käynnistä > Ohjauspaneeli > Käyttäjätilit > Käyttäjätilit**.
2. Valitse tili.
3. Valitse **Luo salasana** ja toimi näyttöön tulevien ohjeiden mukaan.

Jos tili on jo suojattu Windows-salasanalla, Luo salasana -linkki ei näy. Voit lukita tilin tai avata sen lukituksen seuraavassa kerrotulla tavalla käyttämällä nykyistä salasanaa.

Kun olet asettanut Windows-salasanan Windows-tilille, voit suojata tilin kirjautumisikkunassa, kun tili on käytössä.

- Jos haluat lukita tilin, paina **Fn+F6**.
- Voit avata tilin lukituksen kirjautumisikkunassa seuraavasti:
 - a. Valitse tili (jos ikkunassa näkyy monta tiliä)
 - b. Kirjoita tilin salasana salasanakenttään.
 - c. Paina **Enter**-näppäintä.

Kun Windows-tilille on asetettu Windows-salasana, se pyydetään tilin käyttöä varten tietokoneen käynnistyksen tai uudelleen-käynnistyksen yhteydessä.

Jos haluat tietoa Windows-salasanojen vaihtamisesta tai poistamisesta ja salasanavihjeiden käyttämisestä, toimi seuraavasti:

- » Valitse **Käynnistä > Ohjauspaneeli > Käyttäjätilit > Käyttäjätilit**.

Lisätietoja kutsunäppäinten käytöstä esimerkiksi ulkoisella näppäimistöllä on kohdassa "[Kutsunäppäimet](#)", [Luku 3](#), "[Näppäimistö](#)".

Tietoja Windows-salasanojen käyttämisestä yhdessä Compaq-salasanojen kanssa on jäljempänä tässä luvussa kohdassa "[Compaq ja Windows-salasanat](#)".

Salasanat

Useimmissa suojaustoiminnoissa käytetään salasanaa. Kun asetat salasanan, kirjoita se muistiin ja säilytä sitä turvallisessa paikassa tietokoneesta erillään.

- Jos unohdat käynnistyssalasanan ja Compaq-järjestelmänvalvojan salasanan, et voi käynnistää tietokonetta tai lopettaa lepotilaa. Saat lisätietoja ottamalla yhteyttä asiakaspalveluun tai huoltokumppaniisi.
- Jos unohdat Compaq-järjestelmänvalvojan salasanan, et voi käyttää Tietokoneen asetukset -apuohjelmaa.
- Jos unohdat DriveLock-salasanan, salasanalla suojattu kiintolevy lukitaan eikä sitä voi enää käyttää.

Compaq ja Windows-salasanat

Compaq-suojausominaisuudet ja Windows-käyttöjärjestelmän suojausominaisuudet toimivat toisistaan riippumatta.

Esimerkiksi Tietokoneen asetukset -apuohjelmassa käytöstä poistettua laitetta ei voi ottaa käyttöön Windowsissa.

Compaq-salasanat ja Windows-salasanat toimivat toisistaan riippumatta.

- *Compaq-salasanat* asetetaan Compaqin ohjelmistolla. Esimerkiksi Tietokoneen asetukset -apuohjelmalla voi asettaa vain Compaq-salasanaja.
- *Windows-salasanat* asetetaan Windows-käyttöjärjestelmässä.

Seuraavassa taulukossa luetellaan useimmiten käytetyt Compaqin ja Windowsin salasana- ja esitellään niiden toiminnot.

Compaq-salasana	Toiminto
Compaq-järjestelmänvalvojan salasana	Tarvitaan Tietokoneen asetukset-apuohjelman avaamiseen.
Käynnistyssalasana	Tarvitaan tietokoneen sisällön tarkastelemiseen, kun tietokone käynnistetään, käynnistetään uudelleen tai palautetaan lepotilasta.
DriveLock-salasana	Tarvitaan DriveLock-toiminnolla suojatun aseman käyttämiseen, kun tietokone käynnistetään tai käynnistetään uudelleen suojatulta kiintolevyiltä.
Windows-salasana	Toiminto
Järjestelmänvalvojan salasana	Estää tietokoneen sisällön luvattoman käsittelyn Windows-järjestelmänvalvojan oikeuksilla.
Käyttäjän salasana	Estää Windows-käyttäjätilin luvattoman käyttämisen.
Valmiustilan salasana	Estää tietokoneen sisällön käsittelyn, kun tietokone palautetaan valmiustilasta tai lepotilasta.

Tietoja aiheesta

- Jos haluat tietoa taulukossa kerrotuista Windows-salasanoina ja muiden Windows-salasanoiden (kuten näytönsäätäjän salasanan) käyttämisestä, valitse **Käynnistä > Ohje ja tuki**. Ohjeita valmiustilan salasanan käyttöä varten on myös tässä oppaassa. Katso "[Suojauksalasanan käyttäminen](#)", [Luku 2](#), "[Virta](#)".
- Tietoa Windows-käyttäjätilien käytöstä on tietokoneen mukana tulevassa painetussa *Aloituseroppaassa*.
- Tietoa Windows-käyttäjän tai Windows-järjestelmänvalvojan salasanan käytöstä QuickLock-toiminnon kanssa on aiemmin tässä luvussa kohdassa "[QuickLock](#)".
- Tietoa Compaq- ja Windows-salasanoiden käytöstä yhdessä on tämän luvun seuraavassa kohdassa.

Compaq- ja Windows-salasanojen ohjeet

Salasanojen valitseminen

Voit käyttää samaa tekstiä Compaq- ja Windows-salasanana. Ota kuitenkin seuraavat seikat huomioon:

- Compaq-salasanojen teksti voi olla mikä tahansa enintään 8 kirjaimen tai numeron yhdistelmä. Isojen ja pienten kirjainten välillä ei tehdä eroa.
- Compaq-salasanat on aina määritettävä ja kirjoitettava samoja näppäimiä käyttämällä.

Esimerkiksi näppäimistön numeronäppäimiä käyttäen asetettua Compaqin salasanaa ei tunnisteta, jos se näppäillään upotetulta numeronäppäimistöltä. Lisätietoja upotetusta numeronäppäimistöstä on kohdassa "[Upotetun numeronäppäimistön käyttäminen](#)", Luku 3, "[Näppäimistö](#)".

Compaqin salasanaa voi käyttää myös Windows-salasanana. Jos haluat lisätietoja Windows-salasanan valitsemisesta, valitse **Käynnistä > Ohje ja tuki**.

Salasanojen käyttäminen yhdessä

Vaikka voit käyttää samaa tekstiä eri salasanoille, Compaq-salasana ja Windows-salasana toimivat toisistaan erillisinä.

- Vaikka käyttäisit samaa tekstiä Compaq-salasanassa, sinun on määritettävä Compaq-salasana Tietokoneen asetukset -apuohjelmassa ja Windows-salasana käyttöjärjestelmässä.
- Jos et käytä samaa tekstiä Compaqin-salasanana ja Windows-salasanana, sinun täytyy antaa Compaqin salasana Compaqin salasananakehotteessa ja Windows-salasana Windowsin salasananakehotteessa. Esimerkki:
 - ❑ Jos käynnistyssalasana on asetettu, se (ei Windowsin salasana) pitää antaa, kun tietokone käynnistetään tai käynnistetään uudelleen tai lepotila lopetetaan.
 - ❑ Jos Windowsin valmiustilan salasana on asetettu, Windowsin salasana (ei käynnistyssalasana) pitää antaa, kun tietokone palautetaan valmiustilasta tai lepotilasta.

Vaikka salasanojen nimitykset kuulostavat samanlaisilta, Compaq-järjestelmänvalvojan salasana ja Windows-järjestelmänvalvojan salasana on eri käyttötarkoitus. Windows järjestelmänvalvojan salasanaa ei voi esimerkiksi käyttää Tietokoneen asetukset -apuohjelman käyttämiseksi. Vastaavasti Compaq-järjestelmänvalvojan salasanan avulla ei voi käsitellä tietokoneen sisältöä järjestelmänvalvojan valtuuksilla. Voit kuitenkin määrittää saman tekstin molemmiksi salasanoiksi.

Compaq-järjestelmänvalvojan salasanat

Compaq-järjestelmänvalvojan salasana suojaa Tietokoneen asetukset -apuohjelman kokoonpanoasetuksia ja järjestelmän tunnistetietoja. Kun salasana on asetettu, se on annettava, jotta Tietokoneen asetukset -apuohjelmaa voi käyttää.

Compaq-järjestelmänvalvojan salasana

- ei ole vaihtokelpoinen Windows-järjestelmänvalvojan salasanan kanssa, vaikka molemmat salasanat voivat sisältää saman sanan tai kirjain- tai numeroyhdistelmän
- voi sisältää enintään 8 kirjainta ja numeroa kaikkina yhdistelminä. Isojen ja pienten kirjainten välillä ei tehdä eroa.
- ei tule näkyviin, kun asetat, kirjoitat, vaihdat tai poistat sen.
- pitää asettaa ja syöttää täsmälleen samoilla näppäimillä. Esimerkiksi näppäimistön numeronäppäimiä käyttäen määritettyä Compaq-järjestelmänvalvojan salasanaa ei tunnisteta, jos se näppäillään upotetulla numeronäppäimistöllä.

Lisätietoja Tietokoneen asetukset -apuohjelman järjestelmän tunnistustiedoista on kohdassa "[Järjestelmätiedot](#)", [Luku 13](#), "[Tietokoneen asetukset -apuohjelma](#)".

Compaq-järjestelmänvalvojan salasanojen asettaminen

Compaq-järjestelmänvalvojan salasana voidaan asettaa, muuttaa tai poistaa Tietokoneen asetukset -apuohjelmassa.

Voit hallita salasanaa toimimalla seuraavasti:

1. Jos et ole varma, onko tietokone sammutettu vai lepotilassa, paina virtapainiketta. (Tietokone käynnistyy tai lepotila lopetetaan.)
2. Aseta Tietokoneen asetukset -apuohjelman ilmoitus näkymään.
 - ☐ Jos tietokone on päällä, käynnistä se uudelleen käyttöjärjestelmästä.
 - ☐ Jos olet varma, että tietokone on sammutettu eikä lepotilassa, käynnistä tietokone.
3. Paina **F10**, kun näytön vasemmassa alanurkassa näkyy asetusohjelman ilmoitus.

4. Valitse nuolinäppäimillä **Turvallisuus > Järjestelmänvalvojan salasana** ja paina **Enter**-näppäintä.
 - ❑ Jos haluat määrittää Compaq-järjestelmänvalvojan salasanan, kirjoita salasana **Enter New Password (Anna uusi salasana)**- ja **Confirm New Password (Vahvista uusi salasana)** -kenttään ja paina sitten **Enter**.
 - ❑ Jos haluat muuttaa Compaq-järjestelmänvalvojan salasanan, kirjoita nykyinen salasana **Enter Current Password (Anna vanha salasana)** -kenttään, kirjoita uusi salasana **Enter New Password (Anna uusi salasana)**- ja **Confirm New Password (Vahvista uusi salasana)** -kenttään ja paina sitten **Enter**.
 - ❑ Jos haluat poistaa Compaq-järjestelmänvalvojan salasanan, kirjoita nykyinen salasana **Enter Password (Anna salasana)** -kenttään, paina **Enter**-näppäintä kolme kertaa ja paina sitten **F10**.
5. Voit tallentaa asetukset ja poistua Tietokoneen asetukset -apuohjelmasta painamalla **F10** ja noudattamalla näyttöön tulevia ohjeita.

Määrittämäsi asetukset tulevat voimaan, kun tietokone käynnistetään uudelleen.

Compaq-järjestelmänvalvojan salasanojen kirjoittaminen

Anna Enter SETUP -kehotteessa Compaq-järjestelmänvalvojan salasana ja paina **Enter**. Voit yrittää kirjoittaa Compaq-järjestelmänvalvojan salasanan kolme kertaa. Sen jälkeen tietokone on käynnistettävä uudelleen, ennen kun voit antaa salasanan uudestaan.

Käynnistyssalasana

Käynnistyssalasanaalla voit estää tietokoneen luvattoman käytön. Kun tämä salasana on asetettu, se kysytään, kun tietokone käynnistetään tai käynnistetään uudelleen tai kun lepotila lopetetaan. Käynnistyssalasana

- ei tule näkyviin, kun asetat, kirjoitat, vaihdat tai poistat sen.
- pitää asettaa ja syöttää täsmälleen samoilla näppäimillä. Esimerkiksi näppäimistön numeronäppäimiä käyttäen asetettua käynnistyssalasanaa ei tunnisteta, jos se näppäillään upotetulla numeronäppäimistöllä.
- voi sisältää enintään 8 kirjainta ja numeroa kaikkina yhdistelminä. Isojen ja pienten kirjainten välillä ei tehdä eroa.

Käynnistyssalasanojen asettaminen

Käynnistyssalasana asetetaan, muutetaan tai poistetaan Tietokoneen asetukset -apuohjelmassa.

Voit hallita salasanaa toimimalla seuraavasti:

1. Jos et ole varma, onko tietokone sammutettu vai lepotilassa, paina virtapainiketta. (Tietokone käynnistyy tai lepotila lopetetaan.)
2. Aseta Tietokoneen asetukset -apuohjelman ilmoitus näkymään.
 - ☐ Jos tietokone on päällä, käynnistä se uudelleen käyttöjärjestelmästä.
 - ☐ Jos olet varma, että tietokone on sammutettu eikä lepotilassa, käynnistä tietokone.
3. Paina **F10**, kun näytön vasemmassa alanurkassa näkyy asetusohjelman ilmoitus.

4. Valitse nuolinäppäimillä **Turvallisuus > Käynnistys-salasana** ja paina **Enter**-näppäintä.
 - ❑ Jos haluat määrittää käynnistys salasanan, kirjoita salasana **Enter New Password (Anna uusi salasana)**- ja **Confirm New Password (Vahvista uusi salasana)** -kenttään ja paina sitten **Enter**.
 - ❑ Jos haluat muuttaa käynnistys salasanaa, kirjoita nykyinen salasana **Enter Current Password (Anna vanha salasana)** -kenttään, kirjoita uusi salasana **Enter New Password (Anna uusi salasana)**- ja **Confirm New Password (Vahvista uusi salasana)** -kenttään ja paina sitten **Enter**.
 - ❑ Jos haluat poistaa käynnistys salasanan, kirjoita nykyinen salasana **Enter Current Password (Anna vanha salasana)** -kenttään, paina **Enter**-näppäintä kolme kertaa ja paina sitten **F10**-näppäintä.
5. Voit tallentaa asetukset ja poistaa Tietokoneen asetukset -apuohjelmasta painamalla **F10** ja noudattamalla näyttöön tulevia ohjeita.

Määrittämäsi asetukset tulevat voimaan, kun tietokone käynnistetään uudelleen.

Käynnistys salasanojen syöttäminen

Anna käynnistys salasana sen kehotteessa ja paina **Enter**-näppäintä. Voit yrittää salasanan antamista kolme kertaa. Sen jälkeen tietokone on käynnistettävä uudelleen, ennen kun voit antaa salasanan uudestaan.

DriveLock

VAROITUS: Jos haluat estää DriveLock-toiminnolla suojatun kiintolevyn käytön, säilytä DriveLock-salasana turvallisessa paikassa tietokoneesta erillään. Jos unohdat DriveLock-salasanan, kiintolevy lukitaan pysyvästi eikä sitä voi enää käyttää.

DriveLock estää kiintolevyn sisällön luvattoman käytön.

DriveLock-suojaustoimintoa voi käyttää vain ensisijaisen kiintolevyn kanssa. Ensisijainen kiintolevy on tietokoneen kiintolevy paikassa oleva kiintolevy.

Ennen kuin voit suojata levyaseman DriveLock-toiminnolla, DriveLock-salasana pitää määrittää Tietokoneen asetukset -apuohjelmassa:

- Kun DriveLock-salasana on määritetty, se pitää antaa joka kerta, kun tietokone käynnistetään tai käynnistetään uudelleen DriveLock-toiminnolla suojatulta kiintolevyiltä.
 - DriveLock-salasanan voi poistaa vain poistamalla levyaseman DriveLock-suojauksen. Ohjeita on jäljempänä tässä luvussa kohdassa "[DriveLock-suojauksen poistaminen](#)".
 - DriveLock-toiminnolla suojatulle kiintolevyille pääsee vain antamalla DriveLock-salasanan.
-

Jos asetat sekä käynnistyssalasanan että DriveLock-salasanan, ne pyydetään molemmat, kun käynnistät tai käynnistät uudelleen tietokoneen DriveLock-suojatulta kiintolevyiltä. Vaikka käynnistyssalasana olisi sama kuin DriveLock-salasana, sinun pitää antaa käynnistyssalasana käynnistyssalasanakehotteessa ja DriveLock-salasana DriveLock-salasanakehotteessa.

DriveLock-salasanojen asettaminen

Aseta DriveLock-salasana seuraavasti:

1. Jos et ole varma, onko tietokone sammutettu vai lepotilassa, paina virtapainiketta. (Tietokone käynnistyy tai lepotila lopetetaan.)
2. Aseta Tietokoneen asetukset -apuohjelman ilmoitus näkymään.
 - ☐ Jos tietokone on päällä, käynnistä se uudelleen käyttöjärjestelmästä.
 - ☐ Jos olet varma siitä, että tietokone on sammutettu eikä lepotilassa, käynnistä tietokone.
3. Paina **F10**, kun näytön vasemmassa alanurkassa näkyy asetusohjelman ilmoitus.
4. Valitse nuolinäppäimillä **Turvallisuus > DriveLock Password (DriveLock-salasana)** ja paina **Enter**.
5. Lue varoitus ja paina sitten **Enter**.
6. Kirjoita uusi salasana **Enter New Password (Anna uusi salasana)** -kenttään ja paina **Enter**.
7. Kirjoita uusi salasana **Confirm New Password (Vahvista uusi salasana)** -kenttään ja paina **Enter**.
8. Vahvista valitsemasi kiintolevyn DriveLock-suojaus kirjoittamalla vahvistuskenttään DriveLock ja painamalla **F10**-näppäintä.
9. Jatka painamalla **Enter**.
10. Voit tallentaa asetukset ja poistua Tietokoneen asetukset -apuohjelmasta painamalla **F10** ja noudattamalla näyttöön tulevia ohjeita.

Määrittämäsi asetukset tulevat voimaan, kun tietokone käynnistetään uudelleen.

DriveLock-salasanan syöttäminen

Kun näytössä on DriveLock-salasanakehote, kirjoita DriveLock-salasana **Enter DriveLock Password (Anna DriveLock-salasana)** -kenttään ja paina **Enter**.

Voit yrittää salasanan antamista kolme kertaa. Sen jälkeen näyttöön tulee "HDD is locked now!" (Kiintolevy lukitaan). Kun näyttöön tulee tämä ilmoitus:

- Jos käynnistät tietokoneen uudelleen, voit antaa DriveLock-salasanan uudelleen.
- Jos painat **Enter**-näppäintä, tietokone yritetään käynnistää toiselta järjestelmässä olevalta käynnistyslaitteelta. Oletusasetusten mukaan tietokone yritetään käynnistää seuraavilta laitteilta alla olevassa järjestyksessä:
 - ☐ käynnistyslevyke
 - ☐ käynnistyslevy
 - ☐ verkkokortti.

Kokeneet käyttäjät voivat muuttaa tätä järjestystä Tietokoneen asetukset -apuohjelmassa.

DriveLock-salasanojen vaihtaminen

Muuta DriveLock-salasana seuraavasti:

1. Jos tietokone on käynnissä, sammuta se.
Jos tietokone ei ole käynnissä, mutta et ole varma, onko tietokone sammutettu vai lepotilassa, paina virtapainiketta. Kun tietokone käynnistyy tai lepotila lopetetaan, sammuta tietokone käyttöjärjestelmän kautta.
2. Käynnistä tietokone.
3. Paina **F10**, kun näytön vasemmassa alanurkassa näkyy asetusohjelman ilmoitus.
4. Valitse nuolinäppäimillä **Turvallisuus > DriveLock Password (DriveLock-salasana)** ja paina **Enter**.
5. Kirjoita nykyinen salasana **Enter Current Password (Anna vanha salasana)** -kenttään ja paina **Enter**.
6. Kirjoita uusi salasana **Enter New Password (Anna uusi salasana)** -kenttään ja paina **Enter**.
7. Kirjoita uusi salasana **Confirm New Password (Vahvista uusi salasana)** -kenttään ja paina **Enter**.
8. Kun asetusilmoitus näkyy näytössä, tallenna muutokset painamalla **Enter**-näppäintä.
9. Voit tallentaa asetukset ja poistua Tietokoneen asetukset -apuohjelmasta painamalla **F10** ja noudattamalla näyttöön tulevia ohjeita.

Määrittämäsi asetukset tulevat voimaan, kun tietokone käynnistetään uudelleen.

DriveLock-suojauksen poistaminen

Voit määrittää DriveLock-asetukset Tietokoneen asetukset -apuohjelmassa seuraavasti:

1. Jos tietokone on käynnissä, sammuta se.
Jos tietokone ei ole käynnissä, mutta et ole varma, onko tietokone sammutettu vai lepotilassa, paina virtapainiketta ja sammuta tietokone käyttöjärjestelmän kautta.
2. Käynnistä tietokone.
3. Paina **F10**, kun näytön vasemmassa alanurkassa näkyy asetusohjelman ilmoitus.
4. Valitse nuolinäppäimillä **Turvallisuus > DriveLock Password (DriveLock-salasana)** ja paina **Enter**.
5. Kirjoita nykyinen salasana **Enter Current Password (Anna vanha salasana)** -kenttään ja paina **Enter**-näppäintä kolme kertaa. (Enter-näppäimen painaminen jäljellä olevissa salasanakentissä ilmaisee, että haluat poistaa salasanan, etkä halua muuttaa sitä.)
6. Kun asetusilmoitus näkyy näytössä, tallenna muutokset painamalla **Enter**-näppäintä.
7. Voit tallentaa asetukset ja poistua Tietokoneen asetukset -apuohjelmasta painamalla **F10** ja noudattamalla näyttöön tulevia ohjeita.

Määrittämäsi asetukset tulevat voimaan, kun tietokone käynnistetään uudelleen.

Laiteturvallisuus

Voit estää tietokoneen käynnistämisen CD- tai DVD-levyltä tai levykkeeltä Tietokoneen asetukset -apuohjelman Laiteturvallisuus-valikossa.

Voit poistaa nämä tietokoneen ominaisuudet käytöstä tai ottaa ne käyttöön Tietokoneen asetukset -apuohjelmassa seuraavasti:

1. Jos et ole varma, onko tietokone sammutettu vai lepotilassa, paina virtapainiketta. (Tietokone käynnistyy tai lepotila lopetetaan.)
2. Aseta Tietokoneen asetukset -apuohjelman ilmoitus näkymään.
 - ☐ Jos tietokone on päällä, käynnistä se uudelleen käyttöjärjestelmän kautta.
 - ☐ Jos olet varma, että tietokone on sammutettu eikä lepotilassa, käynnistä tietokone.
3. Paina **F10**, kun näytön vasemmassa alanurkassa näkyy asetusohjelman ilmoitus.
4. Valitse **Turvallisuus > Laiteturvallisuus** ja paina **Enter**.
5. Valitse muokattava ominaisuus nuolinäppäimillä. Sen jälkeen:
 - ☐ Jos haluat poistaa ominaisuuden käytöstä, valitse kentän arvoksi **F5-** tai **F6-**näppäimellä **Poista käytöstä** ja paina **Enter**.
 - ☐ Jos haluat ottaa ominaisuuden käyttöön, valitse kentän arvoksi **F5-** tai **F6-**näppäimillä **Ota käyttöön** ja paina **Enter**.
6. Kun näyttöön tulee vahvistuskehote, jossa näkyy valitsemasi asetus, tallenna asetus painamalla **Enter**-näppäintä.
7. Voit tallentaa asetukset ja poistua Tietokoneen asetukset -apuohjelmasta painamalla **F10** ja noudattamalla näyttöön tulevia ohjeita.

Määrittämäsi asetukset tulevat voimaan, kun tietokone käynnistetään uudelleen.

Virustorjuntaohjelmat

Kun käytät tietokonetta sähköpostin lukemiseen ja lähettämiseen, lähiverkossa tai Internetissä, tietokoneeseen voi päästä tietokoneviruksia. Tietokonevirukset voivat vahingoittaa käyttöjärjestelmää, sovelluksia tai apuohjelmia tai saada ne toimimaan epänormaalilla tavalla.

Virustorjuntaohjelmistot tunnistavat useimmat virukset ja poistavat ne tietokoneesta. Yleensä ohjelmistot pystyvät myös korjaamaan viruksen aiheuttamia vahinkoja. Jotta suojaus olisi voimassa myös uusia viruksia vastaan, virustorjuntaohjelma ja virusmäärittelyt on päivitettävä.

Tietokoneeseen on asennettu valmiiksi Norton AntiVirus -ohjelmisto.

- Tietokoneessa olevaan Norton AntiVirus -ohjelmistoon saa 60 päivän ajan ilmaiset päivitykset. On erittäin suositeltavaa suojata tietokone uusilta viruksilta 60 päivän jälkeen liittämällä se laajennettuun päivityspalveluun.
- Norton AntiVirus -ohjelmiston käyttöä ja päivittämistä sekä laajennetun päivityspalvelun saamista koskevat ohjeet on toimitettu sovelluksen mukana.
- Jos haluat käyttää Norton AntiVirus -ohjelmistoa, valitse **Käynnistä > Kaikki ohjelmat > Norton AntiVirus**.

Tärkeät suojauspäivitykset Windows XP -käyttäjärjestelmää varten

VAROITUS: Jos haluat suojata kiintolevyn sisällön uusien turvallisuusaukkojen ja tietokonevirusten aiheuttamilta vaaroilta, tietokoneeseen kannattaa asentaa kaikki Microsoftin *tärkeät* suojauspäivitykset heti, kun saat niistä ilmoituksen. Käy myös Windows Update -sivustossa säännöllisesti ja asenna viimeisimmät *suositellavat* päivitykset Microsoftilta.

Tietokoneen mukana voidaan toimittaa *Critical Security Updates for Windows XP* -levy. Levy sisältää päivityksiä, jotka on julkaistu tietokoneen kokoonpanon jälkeen mutta ennen tietokoneen lähtöä tehtaalta.

Päivitä järjestelmäsi *Critical Security Updates for Windows XP* -levyn avulla seuraavasti:

1. Aseta levy optiseen asemaan.
2. Asenna kaikki päivitykset noudattamalla näytön ohjeita. Toimenpide saattaa kestää muutaman minuutin.
3. Poista levy asemasta.

Muita käyttöjärjestelmän ja muiden tietokoneen mukana toimitettujen ohjelmien päivityksiä on voitu julkaista sen jälkeen, kun tietokone lähti tehtaalta.

Jos haluat varmistaa, että tietokoneeseen on asennettu kaikki saatavana olevat päivitykset, toimi seuraavasti:

- » Käytä päivityslinkkiä, jonka saat näkyviin valitsemalla **Käynnistä > Ohje ja tuki**.

Windows-käyttöjärjestelmän ja Microsoftin sovellusten päivityksiä julkaistaan tietokoneesi koko eliniän ajan. Voit noutaa nämä päivitykset Microsoftin sivustosta tai käyttämällä Ohje ja tuki -apuohjelman päivityslinkkiä.

Palomuuriohjelmisto

Kun käytät tietokonetta sähköpostiin, lähiverkossa tai Internetissä, luvattomat henkilöt saattavat ehkä selvittää sinuun, tietokoneeseesi tai tietoihisi liittyviä asioita. Tietojesi suojaamiseksi on suositeltavaa käyttää palomuuriohjelmistoa.

Palomuuriohjelma tarkkailee tietokoneen lähtevää ja tulevaa tietoliikennettä. Palomuurin ominaisuuksia ovat mm. tapahtumaloki ja raportointi, automaattiset hälytykset ja ikkunat palomuurin asetusten määrittämistä varten.

Voit käyttää tietokoneessasi Windows-palomuuria, joka on oletusarvon mukaan käytössä. Toimi seuraavalla tavalla, jos haluat lisätietoja tästä palomuurista tai haluat ottaa palomuurin käyttöön tai poistaa sen käytöstä:

1. Valitse **Käynnistä > Ohjauspaneeli > Verkko- ja Internet-yhteydet > Windows-palomuuri**.
2. Valitse **Yleiset**-välilehti.
 - ☐ Jos haluat lisätietoja Windowsin palomuurista, valitse **Lisätietoja Windowsin palomuurista** -linkki.
 - ☐ Jos haluat poistaa Windowsin palomuurin käytöstä, valitse **Ei käytössä (ei suositella)**.
 - ☐ Jos haluat ottaa Windowsin palomuurin uudelleen käyttöön, valitse **Käytössä (suositellaan)**.
3. Valitse **OK**.

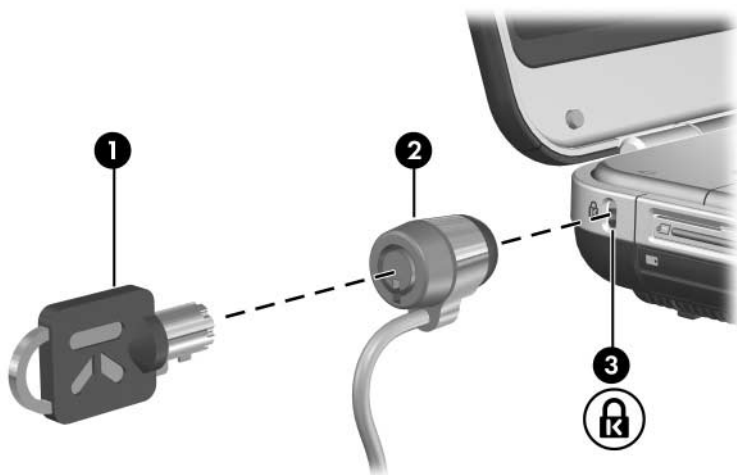
Tietyissä olosuhteissa palomuuri voi estää Internet-pelien käytön, häiritä tulostimen tai tiedostojen jakamista verkossa tai estää hyväksytyt sähköpostiliitteet. Voit ratkaista tällaiset ongelmat tilapäisesti poistamalla palomuurin käytöstä, suorittamalla haluamasi tehtävän, jonka palomuuri muutoin estäisi ja ottamalla sitten palomuurin uudelleen käyttöön. Voit ratkaista ongelman pysyvästi muuttamalla palomuurin asetuksia.

Lisävarusteena saatava vaijerilukko

Lisävarusteena saatava vaijerilukko on turvalaite, joka voi estää tietokoneen luvattoman siirtämisen.

Kiinnitä ja lukitse vaijerilukko seuraavasti:

1. Aseta vaijerilukon avain ❶ vaijerilukkoon.
2. Kierrä vaijeri ❷ jonkin kiinteästi asennetun esineen ympärille.
3. Aseta vaijerilukko sen kiinnityspaikkaan ❸ ja lukitse sitten vaijerilukko sen avaimella.

Tietokoneen asetukset -apuohjelma

Mikä Tietokoneen asetukset -apuohjelma on?

Tietokoneen asetukset -apuohjelma on ROM- eli lukumuistissa oleva ohjelma, jossa on tietoja ja toimintoja, joita voidaan käyttää myös silloin, kun käyttöjärjestelmä ei toimi tai käynnisty.

Apuohjelma sisältää tietoja tietokoneesta. Ohjelmassa voidaan määrittää käynnistys- ja suojausasetuksia ja muita asetuksia.

Tämän oppaan luvut sisältävät vaiheittaisia ohjeita Tietokoneen asetukset -apuohjelman tiettyjen asetusten määrittämistä varten. Esimerkiksi tietoa salasanan asettamisesta ja muista suojausasetuksista on kohdassa [Luku 12, "Suojaus"](#).

Voit määrittää muita järjestelmäasetuksia, kuten kuvakkeiden näkymisasetukset, Quick Launch -painikkeen ohjelmalla. Lisätietoja tästä ohjelmasta on kohdassa "[Quick Launch Buttons -ohjelma](#)", [Luku 3, "Näppäimistö"](#).

Tietokoneen asetukset -apuohjelman avaaminen

Setup-apuohjelman voi avata, kun näytössä näkyy sen ilmoitus. Ilmoitus on "Press <F10> to enter setup".

Tietokoneen asetukset -apuohjelman ilmoitus tulee näkyviin vain, kun tietokone käynnistetään tai käynnistetään uudelleen. Ilmoitus ei tule näkyviin, kun lepotila lopetetaan.

Ilmoitus näkyy hetken ennen Windowsin käynnistymistä näytön vasemmassa alanurkassa.

Voit avata Tietokoneen asetukset -apuohjelman seuraavasti:

1. Aseta Tietokoneen asetukset -apuohjelman ilmoitus näkymään.

- ☐ Jos tietokone ja Windows on käynnissä, käynnistä tietokone uudelleen.
- ☐ Jos tietokone on sammutettu, käynnistä se.
- ☐ Jos tietokone on lepotilassa, lopeta lepotila ja käynnistä tietokone uudelleen.

Jos et ole varma, onko tietokone sammutettu vai lepotilassa, paina virtapainiketta. Jos tietokone käynnistää Windowsin, käynnistä tietokone uudelleen. Jos tietokone käynnistää muun kuin Windows-sovelluksen tai -apuohjelman, kuten Tietokoneen asetukset -apuohjelman, sammuta tietokone ja käynnistä se.

2. Paina **F10**, kun näytössä näkyy asetusohjelman ilmoitus.

Tietokoneen asetukset -apuohjelman kieli

Voit muuttaa Tietokoneen asetukset -apuohjelman kieliasetusta noudattamalla seuraavia ohjeita. Jos et ole vielä käynnistänyt Tietokoneen asetukset -apuohjelmaa, aloita vaiheesta 1.

Jos Tietokoneen asetukset -apuohjelma on jo käynnistetty ja näkyy näytössä, aloita vaiheesta 4.

1. Jos et ole varma, onko tietokone sammutettu vai lepotilassa, paina virtapainiketta. (Tietokone käynnistetään tai lepotila lopetetaan.)
2. Aseta Tietokoneen asetukset -apuohjelman ilmoitus näkymään:
 - ☐ Jos tietokone on päällä, käynnistä se uudelleen käyttöjärjestelmän kautta.
 - ☐ Jos olet varma, että tietokone on sammutettu eikä lepotilassa, käynnistä tietokone.
3. Paina **F10**, kun näytössä näkyy asetusohjelman ilmoitus.
4. Valitse nuolinäppäimillä **Lisäasetukset**-valikko.
5. Valitse **Language Support (Kielivalinta)** nuolinäppäimillä.
6. Valitse kieli painamalla **F5**- tai **F6**-näppäintä.
7. Määritä asetukset ja poistu Tietokoneen asetukset -apuohjelmasta painamalla **F10**-näppäintä, ja toimi sitten näytössä näkyvien ohjeiden mukaan. Määrittämäsi asetukset tulevat voimaan, kun tietokone käynnistetään uudelleen Windowsissa.

Siirtyminen osien välillä ja kohteiden valitseminen

Tietokoneen asetukset ei ole Windows-apuohjelma, eikä se tue kosketuslaturin käyttöä. Liikkuminen ja valinnat tapahtuvat näppäimistöllä.

- Voit valita valikon tai valikon kohteen käyttämällä nuolinäppäimiä.
- Voit valita haluamasi kohteen avattavasta luettelosta tai muuttaa kentän arvon (esimerkiksi Käytössä/Poissa käytössä) käyttämällä nuolinäppäimiä tai **F5**- ja **F6**-näppäimiä.
- Voit valita kohteen painamalla **Enter**-näppäintä.
- Voit sulkea tekstiruudun tai palata valikkonäyttöön painamalla **Esc**-näppäintä.

Uempien apuohjelman alavalikoiden ikkunoiden alareunassa on siirtymisohjeet. Voit tuoda näyttöön siirtymiseen ja valitsemiseen liittyviä lisätietoja Tietokoneen asetukset -apuohjelman ollessa käynnissä painamalla **F1**.

Järjestelmätiedot

Seuraavissa ohjeissa neuvotaan, kuinka voit tarkastella järjestelmätietoja Tietokoneen asetukset -apuohjelmassa. Jos et ole vielä käynnistänyt Tietokoneen asetukset -apuohjelmaa, aloita vaiheesta 1. Jos Tietokoneen asetukset -apuohjelma on jo käynnistetty ja näkyy näytössä, aloita vaiheesta 4.

1. Jos et ole varma, onko tietokone sammutettu vai lepotilassa, paina virtapainiketta. (Tietokone käynnistyy tai lepotila lopetetaan.)
2. Aseta Tietokoneen asetukset -apuohjelman ilmoitus näkymään:
 - ☐ Jos tietokone on päällä, käynnistä se uudelleen käyttöjärjestelmästä.
 - ☐ Jos olet varma, että tietokone on sammutettu eikä lepotilassa, käynnistä tietokone.
3. Paina **F10**, kun näytön vasemmassa alanurkassa näkyy asetusohjelman ilmoitus.
4. Katso järjestelmän tiedot **päävalikosta (Main)** ja **Lisäasetukset**-valikosta.
 - ☐ Voit tuoda näyttöön suurimman osan Tietokoneen asetukset -apuohjelman järjestelmätiedoista valitsemalla nuolinäppäimillä **päävalikon (Main)**.
 - ☐ Voit tuoda näyttöön näyttömuistin tiedot valitsemalla nuolinäppäimillä **Lisäasetukset**-valikon.
5. Voit sulkea Tietokoneen asetukset -apuohjelman tallentamatta asetuksia valitsemalla nuolinäppäinten avulla **Lopeta > Exit Discarding Changes (Lopeta ja hylkää muutokset)** ja painamalla sitten **Enter**. (Tietokone käynnistetään uudelleen Windowsiin.)

Oletusasetukset

Seuraavissa ohjeissa kuvataan, kuinka voit palauttaa Tietokoneen asetukset -apuohjelman oletusasetukset. Jos et ole vielä käynnistänyt Tietokoneen asetukset -apuohjelmaa, aloita vaiheesta 1. Jos Tietokoneen asetukset -apuohjelma on jo käynnistetty ja näkyy näytössä, aloita vaiheesta 4.

1. Jos et ole varma, onko tietokone sammutettu vai lepotilassa, paina virtapainiketta.
(Tietokone käynnistyy tai lepotila lopetetaan.)
2. Aseta Tietokoneen asetukset -apuohjelman ilmoitus näkymään:
 - ☐ Jos tietokone on päällä, käynnistä se uudelleen käyttäjärjestelmästä.
 - ☐ Jos olet varma, että tietokone on sammutettu eikä lepotilassa, käynnistä tietokone.
3. Paina **F10**, kun näytön vasemmassa alanurkassa näkyy asetusohjelman ilmoitus.
4. Paina **F9**-näppäintä.
5. Kun asetusvahvistus näkyy näytössä, tallenna asetus painamalla **Enter** -näppäintä.
6. Tallenna asetus ja poistu Tietokoneen asetukset -apuohjelmasta painamalla **F10**-näppäintä, ja toimi sitten näyttöön tulevien ohjeiden mukaan.

Tietokoneen asetukset -apuohjelman oletusasetukset määritetään, kun poistut Tietokoneen asetukset -apuohjelmasta. Asetuksia käytetään, kun tietokone käynnistetään uudelleen Windowsissa. Tunnistustiedot, kuten lukumuistin versiotiedot, säilytetään.

Lisätoiminnot

Tässä oppassa käsitellään Tietokoneen asetukset -apuohjelman ominaisuuksia, joiden käyttämistä suositellaan kaikille käyttäjille. Lisätietoja Tietokoneen asetukset -apuohjelman ominaisuuksista, joiden käyttöä suositellaan vain kokeneille käyttäjille, on Ohje ja tukipalvelut -toiminnossa, johon pääset valitsemalla **Käynnistä > Ohje ja tuki**.

Seuraavat Tietokoneen asetukset -apuohjelman toiminnot on tarkoitettu kokeneille käyttäjille:

- kiintolevyn itsetesti.
- Network Service Boot (käynnistys verkkopalvelun avulla)
Kun tietokone käynnistetään tai käynnistetään uudelleen tai lepotila lopetetaan, näytön vasemmassa alanurkassa näkyy "<F12> to boot from LAN" (Paina F12, jos haluat käyttää verkkokäynnistystä). Kun tämä teksti näkyy näytössä, voit valita PreBoot eXecution Environment (PXE) -palvelimen suorittaman käynnistuksen painamalla F12-näppäintä.
- käynnistysjärjestyksen asetukset.
Kun tietokone käynnistetään tai käynnistetään uudelleen tai lepotila lopetetaan, näytön vasemmassa alanurkassa näkyy "Press <ESC> to change boot order" (Paina ESC, jos haluat muuttaa käynnistysjärjestystä). Kun tämä teksti näkyy näytössä, voit Esc-näppäintä painamalla muuttaa käynnistysjärjestystä.
- lisävarusteina saatavien WLAN- ja Bluetooth-laitteiden ottaminen käyttöön ja poistaminen käytöstä.
Jos lisävarusteena saatava langaton laite poistetaan käytöstä Tietokoneen asetukset -apuohjelmassa, sitä ei voi käyttää langattoman laitteen painikkeella eikä Wireless Assistant -apuohjelman avulla. Lisätietoja langattoman laitteen painikkeesta ja Wireless Assistant -apuohjelmasta on kohdassa [Luku 11, "Langaton toiminto \(vain tietty mallit\)"](#).

Tietokoneen asetukset -apuohjelman lopettaminen

Voit lopettaa Tietokoneen asetukset -apuohjelman tallentaen tai hyläten tekemäsi muutokset.

- Voit sulkea apuohjelman ja tallentaa nykyisen istunnon muutokset seuraavilla tavoilla:
 - ❑ Paina **F10**-näppäintä ja noudata näyttöön tulevia ohjeita.
– tai –
 - ❑ Jos Tietokoneen asetukset -apuohjelman valikot eivät näy näytössä, palaa valikkonäyttöön painamalla **Esc**-näppäintä. Valitse nuolinäppäimillä **Lopeta > Exit Saving Changes (Poistu tallentaen muutokset)** ja paina **Enter**.

Kun suljet apuohjelman painamalla **F10**-näppäintä, näyttöön tulee vaihtoehto, jonka avulla voit palata Tietokoneen asetukset -apuohjelmaan. Kun lopetat apuohjelman valitsemalla Exit Saving Changes (Poistu tallentaen muutokset) -vaihtoehdon, apuohjelma suljetaan, kun painat **Enter**-näppäintä.

- Voit sulkea Tietokoneen asetukset -apuohjelman tallentamatta tekemiäsi muutoksia seuraavasti:

Jos Tietokoneen asetukset -apuohjelman valikot eivät näy näytössä, palaa valikkonäyttöön painamalla **Esc**-näppäintä. Valitse sitten nuolinäppäimillä **Lopeta > Exit Discarding Changes (Lopeta ja hylkää muutokset)** ja paina **Enter**.

Kun Tietokoneen asetukset -apuohjelma lopetetaan, Windows käynnistetään uudelleen.

Ohjelmistojen päivitys ja palautus

Ohjelmistopäivitykset

Tietokoneeseen kannattaa asentaa uusimmat ohjelmistoversiot sitä mukaa, kun niitä julkaistaan. Näin varmistat, että tietokone toimii parhaalla mahdollisella tavalla ja että se on yhteensopiva muuttuvien tekniikoiden kanssa.

Muiden ohjelmistoihin tehtävien muokkausten tapaan myös ohjelmistopäivitys kannattaa aloittaa palautuspisteen määrittämisellä. Ohjeita on jäljempänä tässä luvussa kohdassa "[Järjestelmän palautuksen käyttäminen](#)".

Ohjelmiston päivityslinkkien käyttäminen on usein helpoin tapa päivittää tietokoneeseen valmiiksi ladatut tai asennetut ohjelmistot. Avaa linkit valitsemalla **Käynnistä > Ohje ja tuki**.

Seuraavissa kohdissa on yksityiskohtaisia ohjeita, joiden avulla voit

- valmistautua päivityksiin selvittämällä tietokoneen luokan, tuotenimen, tuotenumeron ja sarjanumeron
- valmistautua järjestelmän lukumuistin (ROM) päivitykseen tarkistamalla tietokoneen nykyisen lukumuistin version
- noutaa ja asentaa päivityksiä Compaqin sivustosta.

Jos tietokone on liitetty verkkoon, ohjelmiston päivittämisestä kannattaa keskustella verkonvalvojan kanssa ennen päivitystä ja etenkin ennen järjestelmän ROM-päivitystä.

Tietokonetta koskevien tietojen tarkistaminen

Tietokoneen päivittämistä varten voidaan tarvita seuraavia tietoja:

- Tuoteryhmä on "kannettavat tietokoneet" (Notebook).
- Tuotteen nimi, (P/N) ja sarjanumero (S/N) on merkitty palvelutarraan (Service Tag). Palvelutarra on kiinnitetty tietokoneen pohjaan. Näet palvelutarran tiedot myös valitsemalla **Käynnistä > Ohje ja tuki > My Compaq Computer**.

Tietokoneen lukumuistin tietojen tarkistaminen

Jos haluat tietää, onko saatavilla oleva ROM-päivitys uudempi kuin tietokoneen ROM-muistin versio, tarkista järjestelmän lukumuistin versio.

Tietokoneen lukumuistiin on tallennettu BIOS (Basic Input-Output System) -asetukset. BIOS-asetukset määrittävät, miten tietokoneen laitteisto toimii käyttöjärjestelmän ja ulkoisten laitteiden kanssa. BIOS-asetuksissa voi myös määrittää esimerkiksi tietokoneen kellonajan ja päivämäärän.

Tietokoneen lukumuistitietoja voi tarkastella Windowsissa ja Tietokoneen asetukset -apuohjelmassa.

- Voit tuoda ROM-tiedot näkyviin Windowsissa painamalla **Fn+Esc**.

Fn+Esc-kutsunäppäimen näytössä näkyy järjestelmän ROM-muistin versio BIOS-järjestelmän päivämääränä. Joissakin tietokonemalleissa BIOS-päivämäärä näytetään desimaalimuotoisena. Voit tyhjentää näytön painamalla **Esc**-näppäintä.

- Voit tarkistaa lukumuistitiedot Tietokoneen asetukset -apuohjelmassa seuraavasti:
 1. Jos et ole varma, onko tietokone sammutettu vai lepotilassa, paina virtapainiketta.
(Tietokone käynnistyy tai lepotila lopetetaan.)
 2. Aseta Tietokoneen asetukset -apuohjelman ilmoitus näkymään:
 - ◆ Jos tietokone on päällä, käynnistä se uudelleen käyttöjärjestelmän kautta.
 - ◆ Jos olet varma, että tietokone on sammutettu eikä lepotilassa, käynnistä tietokone.
 3. Paina **F10**, kun näytön vasemmassa alanurkassa näkyy "Press <F10> to enter Setup" -ilmoitus.
 4. Jos Tietokoneen asetukset -apuohjelmassa ei näy järjestelmätietoja, kun apuohjelma avataan, valitse nuolinäppäimillä vaihtoehto **Main (Päävalikko)**.
(Päävalikossa näytetään ROM-tiedot ja muut järjestelmätiedot.)
 5. Voit sulkea Tietokoneen asetukset -apuohjelman tallentamatta asetuksia valitsemalla nuolinäppäinten avulla **Exit (Lopeta) > Exit Discarding Changes (Lopeta ja hylkää muutokset)** ja painamalla sitten **Enter**.
(Tietokone käynnistetään uudelleen Windowsissa.)

Lisätietoja Tietokoneen asetukset -apuohjelmasta on kohdassa [Luku 13, "Tietokoneen asetukset -apuohjelma"](#).

Internet-ohjelmat

Tässä osassa kerrotaan Compaqin sivustossa saatavana olevista ohjelmistopäivityksistä. Tietoa Internet-yhteyden muodostamisesta tietokoneen mukana tulevan Internet-ohjelmiston avulla on tietokoneen painetun *Aloitussoppaan* kohdassa "Internet-yhteyden muodostus".

Useimmat ohjelmistot Compaq-sivustossa on pakattu *SoftPaq*-nimisiksi tiedostoiksi. Osa lukumuistin (ROM) päivityksistä voi olla pakattu *ROMPaq*-nimisiksi päivitystiedostoiksi.

Useimmat päivityspaketit sisältävät tiedoston Readme.txt. Tiedosto sisältää paketissa olevien ohjelmien tarkan kuvauksen, asennusohjeet ja vianmääritysohjeita. ROMPaq-paketeissa olevat Readme.txt-tiedostot ovat saatavana vain englanniksi.

Seuraavissa osissa kerrotaan seuraavien osien päivitysten lataamisesta ja asentamisesta:

- lukumuisti- eli ROM-päivitys
- muun kuin ROM-päivityksen sisältävä SoftPaq-päivitys, kuten esimerkiksi sovelluspäivitys.

Järjestelmän lukumuistin lataaminen

VAROITUS: Jotta tietokone ei vahingoitu tai päivitys epäonnistu, lataa ja asenna lukumuistipäivitys vain, kun tietokone on liitetty luotettavaan ulkoiseen virtalähteeseen verkkovirtalaitteella. (Älä lataa tai asenna lukumuistipäivitystä, jos tietokone on liitetty lisävarusteena saatavaan telakointilaitteeseen tai tietokone toimii akkuvirralla.) Lataamisen ja asennuksen aikana:

- Älä irrota tietokonetta pistorasiasta.
 - Älä sammuta tietokonetta tai käynnistä valmius- tai lepotilaa.
 - Älä aseta, poista, liitä tai irrota mitään laitetta, kaapelia tai johtoa.
-

Lukumuistipäivityksen lataaminen

Kun haluat ladata lukumuistipäivityksen, toimi seuraavasti:

1. Mene Compaqin sivustoon, joka sisältää tietokoneellesi tarkoitettuja ohjelmia:
 - ☐ Valitse **Käynnistä > Ohje ja tuki** ja valitse sitten ohjelmistopäivityslinkki.
 - tai –
 - ☐ Mene Compaqin sivustoon osoitteeseen
<http://www.compaq.com/consumersupport>.
2. Etsi tietokoneesi malli näytön ohjeiden mukaan ja valitse ladattava lukumuistipäivitys (ROM-päivitys).
3. Kun olet tiedostojen latausalueella, toimi seuraavasti:
 - a. Kirjoita muistiin niiden lukumuistipäivitysten tiedot (päivämäärä ja nimi), jotka ovat uudempia kuin tietokoneessa oleva lukumuisti. (Saatat tarvita näitä tietoja myöhemmin, kun haet kiintolevyltä sille lataamaasi päivitystä.)
 - b. Kirjoita muistiin oletus- tai mukautettu polku kiintolevyllä, johon ROM-paketti ladataan. (Sinun on ehkä etsittävä ROM-paketti sen lataamisen jälkeen.)
 - c. Lataa valittu tiedosto kiintolevyillesi online-ohjeiden mukaan.

Lukumuistipäivityksen asentaminen

Lukumuistin asennustoimenpiteet vaihtelevat. Toimi näytölle tulevien ohjeiden mukaan, kun lataus on valmis. Jos ohjeita ei näy, toimi seuraavasti:

1. Avaa Windowsin Resurssienhallinta. Voit avata Windowsin Resurssienhallinta-ikkunan valitsemalla **Käynnistä > Kaikki ohjelmat > Apuohjelmat > Resurssienhallinta**.
2. Toimi Resurssienhallinta-ikkunan vasemmassa osassa seuraavasti:
 - a. Valitse **Oma tietokone** > kiintolevyn kirjaintunnus. (Kiintolevyn tunnus on yleensä Paikallinen levy C.)
 - b. Siirry muistiin kirjoittamaasi hakemistopolkua käyttäen siihen kiintolevyn kansioon, johon päivitys on tallennettu.
3. Aloita asennus avaamalla kansio ja kaksoisnapsauttamalla tiedostoa, jolla on .exe-tunniste, esimerkiksi Tiedostonimi.exe, jolloin ROM-päivityksen asennus käynnistyy.
4. Suorita asennus loppuun noudattamalla näyttöön tulevia ohjeita.

Jos näyttöön tulee ilmoitus asennuksen onnistumisesta, voit poistaa ladatun tiedoston kohdekansiosta.

Ohjelmien lataaminen

Voit päivittää muun kuin lukumuistin seuraavasti:

1. Mene Compaqin sivustoon, joka sisältää tietokoneellesi tarkoitettuja ohjelmia.
 - ☐ Valitse **Käynnistä > Ohje ja tuki** ja valitse sitten ohjelmistopäivityslinkki.
 - tai –
 - ☐ Mene Compaqin sivustoon osoitteeseen
<http://www.compaq.com/consumersupport>
2. Selvitä tietokoneesi malli näyttöön tulevien ohjeiden mukaan ja valitse ladattava ohjelmisto.
3. Kun olet tiedostojen latausalueella, toimi seuraavasti:
 - a. Kirjoita muistiin ladattavan SoftPac-tiedoston päivämäärä, nimi tai muu tunniste. (Saatat tarvita näitä tietoja myöhemmin, kun haet kiintolevyltä sille lataamaasi päivitystä.)
 - b. Lataa SoftPac-tiedosto kiintolevyllesi online-ohjeiden mukaan.
4. Kun tiedosto on ladattu, avaa Windowsin Resurssienhallinta. Voit avata Resurssienhallinta-ikkunan valitsemalla **Käynnistä > Kaikki ohjelmat > Apuohjelmat > Resurssienhallinta**.
5. Valitse Windowsin Resurssienhallinta-ikkunan vasemmasta ruudusta **Oma tietokone** ja valitse kiintolevysi tunnus. (Kiintolevyn tunnus on yleensä Paikallinen levy C.)

6. Valitse **SWSETUP**-kansio.

Useimpien Compaqin sivustosta ladattavien tiedostojen kohdekansio on SWSETUP-kansio. Jos lataamaasi tiedostoa ei näy SWSETUP-kansiossa, katso, onko tiedosto Omat tiedostot -kansiossa.

7. Valitse kansioista lataamasi ohjelmistopakettin nimi tai numero.

8. Valitse tiedosto, jossa on .exe-tunniste, esimerkiksi Tiedostonimi.exe. Asennus alkaa tämän jälkeen.

9. Suorita asennus loppuun noudattamalla näyttöön tulevia ohjeita.

Jos näyttöön tulee ilmoitus asennuksen onnistumisesta, voit poistaa ladatun tiedoston kohdekansiosta.

Järjestelmän palauttaminen

VAROITUS: Jotta tietokoneen toiminta säilyisi, tee tässä osassa kuvatut toimenpiteet vain, jos tietokone on liitetty luotettavaan ulkoiseen virtälähteeseen verkkovirtalaitteen kautta. Ohjelmistojen palauttamisen, korjaamisen tai uudelleenasennuksen aikana:

- Älä irrota tietokonetta ulkoisesta virtälähteestä.
 - Älä sammuta tietokonetta tai käynnistä valmius- tai lepotilaa.
 - Älä aseta, poista, liitä tai irrota mitään laitetta, kaapelia tai johtoa.
-

Ennen vianmäärittystä

Suosittelaa, että yrität palauttaa järjestelmän järjestelmän palautustoiminnoilla ennen kuin yrität korjata tai asentaa sitä uudelleen.

Tee seuraavat palautustoimenpiteet annetussa järjestyksessä.

Vaihe	Kuvaus	Lue
1	Palauta tietokone järjestelmän palautuskohtaan.	Katso " Järjestelmän palautuksen käyttäminen ", jäljempänä tässä luvussa.
2	Yritä ratkaista ongelma tai selvittää sitä Windowsin Ohje ja tukipalvelut -toiminnon avulla.	Valitse Käynnistä > Ohje ja tuki > Vianmäärittäminen .
3	Asenna uudelleen kaikki Compaqin ohjaimet.	Katso " Ohjaimien korjaaminen tai asentaminen uudelleen ", jäljempänä tässä luvussa.
4	Jos epäilet, että ongelma johtuu valmiiksi asennetusta tai ladatusta sovelluksesta, yritä asentaa sovellus uudelleen.	Katso " Sovellusten korjaaminen tai asentaminen uudelleen ", jäljempänä tässä luvussa.
5	Korjaa käyttöjärjestelmä.	Katso " Käyttöjärjestelmän korjaaminen ", jäljempänä tässä luvussa.
6	Asenna käyttöjärjestelmä uudelleen.	Katso " Käyttöjärjestelmän asentaminen uudelleen ", jäljempänä tässä luvussa.

Tietojen suojaaminen

Tietokoneeseen lisätyt ohjelmat tai laitteet saattavat vaikuttaa epäsuotuisasti järjestelmän vakauteen. Voit suojata tiedostosi tallentamalla ne Omat tiedostot -kansioon ja varmuuskopioimalla tämän kansion säännöllisesti.

Järjestelmän palautuksen käyttäminen

Järjestelmän palautusapuohjelma suojaa järjestelmätiedostojasi ja toimintaan vaikuttavia määrityksiä käyttämällä järjestelmän palautuskohtia. Järjestelmän palautuskohdat ovat eräänlaisia pikaotoksia sovellus-, ohjain- ja käyttöjärjestelmätiedostoista, jotka voidaan palauttaa.

Tietokone asettaa järjestelmän palautuspisteitä säännöllisesti. Lisäksi palautuspisteitä voidaan luoda, jos muutat omia asetuksiasi tai asennat ohjelmistoja tai laitteita.

Asettamalla manuaalisesti järjestelmän palautuspisteitä tarpeen mukaan voit suojata järjestelmäsi tietoja ja asetuksia. On suositeltavaa asettaa järjestelmän palautuspisteitä manuaalisesti

- ennen suurien ohjelmisto- tai laitteistomuutosten tekemistä
- säännöllisesti aina silloin kun järjestelmä toimii halutulla tavalla.

Palautuspisteiden palautus ei vaikuta datatiedostoihisi. Järjestelmäohjelmistojen palauttaminen vastaamaan aiempaa tilannetta ei esimerkiksi vaikuta asiakirjoihin tai sähköposteihin, jotka on tallennettu palautettavan ajankohdan jälkeen. Kaikki Järjestelmän palautus -toiminnot voidaan perua.

Palautuspisteen asettaminen

Voit asettaa järjestelmän palautuspisteen manuaalisesti seuraavasti:

1. Valitse **Käynnistä > Ohje ja tuki > Järjestelmän palauttaminen**.
2. Valitse **Luo palautuspiste** ja toimi näyttöön tulevien ohjeiden mukaan.

Palautuspisteen palauttaminen

Palauta palautuskohta tietokoneeseen seuraavasti:

1. Tarkista, että tietokone on liitetty luotettavaan ulkoiseen virtalähteeseen verkkovirtalaitteen avulla.
2. Valitse **Käynnistä > Ohje ja tuki > Järjestelmän palauttaminen**.
3. Valitse **Palauta tietokone aiemman ajankohdan mukaiseksi** ja toimi näytön ohjeiden mukaan.

Ohjaimien korjaaminen tai asentaminen uudelleen

Kaikki tietokoneen tarvitsemat ohjaimet voidaan asentaa uudelleen tietokoneen mukana toimitetulta *Driver Recovery* -levyltä.

Jos et ole asentanut käyttöjärjestelmää uudelleen, ohjaimet voidaan asentaa uudelleen myös kiintolevyltä.

Ohjaimien uudelleenasennuksessa korjataan tai korvataan suurin osa vioittuneista ohjaimista ja asennetaan uudelleen suurin osa poistetuista ohjaimista.

Joitakin tehtaalla asennettuja, ulkoisten laitteiden ohjaimia ei välttämättä ole saatavilla uudelleen asentamista varten *Driver Recovery* -levyllä tai kiintolevyllä. Yleensä ulkoisen laitteen ohjaimia on saatavilla laitteen mukana toimitettavalla levyllä tai laitteen valmistajan tai toimittajan Web-sivuilta.

Korjaa tai asenna uudelleen itse tietokoneen toimintaan liittyvät ohjaimet, ennen kuin korjaat tai asennat uudelleen ulkoisten laitteiden ohjaimia.

- *Jos voit asentaa tietokoneen vaatimat ohjaimet kiintolevyltä, toimi seuraavasti:* Valitse **Käynnistä > Kaikki ohjelmat > Software Setup** ja toimi näytön ohjeiden mukaan. (Kun sinua kehoitetaan valitsemaan uudelleen asennettavat ohjaimet, valitse tai tyhjennä joidenkin tai kaikkien luettujen ohjainten valintaruudut.)
- *Jos et voi asentaa tietokoneen vaatimia ohjaimia kiintolevyllä, asenna ne Driver Recovery -CD-levyltä seuraavasti:* Kun Windows on käynnissä, aseta *Driver Recovery* -levy optiseen asemaan ja toimi näyttöön tulevien ohjeiden mukaan. (Kun sinua kehoitetaan valitsemaan uudelleen asennettavat ohjaimet, valitse tai tyhjennä joidenkin tai kaikkien luettujen ohjainten valintaruudut.)

Jos levy ei käynnisty joidenkin sekuntien kuluessa, toimi seuraavasti:

- a. Valitse **Käynnistä > Suorita**.
- b. Kirjoita **Avaa**-kenttään D:\SWSETUP\APPINSTL\SETUP.EXE, missä D on optisen aseman tunnus.
- c. Valitse **OK**.

Sovellusten korjaaminen tai asentaminen uudelleen

Kaikki tietokoneeseen valmiiksi asennetut tai tallennetut sovellukset voidaan korjata tai asentaa uudelleen palautuslevyltä.

Jos et ole asentanut käyttöjärjestelmää uudelleen, tietyt valmiiksi ladatut sovellukset, kuten Software Setup -apuohjelman sovellukset, voidaan myös korjata tai asentaa uudelleen kiintolevyltä.

Sovellusten uudelleenasennuksessa korjataan tai korvataan vioittuneet sovelluksen järjestelmätiedostot ja asennetaan uudelleen sovelluksen poistetut järjestelmätiedostot.

- Useimmissa tapauksissa: jos korjattava tai uudelleen asennettava sovellus on yhä asennettuna tietokoneeseen, uudelleenasennus ei vaikuta sovellukseen tekemiisi asetuksiin.
- Kaikissa tapauksissa: jos sovellus on poistettu tietokoneesta, uudelleenasennus asentaa sovelluksen alkuperäisen version ja asetukset.

Sovellusten asentaminen uudelleen kiintolevyltä

Voit asentaa valmiiksi ladatun sovelluksen tai apuohjelman kiintolevyltä seuraavasti:

- » Valitse **Käynnistä > Kaikki ohjelmat > Software Setup** ja noudata sitten näyttöön tulevia ohjeita.
(Kun sinua kehoitetaan valitsemaan uudelleen asennettavat ohjelmat, valitse tai tyhjennä joidenkin tai kaikkien lueteltujen sovellusten valintaruudut.)

Sovellusten asentaminen uudelleen palautuslevyltä

Sovellusten palautusohjelman sijainti vaihtelee tietokoneen mallin mukaan.

- Jotkin tai kaikki sovellusten palautusohjelmat voivat olla *Driver Recovery* -levyllä.
- Jotkin tai kaikki sovellusten palautusohjelmat voivat olla yhdellä tai usealla *Application Recovery* -levyllä.

Toimi seuraavien ohjeiden mukaan, jos palautat tai asennat uudelleen sovellukset *Driver Recovery* -levyltä tai *Application Recovery* -levyltä. Sovellukset kannattaa palauttaa ensin *Driver Recovery* -levyltä ja sitten *Application Recovery* -CD-levyltä, jotka mahdollisesti tulevat tietokoneesi mukana.

Jos haluat asentaa uudelleen valmiiksi tallennetun tai asennetun sovelluksen *Driver Recovery* -levyltä tai *Application Recovery* -levyltä, toimi seuraavasti:

- » Kun Windows on käynnissä, aseta levy optiseen asemaan ja toimi näyttöön tulevien ohjeiden mukaan. (Kun sinua kehoitetaan valitsemaan uudelleen asennettavat sovellukset, valitse tai tyhjennä joidenkin tai kaikkien lueteltujen sovellusten valintaruudut.)

Jos levy ei käynnisty joidenkin sekuntien kuluessa, toimi seuraavasti:

- a. Valitse **Käynnistä > Suorita**.
- b. Kirjoita **Avaa**-kenttään D:\SWSETUP\APPINSTL\SETUP.EXE, missä D on optisen aseman tunnus.
- c. Valitse **OK**.

Käyttöjärjestelmän korjaaminen

Korjaa käyttöjärjestelmä poistamatta tietojasi ja asetuksiasi seuraavalla tavalla:

1. Tarkista, että tietokone on liitetty pistorasiaan verkkovirtalaitteen avulla.
 2. Aseta *Käyttöjärjestelmä*-levy (toimitetaan tietokoneen mukana) tietokoneen optiseen asemaan.
 3. Sammuta tietokone käyttöjärjestelmän normaalilla sammutusmenetelmällä:
 - ☐ Paina Windows XP Home -käyttöjärjestelmässä **Ctrl+Alt+Del** -näppäimiä ja valitse sitten **Sammuta > Sammuta**.
 - ☐ Paina Windows XP Professional -käyttöjärjestelmässä näppäimiä **Ctrl+Alt+Del**. Valitse **Sammuta** avattavasta luettelosta ja valitse sitten **OK**.
- Jos tietokonetta ei voi sammuttaa **Ctrl+Alt+Del** -näppäimillä, pidä virtapainiketta alhaalla neljä sekuntia.
4. Käynnistä tietokone painamalla nopeasti virtapainiketta.
 5. Paina pyydettyä mitä tahansa näppäintä, jotta tietokone käynnistyy levyltä. (Muutaman minuutin kuluttua käynnistyy ohjattu asennustoiminto ja näkyviin tulee Tervetuloa Asennukseen -ikkuna.)
- Kun Tervetuloa Asennukseen -sivu näkyy, *älä* paina **R:ää** (kohta 8 tässä toimenpiteessä), ennen kuin olet suorittanut kohdat 6 ja 7.

6. Jatka painamalla **Enter**. (Näyttöön tulee käyttöoikeussopimussivu.)
7. Hyväksy sopimus painamalla **F8** ja jatka asennusta. (Näyttöön tulee asennussivu.)
8. Korjaa valittu Windows-asennus painamalla **R**. (Korjaaminen alkaa.)

Kun korjausprosessi on valmis (mikä voi kestää useita tunteja), tietokone käynnistyy Windowsissa.

Käyttöjärjestelmän asentaminen uudelleen

Jos et voi ratkaista ongelmaa korjaamalla käyttöjärjestelmän edellisessä osassa kuvatulla tavalla, voit ehkä joutua asentamaan käyttöjärjestelmän uudelleen.

Käyttöjärjestelmän asentaminen uudelleen poistaa kaikki tietokoneessa olevat tiedot.

- Ennen kuin aloitat uudelleenasennuksen, sinun kannattaa varmuuskopioida työtiedostot.
- Uudelleenasennuksen jälkeen
 - ☐ Asenna uudelleen kaikki tietokoneen kanssa tarvittavat ohjaimet.
 - ☐ Jos haluat palauttaa järjestelmän kokonaan, joudut myös
 - ◆ asentamaan kaikki lisäohjelmat uudelleen
 - ◆ päivittämään kaikki uudelleen asennetut ohjelmat, mukaan lukien käyttöjärjestelmän.

Tietojen varmuuskopioiminen

VAROITUS: Tee varmuuskopio kaikista henkilökohtaisista tiedoistasi ennen käyttöjärjestelmän uudelleen asentamista, ettet menetä niitä. Käyttöjärjestelmän uudelleenasetuksen aikana tietokoneesta poistetaan kaikki henkilökohtaiset tietosi, asetukset ja ohjelmistot.

Voit valmistautua varmuuskopiointiin ja varmuuskopioida tiedostot millä tahansa seuraavista tavoista:

- Hanki jokin järjestelmän varmuuskopiointiohjelmisto.
- Kopioi yksittäiset tiedostot tallennusvälineille, ei kuitenkaan samalle kiintolevyille.
- Käytä Windows XP Professionalin järjestelmän varmuuskopiointitoimintoa:

Valitse **Käynnistä > Kaikki ohjelmat > Apuohjelmat > Järjestelmätyökalut > Varmuuskopiointi**.

Jos haluat varmuuskopioida vain tiettyjä kohteita koko järjestelmän sijasta, seuraavista ehdotuksista voi olla hyötyä:

- Monissa tietokoneissa käyttäjän datatiedostot tallennetaan oletuksena Omat tiedostot -kansioon. Jos olet tallentanut tiedostojasi toisiin paikkoihin, tarkista kaikki mahdolliset paikat.
- Mallit tallennetaan usein niihin liittyvien sovellusten kansioihin. Esimerkiksi Microsoft Word -asiakirjamalli voi olla tallennettuna hakemistoon C:\ Ohjelmatiedostot\ Microsoft Office\ Mallit.

- Työpöydällä olevat pikakuvakkeet on usein tallennettu hakemistoon C:\ Tiedostot ja asetukset\ (oma käyttäjätilesi)\ Työpöytä.
- Jos olet mukauttanut ikkunan, työkalurivin tai valikkorivin asetuksia, haluat ehkä ottaa siitä näyttökuvan. Näyttökuvan käyttäminen viitteenä voi säästää aikaa, kun määrität asetuksia uudelleen. Näyttökuva on näytöllä olevan kohteen vedos. Kopioi näytön kohde ja liitä se Word-asiakirjaan seuraavasti:
 - a. Näytä näytöllä oleva kohde.
 - b. Kopioi näytön kohde tai koko näyttö:
 - ◆ Jos haluat kopioida vain aktiivisen ikkunan, paina **Alt+Fn+Prt sc**.
 - ◆ Jos haluat kopioida koko näytön, paina **fn+prt sc**.
 - c. Jos haluat liittää kuvan asiakirjaan, avaa Word ja valitse **Muokkaa > Liitä**.

Käyttöjärjestelmän asentaminen uudelleen

Uudelleenasennuksen aikana sinua voidaan pyytää antamaan Product Key -tuotetunnus. Tuotetunnus on merkitty tietokoneen pohjassa olevaan Microsoft Certificate of Authenticity -aitoustodistustarraan.

Jotkut tietokonemallit pysähtyvät hetkittäin useiden minuuttien ajaksi ja käynnistyvät moneen kertaan uudelleen uudelleenasennuksen aikana. Tämä on normaalia. Näiden normaalien keskeytysten merkinä on tiimalasikuvake.

Asenna käyttöjärjestelmä uudelleen tietokoneen mukana tulleelta *Käyttöjärjestelmä*-levyltä seuraavasti:

1. Tarkista, että tietokone on liitetty pistorasiaan verkkovirtalaitteen avulla.
2. Aseta *Käyttöjärjestelmä*-levy optiseen asemaan.
3. Sammuta tietokone käyttöjärjestelmän normaalilla sammutusmenetelmällä:
 - ☐ Paina Windows XP Home -käyttöjärjestelmässä **Ctrl+Alt+Del** -näppäimiä ja valitse sitten **Sammuta > Sammuta**.
 - ☐ Paina Windows XP Professional -käyttöjärjestelmässä näppäimiä **Ctrl+Alt+Del**. Valitse **Sammuta** avattavasta luettelosta ja valitse sitten **OK**.

Jos tietokonetta ei voi sammuttaa **Ctrl+Alt+Del**-näppäimillä, pidä virtapainiketta alhaalla neljä sekuntia.

4. Käynnistä tietokone painamalla nopeasti virtapainiketta.
5. Paina pyydettyäessä mitä tahansa näppäintä, jotta tietokone käynnistyy levyltä. (Muutaman minuutin kuluttua näkyviin tulee Tervetuloa Asennukseen -ikkuna.)
6. Jatka painamalla **Enter**. (Näyttöön tulee käyttö-oikeussopimussivu.)
7. Hyväksy sopimus painamalla **F8** ja jatka asennusta. (Näyttöön tulee asennussivu.)
8. Asenna käyttöjärjestelmä kokonaan uudelleen painamalla **Esc**.
9. Aloita asennus painamalla **Enter**.
10. Jatka asennusta käyttämällä tätä osiota painamalla **C**.
11. Valitse **Alusta osio käyttämään NTFS-tiedostojärjestelmää (pika)** ja paina sitten **Enter**-näppäintä. Näkyviin tulee varoitus. Varoitus ilmoittaa, että aseman alus-taminen poistaa kaikki nykyiset tiedostot.)
12. Paina **F**-näppäintä, jos haluat alustaa aseman. (Uudelleenasennus alkaa.)

Kun uudelleenasennus on valmis (mikä voi kestää useita tunteja), tietokone käynnistyy Windowsissa. Määritä Windowsin asetukset noudattamalla näyttöön tulevia ohjeita.

Ohjaimien asentaminen uudestaan

Kun käyttöjärjestelmän uudelleenasennusprosessi on valmis, sinun täytyy asentaa uudelleen tietokoneen toimintaan vaadittavat ohjaimet. Voit joutua myös asentamaan uudelleen joidenkin ulkoisten laitteiden ohjaimet. Tietoa ohjainten uudelleen-asennuksesta on aiemmin tässä luvussa kohdassa "[Ohjaimien korjaaminen tai asentaminen uudelleen](#)".

Lisäohjelmien uudelleen asentaminen

Kun olet asentanut ohjaimet, voit asentaa lisäohjelmat.

- Asenna tietokoneen mukana toimitetut ohjelmat uudelleen aiemmin tässä luvussa kohdassa "[Sovellusten korjaaminen tai asentaminen uudelleen](#)", esitettyjen ohjeiden mukaan.
- Katso sellaisten ohjelmien uudelleen asentamisen ohjeet, joita ei toimitettu tietokoneen mukana, kyseisten ohjelmien asennusohjeista. Asennusohjeet ovat normaalisti ohjelmisto-CD-levyllä, CD-pakkauksessa tai ohjelmistotoimittajan tai valmistajan sivustossa.

Uudelleen asennettujen ohjelmien päivittäminen

Suosittelaaan,että päivität kaikki uudelleen asentamasi ohjelmat. Aiemman kokoonpanon asetuksista riippuen joitakin ohjelmia on ehkä päivitetty automaattisesti ilman eri ilmoitusta. Toimi seuraavien päivitysohjeiden mukaan heti, kun tietokoneessasi on Internet-yhteys.

Voit päivittää tietokoneen käyttöjärjestelmän ja muut ohjelmat päivityslinkkien avulla:

» Valitse **Käynnistä > Ohje ja tuki**.

Jos päivität muita ohjelmia, toimi ohjelmien ohjeiden mukaan. Monissa sovelluksissa on päivitystoiminto, jonka voit avata sovelluksen ohjepainikkeella tai sovelluksen valikosta.

Jos et voi päivittää käyttöjärjestelmää Internetistä ja tietokoneen mukana toimitettiin *Critical Security Updates for Windows XP* -levy, katso "[Tärkeät suojauspäivitykset Windows XP -käyttöjärjestelmää varten](#)", Luku 12, "Suojaus".

Tietokoneen käsitleminen

Lämpötila

VAARA: Epämukavuuden ja palovammojen välttämiseksi älä peitä ilma-aukkoja tai käytä tietokonetta liian pitkään sylissä. Tietokone on suunniteltu käyttämään vaativia sovelluksia täydellä teholla. Lisääntyneen virrankulutuksen vuoksi tietokone voi tuntua lämpimältä tai kuumalta, kun sitä käytetään yhtämittaisesti. Tämä tietokone noudattaa käyttäjälle soveltuvien pintalämpötilarajojen määräyksiä, jotka on määritelty kansainvälisessä informaatioteknologian laitteiden turvallisuutta koskevassa IEC 60950 -standardissa.

Kannettava tietokone

VAARA: Voit vähentää sähköiskun tai laitteen vahingoittumisen vaaraa toimimalla seuraavasti:

- Ennen kuin puhdistat tietokoneen, irrota se ulkoisesta virtalähteestä ja irrota tietokoneesta kaikki ulkoiset laitteet.
 - Älä suihkuta mitään nesteitä tietokoneeseen, näyttöön tai näppäimistöön.
 - Estä nesteiden valuminen tietokoneen näppäimistölle.
-

VAROITUS: Estä nesteiden pääseminen tietokoneeseen, näyttöön tai näppäimistöön, jotta tietokoneen pintamateriaali ja sisäiset osat eivät vahingoitu pysyvästi. Nesteet ja puhdistusaineet voivat vahingoittaa pysyvästi tietokoneen pintamateriaalia ja sisäisiä osia.

VAROITUS: Jotta näyttö ei vahingoitu, älä laita mitään tietokoneen päälle edes silloin, kun se on kantolaukussa.

VAROITUS: Älä tuki tuuletusaukkoja, jotta tietokone ei kuumene liikaa. Älä anna minkään kovan esineen, kuten tietokoneen vieressä olevan kirjoittimen (lisävaruste), tai pehmeän materiaalin, kuten kankaan tai maton, estää tietokoneen ilmanvaihtoa. Tietoa tuuletusaukkojen sijainnista on kohdassa "[Liitântäpaikat ja tuuletusaukot](#)", [Luku 1, "Osan tunnuskoodi"](#).

Tietokone on suunniteltu kestäväksi. Seuraavat ohjeet voivat auttaa sinua säilyttämään tietokoneen parhaan mahdollisen toimintakunnon ja ulkonäön:

- Kuljeta ja säilytä tietokonetta lisävarusteena saatavassa kantolaukussa.
- Älä laita tietokoneen päälle painavia esineitä silloinkaan, kun se on kantolaukussa.
- Estä nesteiden ja liiallisen kosteuden pääseminen etenkin tietokoneen näyttöön ja näppäimistöön.
- Älä pidä tietokonetta suorassa auringonvalossa, liian matalassa tai korkeassa lämpötilassa tai voimakkaassa ultraviolettivalossa pitkiä aikoja.
- Käytä tietokonetta vain, kun se on tukevalla ja tasaisella alustalla. Tarkista, että tietokoneen sisäisiä osia jäähdyttäviä tuuletusaukkoja ei ole tukittu.
- Jos tietokonetta ei käytetä vähintään viikkoon, sammuta se.
- Jos tietokone irrotetaan ulkoisesta virtalähteestä yli kahdeksi viikoksi:
 - ❑ Sammuta tietokone.
 - ❑ Poista akku ja säilytä sitä viileässä, kuivassa paikassa.

Näppäimistö

VAROITUS: Älä päästä näppäimistöön minkäänlaisia nesteitä, jotta se ei vahingoitu pysyvästi. Nesteet voivat vahingoittaa näppäimistön ja sen sisällä olevat osat pysyvästi. Jotkin nesteet ja puhdistusaineet voivat vahingoittaa pysyvästi tietokoneen pintamateriaalin.

VAROITUS: Älä puhdista näppäimistöä tavallisella pölynimurilla, jotta näppäimistöön ei pääse likaa.

Puhdista näppäimistö säännöllisesti, jotta näppäimet eivät jumiudu ja jotta niiden alle ei keräännä pölyä, nukkaa tai hiukkasia.

Käytä näppäimistön puhdistukseen tarkoitettua pillisuulakkeen kautta suihkutettavaa paineilmaa.

Näyttö

VAROITUS: Älä suihkuta näyttöön vettä, puhdistusnestettä, kemikaaleja tai muita nesteitä, jotta tietokone ei vahingoitu pysyvästi.

Poista näytön pinnasta tahrat ja nukka puhdistamalla näyttö usein pehmeällä, kostealla ja nukkaamattomalla kankaalla. Tarvittaessa voit käyttää puhdistuksessa antistaattista näytönpuhdistusainetta tai valmiiksi kostutettuja antistaattisia puhdistusliinoja.

Kosketusalusta

Kosketusalustaan kerääntynyt rasva ja lika voivat saada osoittimen liikkumaan väärin. Toimi seuraavasti, jotta kosketusalusta toimii asianmukaisesti:

- Pese kädet usein tietokoneen käytön aikana.
- Puhdista kosketusalusta usein kostealla kankaalla.

Ulkoinen hiiri

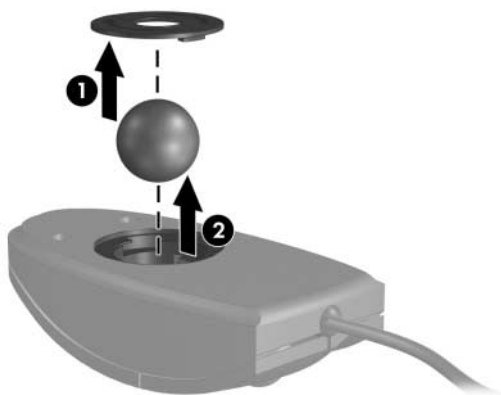
Kun pidät lisävarusteena saatavan ulkoisen hiiren puhtaana, voit parantaa paljon sen käytettävyyttä ja ohjattavuutta.

Puhdista alla näkyvää hiirtä muistuttava ulkoinen hiiri seuraavasti:

1. Käännä hiiri ylösalaisin.

2. Kierrä pyöreää levyä, kunnes se irtoaa ❶. Useimmissa hiirissä on nuoli, joka osoittaa levyn kiertosuunnan.

3. Poista hiirestä kuula ❷ ja puhdista se antistaattisella puhdistusliinalla tai nukkaamattomalla liinalla.

4. Poista hiiren sisällä oleva irtolika ja pöly suihkuttamalla hiiren sisälle paineilmaa tai puhdistamalla se puhdistuspuikolla (ei vanutupolla).

5. Laita kuula ja pyöreä levy takaisin paikoilleen.

Tietokoneen kuljetus ja lähetys

Kuljetus

Kun kuljetat tietokonetta matkoilla, seuraavista ohjeista voi olla apua:

- Ota mukaan työtiedostojesi varmuuskopiot. Älä laita varmuuskopioita samaan paikkaan tietokoneen kanssa.
- Älä altista tietokonetta tai levykkeitä magneettisille ilmaisimille.
 - ❑ Turvalaitteissa, joilla tutkitaan liukuhihnalle asetettavat käsimatkatavarat, käytetään röntgensäteitä, joista ei ole haittaa tietokoneelle eikä levykkeille.
 - ❑ Lentokenttien metallinpaljastimet ovat magneettisia ja voivat vahingoittaa tietokonetta ja levykkeitä.
- Jos matkustat lentäen, toimi seuraavasti:
 - ❑ Kuljeta tietokonetta käsimatkatavarana. Älä laita sitä muiden matkatavaroiden joukkoon.
 - ❑ Jos aiot käyttää tietokonetta lennon aikana, tarkista asia lentoyhtiöstä etukäteen. Tietokoneen käyttäminen lennon aikana on lentoyhtiön harkinnan varassa.

- Jos matkustat ulkomaille, toimi seuraavasti:
 - ❑ Selvitä tarvittaessa asiakaspalvelusta niiden alueiden virtajohto- ja verkkovirtalaitevaatimukset, joissa aiot käyttää tietokonetta. (Jännite, taajuus ja pistokkeet vaihtelevat.)
 - ⚠ Vältäaksesi sähköiskun, tulipalon tai laitteistovaurion vaaraa älä käytä tietokoneen virtalähteenä muille laitteille tarkoitettuja jännitemuuntimia.
 - ❑ Tarkista jokaisen matkakohteesi tietokoneita koskevat tullimääräykset.
 - ❑ Katso myös "[Modeemin maavalinta](#)", [Luku 10](#), "[Modeemi ja verkko](#)".
- Lue tämän luvun seuraava kohta "[Lähetys](#)". Useimmat tietokoneen lähetysohjeet koskevat myös sen kuljettamista.

Lähetys

Toimi seuraavasti ennen tietokoneen lähetystä tai kuljetusta:

1. Ota työtiedostoista varmuuskopiot. Tietoa varmuuskopioinnista on kohdassa "[Tietojen varmuuskopioiminen](#)", [Luku 14, "Ohjelmistojen päivitys ja palautus"](#).
2. Poista tietokoneesta kaikki tallennusvälineet, kuten CD-levyt, DVD-levyt, PC-kortit, ExpressCard-kortit ja digitaaliset muistikortit.
3. Sammuta ja irrota kaikki ulkoiset laitteet.
4. Sammuta tietokone.
5. Poista tietokoneesta akku, jos tietokone irrotetaan ulkoisesta virtalähteestä yli kahdeksi viikoksi. Säilytä akku viileässä ja kuivassa paikassa.
6. Jos olet lähettämässä tietokonetta, aseta se alkuperäiseen pakkaukseensa tai sitä vastaavaan suojapakkaukseen ja kiinnitä pakkaukseen tarra, jossa lukee "SÄRKYVÄÄ".

Jos epäilet, että tietokonetta säilytetään lähetyksen tai kuljetuksen aikana epätavallisissa olosuhteissa, katso "[Käyttöympäristö](#)", [Luku 17, "Tekniset tiedot"](#).

Tekniset tiedot

Käyttöympäristö

Seuraavan taulukon käyttöympäristöä koskevista teknisistä tiedoista voi olla apua, jos aiot käyttää tai kuljettaa tietokonetta epätavallisissa olosuhteissa.

Tekijä	Metrijärjestelmä	USA
Lämpötila		
Käytössä	10 – 35 °C	50 – 95 °F
Poissa käytöstä	-20 – 60 °C	-4 – 140 °F
Suhteellinen kosteus (tiivistymätön)		
Käytössä	10 – 90 %	10 – 90 %
Poissa käytöstä	5 – 95 %	5 – 95 %
Suurin korkeus (paineistamaton)		
Käytössä	-15 – 3 048 m	-50 – 10 000 jalkaa
Poissa käytöstä	-15 – 12 192 m	-50 – 40 000 jalkaa

Nimellinen virransyöttö

Tässä esitetyistä virrankäyttöön liittyvistä tiedoista on hyötyä, jos matkustat ulkomaille tietokoneen kanssa.

Tietokonetta käytetään tasavirralla, jota saadaan vaihtovirta- tai tasavirtalähteestä. Vaikka tietokonetta voidaan käyttää itsenäisellä tasavirtalähteellä, tietokonetta on suositeltavaa käyttää vain Compaqin kannettavaa tietokonetta varten hyväksytyllä verkkovirtalaitteella tai tasavirtajohdolla.

Tämä tietokone voi käyttää tasavirtaa, joka on seuraavien määritysten mukainen:

Virransyöttö	Nimellisarvo
Käyttöjännite	18,5 – 19,0 voltin tasavirta
Käyttövirta	4,9 tai 6,5 A

Tämä tuote on suunniteltu Norjassa käytettäviin tietotekniikan sähköjärjestelmiin, joiden vaihejännite on korkeintaan 230 V.

Laajennusportin 2 tulo- ja lähtösignaalit

Tässä kohdassa esitetyistä laajennusporttien signaaleihin liittyvistä tiedoista voi olla hyötyä, jos aiot liittää tietokoneen laajennusporttiin 2 jonkin valinnaisen laajennustuotteen. (Tietokoneessa on vain yksi laajennusportti. Termi *laajennusportti 2* viittaa laajennusportin tyyppiin, ei sen järjestyslukuun.)

Laajennusportti 2 näkyy kohdassa "[Oikean sivun osat](#)", [Luku 1](#), "[Osan tunnuskoodi](#)".

Seuraavassa taulukossa on esitetty tietokoneen laajennusportin 2 tukemat tulo- ja lähtösignaalit:

Toiminto	Tuki
USB 2.0	Kyllä
10/100 Ethernet	Kyllä
Gigabitin Ethernet	Ei
IEEE 1394 (4-nastainen portti)	Kyllä
Kuluttaja-IR (vain valinnaista kauko-ohjainta varten)	Kyllä
Virransyöttö	Enintään 90 – 240 W
TV-komposiittiliitäntä*	Kyllä
S-Video-TV-liitäntä	Kyllä
TV-komponenttiliitäntä	Ei
S/PDIF-ääniliitäntä*	Kyllä
DVI	Ei
Kuulokkeiden tai kaiuttimen äänilähtöliitäntä	Kyllä
Mikrofonin äänituloliitäntä	Kyllä
*Valinnaiselle laajennustuotteelle.	

Hakemisto

1394-portti 1–9, 9–3,

A

akku

akkuvirta

ja verkkovirta 2–4

akun heikko

varaustila 2–21

asettaminen

paikalleen 2–17

diagnostiikkatiedot 13–5

hävittäminen 2–30

irrottaminen 2–18

kalibrointi 2–24

lataaminen 2–19

latauksen

tarkkaileminen 2–20

säilyttäminen 2–30

virran säästäminen 2–28

akkumittari 2–21

Akkumittari-

kuvake 2–4, 2–15

akkupaikka

akun asettaminen

paikalleen,

irrottaminen 2–17

sisäiset

tarramerkinnot 1–18

tunnistaminen 1–13

akkuvirta ja verkkovirta 2–4

akun heikko varaustila 2–22

akun merkkivalo

tunnistaminen 1–7, 2–1

varaustilan

tarkistaminen 2–19, 2–21

akun

vapautussalpa 1–13, 2–18

Aloit 1–17

analoginen

ja digitaalinen 10–1, 10–7

antennit 1–15

Application Recovery

-levy 1–17

asemat

IDE-levyaseman
merkkivalo 5–2

käynnistysjärjestys 13–7
lentokenttien
turvalaitteet 5–1

lähetys 5–1

USB 9–1

valmiustilan tai lepotilan
käytön välttäminen
levyjen ja levykkeiden
käytön aikana 2–9, 4–18
Katso myös levyt,
kiintolevy
ja optiset asemat.

asema, telakointi

Katso telakointilaite

audiolähtöliitäntä

(kuulokkeet) 4–2, 4–7

audiotulo (mikrofoni)
-liitäntä 4–1

aukot,

poistoilma 1–8, 1–10, 1–13

Automaattinen

käynnistys 4–19, 5–6

B

BIOS-tiedot, näyttäminen

Fn+Esc 3–14

BIOS-tiedot, tarkasteleminen

salasanasuojaus 12–2

Service Tag 14–2

Tietokoneen asetukset
-apuohjelma 13–5

Bluetooth-laite

langattoman laitteen
merkkivalo 1–2, 11–2
langattoman laitteen
painike 1–5, 11–2
toiminnot 11–9

Bluetooth-tarra 1–18

C

caps lock -merkkivalo 1–1

Certificate of Authenticity
-tarra 1–18, 14–19

Compaq-järjestelmänvalvojan
salasana.

Katso salasانات

*Critical Security Updates
for Windows XP* -levy 12–22

D

digitaaliset muistikortit

asettaminen paikalleen 7–3
automaattisen

käynnistuksen asetusten
määrittäminen 4–20

käytön estäminen 12–20

muistinlukija 7–1

poistaminen 7–4

tuetut tyypit 7–1

DriveLock 12–15

DriveLock-salasana.

Katso salasانات

*Driver Recovery
(Ohjaimien palautus)*
-levy 1–17, 14–19

DVD-levyjen

alueasetukset 4–21

E

Ei valintääntä -ilmoitus 10–8
ensisijainen kiintolevy.

Katso levyasemat ja
kiintolevy.

ensisijainen
muistimoduulipaikka 8–1

ensisijainen
muistimoduulipaikka.

Katso myös muisti
ja muistimoduulit.

ESD (staattinen sähkö) 8–3

ExpressCard-kortit
asettaminen paikalleen 6–8
asetusten

määrittäminen 6–7

poistaminen 6–9

pysäyttäminen 6–9

suojuksen poistaminen

ExpressCard-

korttipaikasta 6–7

tuetut tyypit 6–6

ExpressCard-

paikka 1–11, 6–7

F

flash-muistikortit 7–1

Fn-näppäin 1–6

F12 to boot from LAN
-ilmoitus 13–7

H

hiiri, ulkoinen

asetusten

määrittäminen 3–3

huolto

ja kunnossapito 15–5

USB 9–1

huolto ja kunnossapito 15–1

häiriönpoistopiiri 10–2

I

IDE-aseman merkkivalo 1–7

IDE-levyaseman
merkkivalo 5–2

IEC 60950 -vaatimusten-
mukaisuus 15–1

IEEE 1394 -portti 1–9

IEEE 1394 -portti 9–3

Internet Explorer 3–8

InterVideo

WinDVD Creator 4–13

InterVideo

WinDVD Player 4–13, 4–23

iTunes, Apple 4–12

J

johdot

modeemi 1–16

S-video 4–5, 4–7

verkko 1–10

Katso myös virtajohto.
ääni 4–7

järjestelmä ei vastaa,
 hätäsammutustoimet 2–13
järjestelmän
 lukittuminen 2–13
 uudelleen käynnistäminen
 (hätäsammutus) 2–13
järjestelmän palauttaminen
 Järjestelmän
 palautus 14–10
 käyttöjärjestelmän
 asentaminen
 uudelleen 14–16
 käyttöjärjestelmän
 korjaaminen 14–15
 ohjaimien asentaminen
 uudelleen
 ja korjaaminen 14–11
 palautusohjeet 14–9
 sovellusten asentaminen
 uudelleen
 ja korjaaminen 14–13
 tietojen varmuuskopiointi
 14–10, 14–17
 uudelleen asennettujen
 ohjelmien
 päivittäminen 14–22
Järjestelmän palautus 14–10
järjestelmätietojen
 tarkasteleminen
 Fn+Esc 3–14
 Service Tag 14–2
 Tietokoneen asetukset
 -apuohjelma 13–5

K
kaapelit
 modeemi 10–1
 verkko 10–11
kaiuttimet
 sisäinen 1–7, 4–2
 ulkoinen 4–2
kalibroiminen, akku 2–24
kamera
 digitaaliset muistikortit 7–1
 liittäminen 9–3
kieli, vaihtaminen
 Tietokoneen asetukset
 -apuohjelmassa 13–3
kiintolevy
 DriveLock 12–15
 lentokenttien
 turvalaitteet 5–1
 lepotilatieoston
 tarvitsema
 kiintolevytila 8–8
 testi 13–7
 vaihtaminen (ensisijainen
 kiintolevy) 5–2
 vapaan kiintolevytilan
 tarkistaminen 8–8
 Katso myös asemat.
kiintolevyasema
 kiintolevyaseman
 vaihtaminen 5–2
 tunnistaminen 1–13
komposiittivideo 3–9, 17–3
korkeutta koskevat tiedot 17–1

- kortit. *Katso* digitaaliset muistikortit, ExpressCard-kortit, muistimoduulit, PC-kortit ja xD-Picture Card -kortit.
- kortti- ja vastakepalvelut
 - ExpressCard 6–7
 - PC-kortti 6–1
- korttipaikat
 - ExpressCard 1–11, 6–6
 - muistimoduuli 1–14, 8–2
 - muistinlukija 1–11, 7–1
 - PC-kortti 1–11, 6–1
 - vaijerilukko 1–12, 12–24
- kosketusalueesta
 - asetusten määrittäminen 3–3
 - huolto ja kunnossapito 15–4
 - käyttäminen 3–1
 - tunnistaminen 1–3
- Kosketusalueesta merkkivalo 1–3, 3–2
- kosteutta koskevat tiedot 17–1
- kriittisen heikko varaustila 2–22
- kutsunäppäimet
 - käyttäminen ulkoiselta näppäimistöltä 3–14
 - pikaopas 3–5
 - toimenpiteet 3–6
 - toimintojen tarkasteleminen näytöllä 3–17
 - tunnistaminen 1–6, 3–5
- kutsunäppäinkomennot
 - Internet Explorerin avaaminen 3–8
 - järjestelmätietojen tarkistaminen 3–14, 14–2
 - käynnistä QuickLock-toiminto 3–11, 12–3
 - mediatoimintojen hallitseminen (toista, keskeytä, pysäytä ja niin edelleen) 3–13
 - näytön kirkkauden lisääminen 3–12
 - näytön kirkkauden vähentäminen 3–12
 - näytön vaihtaminen 3–9
 - Ohjeen ja tukipalvelujen käyttäminen 3–7
 - pikaopas 3–5
 - tulostusasetusten ikkunan avaaminen 3–8
 - valmiustilan käynnistäminen 2–12, 2–14
- kuuloke (audiolähtö)
 - liitäntä 1–10, 4–2, 4–7
- kuulokkeet 4–2
- kuvakkeet
 - akkumittari 2–4, 2–15
 - kutsunäppäin 3–5
 - multimedia 4–10
 - pikakäynnistysnäppäimet 3–15
 - Poista laite turvallisesti 6–4, 6–9
 - toimintinäppäinten 3–5

käynnistysjärjestys 13–7
käynnistyssalasana.
Katso salasanat.
käyttäjän salasana, Windows
Katso salasanat.
käyttöjärjestelmä
 asetaminen
 uudestaan 14–9, 14–16
 korjaaminen 14–9, 14–15
 lataaminen 2–10
 Microsoft Certificate
 of Authenticity
 -aitoustodistuksen
 tarra 1–18
 Microsoft Certificate of
 Authenticity -tarra 14–19
 modeemi-
 asetukset 10–5, 10–7
 ohjattu Internet-yhteyden
 muodostaminen 3–8
 palomuuuri 12–1, 12–23
 päivittäminen 12–22
 salasanat 12–5
 sammuttaminen
 2–10, 2–13
 tuotetunnus 1–18, 14–19
käyttöoikeussopimus,
 käyttöjärjestelmä 14–16
käyttöympäristöä koskevat
 tekniset tiedot 17–1

L
laajennusmuisti-
 moduulipaikka 8–2
laajennusmuisti-
 moduulipaikka.
 Katso myös muisti
 ja muistimoduulit.
laajennusportti 2 1–9, 17–3
langaton antenni 1–15
langattoman laitteen
 merkkivalo 1–2
langattoman laitteen
 painike 1–5, 11–12
langattoman yhteyden
 hyväksyntätarra 1–18
lentokenttien
 turvalaitteet 5–1, 16–1
lepotila
 asetusten
 määrittäminen 2–13
 käynnistäminen
 lepotilasta 2–6, 2–11
 käynnistäminen,
 kun akun varaustila
 on kriittisen heikko 2–22
 käyttäminen 2–8
 määritelmä 2–6
 ottaminen käyttöön
 tai pois käytöstä 2–7
 siirtyminen
 lepotilaan 2–6, 2–11
 tilavaatimukset 8–8
 välttäminen levyjen ja
 levykkeiden käytön
 aikana 2–9, 4–18, 5–7

lepotilatiedosto 2–6, 8–8

levyasemat

 käytön estäminen 12–20

levyke

 lentokenttien

 turvalaitteet 5–1, 16–1

 toiston

 suojaaminen 2–9, 5–7

levyt

Application Recovery

 -levy 14–14

 asettaminen paikalleen 5–3

 automaattisen

 käynnistyksen asetusten

 määrittäminen 4–19

Driver

Recovery 14–11, 14–14

 DVD-alueasetusten

 muuttaminen 4–21

 kirjoittaminen 4–16

 kopioiminen 4–16

 käytön estäminen 12–20

 luominen 4–16

 mediatoimintojen

 kutsunäppäimet 4–17

 multimediasovelluksia

 sisältävät 4–10

Operating System

Recovery 14–19

 poistaminen 5–4

 sisällön tarkasteleminen

 4–19, 5–6

 sovellusten asentaminen

 levyiltä 4–13

 tekijänoikeuksia koskeva

 varoitus 4–15

 toistaminen

 4–10, 4–17, 4–18

Tärkeät suojauspäivitykset

Windows XP

 -*käyttöjärjestelmää*

varten 12–22

liittimet

 asema 5–1

 digitaalinen

 muistikortti 7–3

 ExpressCard 6–7

 PC-kortti 6–2

 puhelinvaihte 10–1

 RJ-11 (modeemi) 10–1

 RJ-45 (verkko) 10–11

 virta 1–8

Katso myös liitännät, portit

liitinvastakkeet

Katso myös

 liitännät ja portit.

liitännät

 audiolähtö (kuulokkeet)

 1–10, 4–2, 4–7

 RJ-11 (modeemi) 1–8

 RJ-45 (verkko) 1–10

 S-videolähtö

 1–10, 4–5, 4–7

 äänitulon (mikrofonin)

 liitäntä 1–10, 4–1

 lukija, muistikortti 7–1

 lukko,

 vaijerilukko 1–12, 12–24

luokiteltu näkymä,
Windows 2–7

lähetys

asema 5–1

tietokone 16–3

lämpötila

akun säilyttäminen 2–30

tekniset tiedot 17–1

varotoimet 15–1

M

maakohtainen modeemisovitin
1–16, 10–1, 10–4

Media Player, Windows 4–12

Memory Stick,

Memory Stick Pro 1–11, 7–1

merkkivalot

IDE-asema 5–2

langaton 11–2

Microsoft Certificate
of Authenticity

-aitoustodistuksen tarra 1–18

Microsoft Certificate of
Authenticity -tarra 14–19

mikrofoni 4–1

mikrofonin (audiotulon)

liitäntä 1–10, 4–1

modeemi

AT-komennot 10–10

kaapeli 10–1

liitinvastake 10–1, 10–3

maakohtainen

modeemisovitin

1–16, 10–1, 10–4

sijaintikohtaiset
asetukset 10–5

ulkomailla ilmenevien

yhteysongelmat 10–7

valintatila-asetukset (ääni-
tai pulssivalinta) 10–7

virustorjunta 12–21

modeemi (RJ-11)

-liitäntä 10–3

modeemi (RJ-11) liitäntä 1–8

modeemijohto 1–16

modeemikaapeli 10–1

modeemiliitin

(RJ-11-liitin) 1–8, 10–1

modeemin

AT-komennot 10–10

Modeemin

hyväksyntätarra 1–18

modeemin sijaintikohtaiset
asetukset 10–5

modeemiyhteyksien
vianmääritys 10–7

muisti

määrän

tarkistaminen 3–7, 8–8

työmuistin (RAM)

lisääminen 8–1, 8–8

muistimoduulipaikka

ensisijainen 8–1

laajennus 8–2

muistimoduulipaikka,

laajennusmuisti 1–14, 8–4

muistimoduulit 8–1
 määritelmä 8–1
 poistaminen
 tai asettaminen 8–3
 valitseminen 8–2
muistinlukija 1–11, 7–1
Muistinlukijan
 merkkivalo 1–11
muistinlukijan merkkivalo 7–2
muistipaikka, laajennusmuisti-
 moduuli 1–14, 8–3
MultiMediaCard 1–11, 7–1
mykistysnäppäin 1–5, 4–3

N

Network Service Boot 13–7
Norton AntiVirus 12–1, 12–21
Num Lock

 -merkkivalo 1–1, 3–20

Num Lock -näppäin 3–20
näppäimet

Fn 1–6, 3–5

 kosketusalusta 1–3, 3–2

 kutsunäppäimet 3–5

 langaton 1–5

 mykistys 1–5, 4–3

num lock 3–20

 numero-

 näppäimistö 1–6, 3–19

 näytön vapautus 1–7

 PC-kortin

 vapautuspainike 1–11

prt sc 14–18

scroll lock 3–14

 toiminto

 (**F1**, **F2**, jne.) 1–6, 3–5

vaihto 2–11, 3–21

virta 1–4, 2–9, 2–14

Windows 1–6

Windows-

 sovellusnäppäin 1–6

Katso myös painikkeet,

 näytön kytkin.

 äänenvoimakkuus 1–5, 4–3

 näppäimistön versionumero,

 näyttäminen 3–14

 näppäimistö, ulkoinen 3–14

 näppäimistö, upotettu

 numeronäppäimistö

 toimenpiteet 3–20

 tunnistaminen 1–6, 3–19

 näyttömuistiasetukset

 8–1, 8–8

 näyttö, sisäinen

 huolto

 ja kunnossapito 15–4

 kirkkauden

 säätäminen 3–12

 näyttökuvan

 siirtäminen 3–9

 näytön katkaisin

 asetusten

 määrittäminen 2–2, 2–14

 tunnistaminen 1–4

 näytön kytkin

 asetusten

 määrittäminen 2–14

 tunnistaminen 1–4, 2–2

 näytön portti,

 ulkoinen 1–8, 4–6

 näytön vapautuspainike 1–7

 näytönsäästäjä 2–29, 12–7

ohjaimet

asentaminen uudelleen,

korjaaminen 14–21

hankkiminen 14–11

ohjattu Internet-yhteyden

muodostaminen 3–8

Ohje ja tuki keskus 3–7

ohjelmat

Järjestelmän

palautus 14–10

Norton

AntiVirus 12–1, 12–21

palomuuuri 12–1, 12–23

päivittäminen 12–22, 14–1

ROMPac 14–4

SoftPac 14–4, 14–7

Tietokoneen asetukset

-apuohjelma 13–1

varmuuskopiointi

14–10, 14–17

ohjelmisto

akkumittari 2–21

Automaattinen

käynnistys 4–19

iTunes 4–12

korjaaminen

ja asentaminen

uudelleen 1–17

multimedia-

sovellukset 4–10, 4–21

ohjattu Internet-yhteyden

muodostaminen 3–8

Quick Launch Buttons

(pikakäynnistys-
painikkeet)

ohjauspaneeli 3–15

Ohjelmistoasennuskansio

multimediasovellusten

asentaminen 4–10, 4–13

sovellusten asentaminen

uudelleen 14–13

ohjelmistoasennuskansio

ohjainten asentaminen

uudelleen 14–12

ohjelmiston asentaminen

uudelleen.

Katso järjestelmän

palauttaminen.

ohjelmiston korjaaminen.

Katso järjestelmän

palauttaminen.

ohjelmiston

palauttaminen 14–9

oletusasetukset

multimedia-

sovellukset 4–11

palauttaminen

Tietokoneen asetukset

-apuohjelmassa 13–6

opetusohjelmat 3–7, 4–15

optinen levy. *Katso* levyt

optiset asemat

Automaattinen

käynnistys 5–6

CD- ja DVD-levyjen

luomiseen

tarvittavat 4–11

levyn asettaminen 5–3

levyn poistaminen 5–4

tietokoneen

mallikohtaisesti

käytettävissä

olevat tyypit 1–12

valmiustilan tai lepotilan

käytön välttäminen levyn

käytön aikana 5–7

Katso myös

levyt ja asemat.

osat

etuosa 1–7

oikea sivu 1–9

pohja 1–13, 1–18

päällä olevat 1–1, 1–18

takana olevat 1–8

toimitukseen kuuluvat

laitteistolisäosat 1–16

vasen sivu 1–11

osoitinlaite 3–1

P

paikat

akku 1–13, 1–18

kiintolevy 1–13

Katso myös muistipaikka,

laajennusmuistimoduuli

painikkeet

langaton 11–2

PC-kortin

vapautuspainike 6–5

Katso myös akun

vapautussalpa,

näytön kytkin, näppäimet

palautuskohta 14–10

palautuslevyjen käyttö.

Katso järjestelmän

palauttaminen.

palomuuriohjelma

12–1, 12–23

PCFriendly 4–15

PC-kortin

vapautuspainike 1–11, 6–4

PC-kortit

asettaminen

ja poistaminen 6–2

asetusten

määrittäminen 6–1

pysäyttäminen 6–4

suojausten poistaminen

PC-korttipaikasta 6–2

tuetut tyypit 6–1

PC-kortti-

paikka 1–11, 6–2, 6–7

perinteinen näkymä,

Windows 2–7

piirtoheitin

liittäminen 1–8

näyttökuvan

siirtäminen 3–9

pikakäynnistysnäppäimet
 kuvake 3–15
 ohjauspaneeli 3–15
 poistoilma-
 aukko 1–8, 1–10, 1–13
 portit
 laajennusportti 2 1–9, 17–3
 ulkoinen
 näyttö 1–8, 3–9, 4–6
 USB 1–8, 1–9, 1–12, 9–1
Katso myös liittimet ja
 liitinvastakkeet.
 1394 1–9, 9–3
 Press ESC to change boot
 order -teksti 13–7
 puhelinvaihteiden
 seinäpistokkeet 10–1
 pulssivalinta 10–7
 PXE (Preboot eXecution
 Environment) -palvelin 13–7

Q

QuickLock 3–11, 12–3

R

RJ-11 (modeemi)
 -liitäntä 1–8, 10–1, 10–3
 RJ-45-
 verkkoliitäntä 1–10, 10–11
 ROM
 lataaminen
 ja asentaminen 14–4
 päivitysten
 hankkiminen 14–4
 versionumeron
 tarkistaminen 14–2
 ROMPaq 14–4

S

salasanat

Compaq-järjestelmänvalvo-
 jan salasana 12–10
 DriveLock 12–6, 12–15
 käynnistys 12–13
 QuickLock 3–11, 12–3
 tallentaminen 12–5
 unohtaminen 12–5
 valmiustila 2–16
 Windows-järjestelmänvalv-
 oja 3–11, 12–3, 12–5
 Windows-käyttäjä 3–11,
 12–3, 12–5
 yhtenäistäminen 12–5

salpa,

akun vapautus 1–13, 2–18
Katso myös painikkeet,
 näytön kytkin.

sarjanumero,

tietokone 1–18, 3–7

Scroll Lock -näppäin 3–14

Secure Digital (SD)

-muistikortti 1–11

Secure Digital (SD)

-muistikortti 7–1

Service Tag 14–2

Service Tag -huoltotarra 1–18

sisäisen näppäimistön huolto

ja kunnossapito 15–1

skanneri 9–3

SmartMedia (SM)

-kortti 1–11, 7–1

SoftPaq 14–4, 14–7

Sonic

RecordNow! 4–12, 4–23

- sovellukset
 - asentaminen 4–13
 - asentaminen uudelleen tai korjaaminen 14–13
 - oletusmultimedia 4–11
 - Katso myös* ohjelmistot
- sovellusnäppäin, Windows 1–6
- sovittimet
 - AC 1–16
 - kaksinastainen (virtajohtoa varten) 2–3
 - maakohtainen modeemisovitin 10–1
- staattinen sähkö 8–3
- stereokaiuttimet
 - sisäinen 1–7, 4–2
 - ulkoinen 4–2
- suojausominaisuudet lyhyesti 12–1
- suorittimen nimi, näyttäminen 3–14
- S-videokaapeli 4–5, 4–7
- S-videolähtöliitäntä 1–10, 4–5, 4–7
- T**
- tarrat
 - Bluetooth 1–18
 - langattoman laitteen hyväksyntä 1–18
 - Microsoft Certificate of Authenticity 1–18, 14–19
 - Modeemin hyväksyntä 1–18
 - Service Tag 14–2
 - Service Tag -huoltotarra 1–18
 - Viranomaisten tiedot 1–18
- tekniset tiedot
 - käyttöympäristö 17–1
 - laajennusportin 2 signaalit 17–3
 - nimellinen virransyöttö 17–2
- telakointilaite
 - telakointi, telakoinnin purkaminen levykettä käytettäessä, levyke 4–18
- tietokoneen
 - laajennusportti 2 1–9
 - USB-tuki 9–1
- televisio
 - videojohdon liittäminen 4–5
 - värijärjestelmän vaihtaminen 4–9
 - äänijohdon liittäminen 4–2
- television värijärjestelmä 4–9
- Tietokoneen asetukset
 - apuohjelma järjestelmätietojen tarkasteleminen 13–5
 - kielen vaihtaminen 13–3
 - käynnistäminen 13–2

- Network
 - Service Boot 13–7
 - näyttömuistiasetukset 8–8
 - oletusasetusten
 - palauttaminen 13–6
 - siirtyminen
 - ja valitseminen 13–4
 - suojausasetusten
 - määrittäminen 12–2
 - tietokoneen kuljettaminen
 - matkoilla
 - akun lämpötila
 - vaatimukset 2–30
 - käyttöympäristöä koskevat tekniset tiedot 17–1
 - langattoman laitteen
 - hyväksyntätarrat 1–18
 - modeemiasetukset 10–5
 - modeemikaapelisovittimen käyttö 10–4
 - Modeemin
 - hyväksyntätarra 1–18
 - modeemiyhteyksien
 - vianmääritys 10–7
 - television värijärjestelmän asetukset 4–9
 - varotoimet
 - ja valmistelut 16–1
 - tietokoneen
 - käynnistäminen 2–10
 - tietokoneen malli 3–7, 14–2
 - tietokoneen malli, tuoteperhe, tyyppi
 - ja sarjanumero 3–7, 14–2
 - tietokoneen
 - sammuttaminen 2–10, 2–13
 - tietokonevirukset 12–21
 - tietoväline, digitaalinen 7–1
 - toimintonäppäimet
 - (**F1**, **F2**, jne.) 3–5, 13–7
 - torkkutila. *Katso* valmiustila.
 - tuotenimi ja -numero,
 - tietokone 1–18, 3–14
 - tuotetunnus 1–18, 14–19
 - työmuisti (RAM) 8–1, 8–8
 - työpöytä, Windows,
 - kuvakkeiden näyttöasetusten määrittäminen 3–18
- U**
- ulkoinen
 - numeronäppäimistö 3–22
 - ulkoinen näyttö
 - liittäminen 4–6
 - näyttökuvan
 - siirtäminen 3–9, 4–6
 - ulkoisen näytön
 - portti 1–8, 4–6
 - ulkoisten laitteiden
 - ohjaimet 14–12
 - USB-keskitin 9–1
 - USB-laitteet, liittäminen 9–1
 - USB-portit, tunnistaminen 1–8, 1–9, 1–12
 - uudelleen käynnistäminen
 - (häätäsammutustoimet) 2–13
 - uudelleen käynnistäminen
 - (häätäsammutus) 2–13

V

- vaihtonäppäin
 - lepotila-toiminto 2–11
 - upotetun
 - numeronäppäimistön toiminto 3–21
- vaijerilukko,
 - kiinnittäminen 12–24
- vaijerilukko,
 - turvakaapeli 1–12, 12–24
- vaijerilukon
 - kiinnityspaikka 1–12
- vaimennuksen
 - merkkivalo 1–1, 4–3
- valintatilat 10–7
- valintatoiminnot
 - ExpressCard 6–7
 - PC-kortti 6–1
- valmiiksi tallennetut ohjelmat
 - asentaminen
 - uudestaan 14–21
 - avaaminen, näyttäminen,
 - asentaminen 4–13
- valmiustila
 - asetusten
 - määrittäminen 2–13
 - käynnistäminen, kun akun
 - varaustila on kriittisen heikko 2–22
 - lopettaminen 2–12
 - salasana 2–16
 - siirtyminen lepotilaan 2–12
- virran/valmiustilan
 - merkkivalot 1–2, 1–7
 - välttäminen levyjen ja
 - levykkeiden käytön aikana 2–9, 4–18, 5–7
- valot
 - akku 1–7, 2–19, 2–21
 - caps lock 1–1
 - IDE-asema 1–7
 - kosketusalusta 1–3, 3–2
 - langaton 1–2
 - muistinlukija 1–11
 - mykistys 1–1, 4–3
 - num lock 1–1, 3–20
 - virta/
 - valmiustila 1–2, 1–7, 2–9
- vapautuspainike:PC-kortti 6–5
- vapautussalpa,
 - akku 1–13, 2–18
- varmuuskopiointi
 - 14–10, 14–17
- vastakepalvelu
 - ExpressCard 6–7
 - PC-kortti 6–1
- verkko
 - liittäminen 10–12
 - Network Service
 - Boot 13–7
 - PXE (Preboot eXecution Environment)
 - palvelin 13–7
- verkko (RJ-45) -liitäntä 10–11
- verkko (RJ-45) liitäntä 1–10
- verkkokaapeli 1–10, 10–11
- verkkovirta ja akkuvirta 2–4
- verkkovirtalaite 1–16

- videokamera
 - digitaaliset muistikortit 7–1
 - liittäminen 9–3
- videolaite
 - käynnistäminen tai sammuttaminen 4–8
 - liittäminen 4–5, 4–7
- videonauhuri
 - videojohdon liittäminen 4–7
 - äänijohdon liittäminen 4–2
- vieritysalue,
 - kosketusalusta 1–3
- viranomaisten ilmoitukset langattoman laitteen
 - hyväksyntätarrat 1–18
- Modeemin
 - hyväksyntätarra 1–18
- Viranomaisten tiedot -tarra 1–18
- virheilmoitukset
 - DVD 4–21
 - Ei valintääntä 10–8
 - muistimoduuli 8–2
- virran säästäminen 2–28
- virran/valmiustilan merkkivalot 1–2, 1–7, 2–9
- virta
 - asetusten määrittäminen 2–13
 - kytkinten ja merkkivalojen sijainnit 2–1
 - lähteet 2–4
 - mallit 2–15
 - säästäminen 2–5, 2–28
 - ulkoisen verkkovirtalähteen tai akun käyttäminen 2–4
 - Katso myös* akku, lepotila, tietokoneen sammuttaminen, valmiustila
- virtajohto
 - liittäminen 2–3
 - tietokone 1–16
 - tunnistaminen 1–16
 - ulkoinen laite 4–6
 - Katso myös* kaapelit
- virtaliitin 1–8
- virtanäppäin
 - asetusten määrittäminen 2–14
 - oletustoiminnot 2–9
 - tietokoneen alkuasetusten palauttaminen 2–13
 - tunnistaminen 1–4, 2–2

virta, verkkovirta
 ja akkuvirta 14–8
virukset,
 tietokone 12–1, 12–21
virustorjunta-
 ohjelmat 12–1, 12–21

W

Windows Media Player 4–12
Windows MovieMaker 4–12
Windowsin palomuuuri 12–23
Windowsin työpöydän
 kuvakkeet 3–18
Windows-
 järjestelmänvalvojan
 salasana.
 Katso salasana.
Windows-käyttäjän salasana.
 Katso salasana.
Windows-logo-näppäin 1–6
Windows-luokka vastaan
 perinteinen
 Windows-näkymä 2–7
Windows-
 sovellusnäppäin 1–6
WinDVD Creator 4–13
WinDVD Player 4–13, 4–23

WLAN-laitteet

hyväksyntätarrat 1–18
langaton lähiverkko
 (WLAN) 11–7
langattoman laitteen
 merkkivalo 1–2
langattoman laitteen
 painike 1–5
tunnistaminen 11–7
tyypit 11–8
vianmääritys 11–6
WLAN-ohjelmisto 11–9
WLAN-sovitintyypit 11–8

X

xD-Picture Card
 -kortit 1–11, 7–1

Y

ylikuumenemista koskevat
 varotoimet 15–1

Ä

äänenvoimakkuuden
 hiljentämisspainike 1–5
äänenvoimakkuuden
 lisäyspainike 1–5
äänenvoimakkuuden
 säätäminen 4–3
äänijohto, audiokaapeli 4–7
äänivalinta 10–7